

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

นายสมบูรณ์   เรื่องแก้ว

นายภาณุวัชร   แก้วลำหัด

นางมันทนา   รัตน์ะรัต

นายณัฐวุฒิ   รัตน์อรุณ

นายสันติ   นาดิ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุน

จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน ปีงบประมาณ 2561

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ซึ่งเกิดจากที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (นครศรีธรรมราช-พัทลุง) ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษา มีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตามและ ประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง ได้เล็งเห็น ความสำคัญของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม และให้สามารถนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป้าหมายสุดท้าย คือ นักเรียนมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ได้ศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม จากการสร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา และมีความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและ โดยเฉพาะนักเรียนทุกคนของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตาม วัตถุประสงค์และบรรลุผลเป็นอย่างดี

คณะทำงาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทสรุปผู้บริหาร	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.....	10
แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	12
แนวคิดหลักการความรับผิดชอบ.....	24
แนวคิดหลักการมีส่วนร่วม.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 การกำหนดกรอบการยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	60
ตอนที่ 2 ผลจากการสร้างกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	62
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ.....	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปการวิจัย.....	89
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	106
ก เครื่องมือวิจัย.....	107
ข คู่มือการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ	119
ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.....	
ค ข้อมูลนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.....	157
ง เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	170
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ภาคส่วนผู้รับผิดชอบ บทบาทและหน้าที่.....	5
ตารางที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.....	47
ตารางที่ 3 กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.....	64
ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อระดับ คุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา.....	68
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O NET) ปีการศึกษา 2560 กับ ปีการศึกษา 2561.....	71
ตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	72
ตารางที่ 7 เปรียบเทียบอัตราการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561.....	74
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบอัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – 3) ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561.....	74
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – 3) ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561.....	75
ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา2560 และ ปีการศึกษา 2561.....	76
ตารางที่ 11 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนประจำบารุง.....	83
ตารางที่ 12 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์.....	84

<p>ตารางที่ 13 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ.....</p>	85
<p>ตารางที่ 14 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนนาบอน.....</p>	86
<p>ตารางที่ 15 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนวชิรธรรมสถิต.....</p>	87

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒.....	4
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	20
ภาพที่ 3 ภาพวงจร PDCA.....	25
ภาพที่ 4 ความรับผิดชอบต่อระบบการศึกษา.....	28
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการออกแบบกระบวนการดำเนินการวิจัย.....	44
ภาพที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ.....	46

ชื่อเรื่อง	การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
ผู้วิจัย	นายสมบูรณ์ เรืองแก้ว นายภาณุวัชร แก้วลำหัด นางมันทนา รัตนะรัต นายณัฐวุฒิ รัตนอรุณ นายสันติ นาคี
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
ปีที่วิจัย	ปี พ.ศ.2561

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และ 2) เพื่อศึกษาผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร เป็นโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ ต่ำกว่าระดับชาติ จำนวน 5 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์ 2) โรงเรียนนาบอน 3) โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ 4) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต และ 5) โรงเรียนประชารุ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีทั้งสิ้นจำนวน 3 ฉบับ แบบที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน แบบที่ 2 แบบตรวจสอบคุณภาพ เป็นแบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา แบบบันทึกการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกอัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบบันทึกอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และแบบบันทึกผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน และแบบที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นลักษณะ

แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพ ของกระบวนการยกระดับคุณภาพ การศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการ ตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะต่อ ประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอให้ นำไปใช้กับทุกชั้นเรียน โดยจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจแก่ ผู้เกี่ยวข้อง และให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

2. ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผล การปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ พบว่า

2.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีค่าเฉลี่ยคะแนน ปีการศึกษา 2561 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ทุกโรงเรียน

2.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนน ปีการศึกษา 2561 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ทุกโรงเรียน

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ศึกษาต่อทุกคน

2.4 อัตราการออกกลางคันของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม มีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลง

2.5 อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม ทุกโรงเรียนมีอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนลดลง

2.6 โรงเรียนที่ร่วมโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความ รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถพัฒนาสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ในระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาคและระดับชาติ ทุกโรงเรียน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาได้รับความคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ มากมาย นับตั้งแต่การช่วยให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้และคิดเป็น เรียนรู้จริยธรรม และความเป็นพลเมือง ตลอดจนพัฒนาทักษะทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเท่าเทียมในสังคมในระยะยาว จากบทบาทหน้าที่สำคัญหลายประการดังกล่าว การศึกษาที่ไม่มีคุณภาพจึงก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายแรงต่อประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประชาชนต้องการทักษะการคิดและการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากอดีตที่ผ่านมาอย่างมีนัยสำคัญ การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วน ตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงตามความมุ่งหวังของสังคม เนื่องจากพ่อแม่มีสิทธิ์เรียกร้องให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่ลูกอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ลูกมีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจและความถนัดที่แตกต่างกัน และที่สำคัญ คือ ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามมาตรฐานคุณภาพที่สังคมต้องการ เป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ต่อไปไม่ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองจะส่งลูกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาใด จะมีความมั่นใจได้ว่า สถาบันศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงเท่าเทียมกัน ไม่จำเป็นต้องวิ่งเต้นหรือฝากลูกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบที่พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาให้ทัดเทียมกัน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงยอมไม่ได้ ถ้าลูกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ในระดับต่าง ๆ ดังนั้น ผู้ที่รับประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง คือ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น คณะกรรมการการศึกษา ชั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระดับอำเภอ จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา กรมเจ้าสังกัดและกระทรวง ต้องมีการรับผิดชอบ ในการผลของการจัดการศึกษา (<http://taamkru.com/th/>)

จากแนวคิดการสร้างระบบความรับผิดชอบ (accountability) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ พบว่า ปัญหาก็คือ สายความรับผิดชอบ “ผู้ปกครอง - รัฐบาล-กระทรวงศึกษาธิการ-สพฐ.-สพท.-โรงเรียน-ครู” มีความเสี่ยงในระบบการศึกษา ที่สายความรับผิดชอบต่อขาด แม้ผลการเรียนของนักเรียนแย่งเรื่อย ๆ จะไม่มีผลใดแสดงความพยายามปรับปรุงแก้ไขอย่างเต็มที่ เพราะไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อใครแต่อย่างใด จึงควรมีแนวทางที่ทำให้โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้ การสร้างความรับผิดชอบ ไม่ได้มีนัยถึงการทิ้งภาระหน้าที่ในการสนับสนุนและกำกับดูแลระบบการศึกษาโดยรัฐ ให้กลายเป็นภาระหน้าที่ของผู้ปกครองและสถานประกอบการทั้งหมด เนื่องจากในระบบความรับผิดชอบนั้น รัฐยังมีบทบาทหลักในการอำนวยความสะดวก และสร้างกลไกให้ผู้ปกครองและสังคม สามารถกำกับและตรวจสอบโรงเรียนได้ง่ายขึ้น (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ, 2556 : 2-3)

สำหรับด้านคุณภาพการศึกษา ของไทยในช่วงปี 2552-2558 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ซึ่งมุ่งเน้นการประเมินความสามารถของนักเรียน ในการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตหรือสถานการณ์จริง พบว่า ผลการประเมิน PISA 2015 (ปี 2558) คะแนนเฉลี่ย ด้านการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ การเรียนรู้เรื่องการอ่าน และการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนไทย อายุ 15 ปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (OECD) ทุกวิชา โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 55 จาก 72 ประเทศ ต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์และเวียดนาม ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 1 และ 8 ตามลำดับ ส่วนการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยเทียบกับนานาชาติ (Trends in International Mathematics and Science Study : TIMSS) ซึ่งเน้นการประเมินความรู้และทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรของนักเรียน ปรากฏว่า ผลการประเมินในปี 2558 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของไทย ได้คะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 37 ประเทศ ทั้งสองวิชา แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถ การคิดวิเคราะห์ และ

การนำไปใช้ โดยเฉพาะด้านที่กำหนดเป็นสาระหลักในการประเมินระดับนานาชาติ ได้แก่ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (แผนการศึกษาแห่งชาติ : 2560 หน้า 19,33,36-37)

ส่วนด้านคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า โรงเรียนในสังกัดที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 97 โรงเรียน เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 77 โรงเรียน และ 82 โรงเรียน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีจำนวนโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศเกินร้อยละ 50 และมีจำนวนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 ไม่ได้ศึกษาต่อจำนวน 254 คน และ 44 คน ตามลำดับ และมีนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 86 คน และ 108 คน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาบริหารจัดการศึกษา หรือวิธีการที่เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (10 มิถุนายน 2560) สพม.12 : 2560)

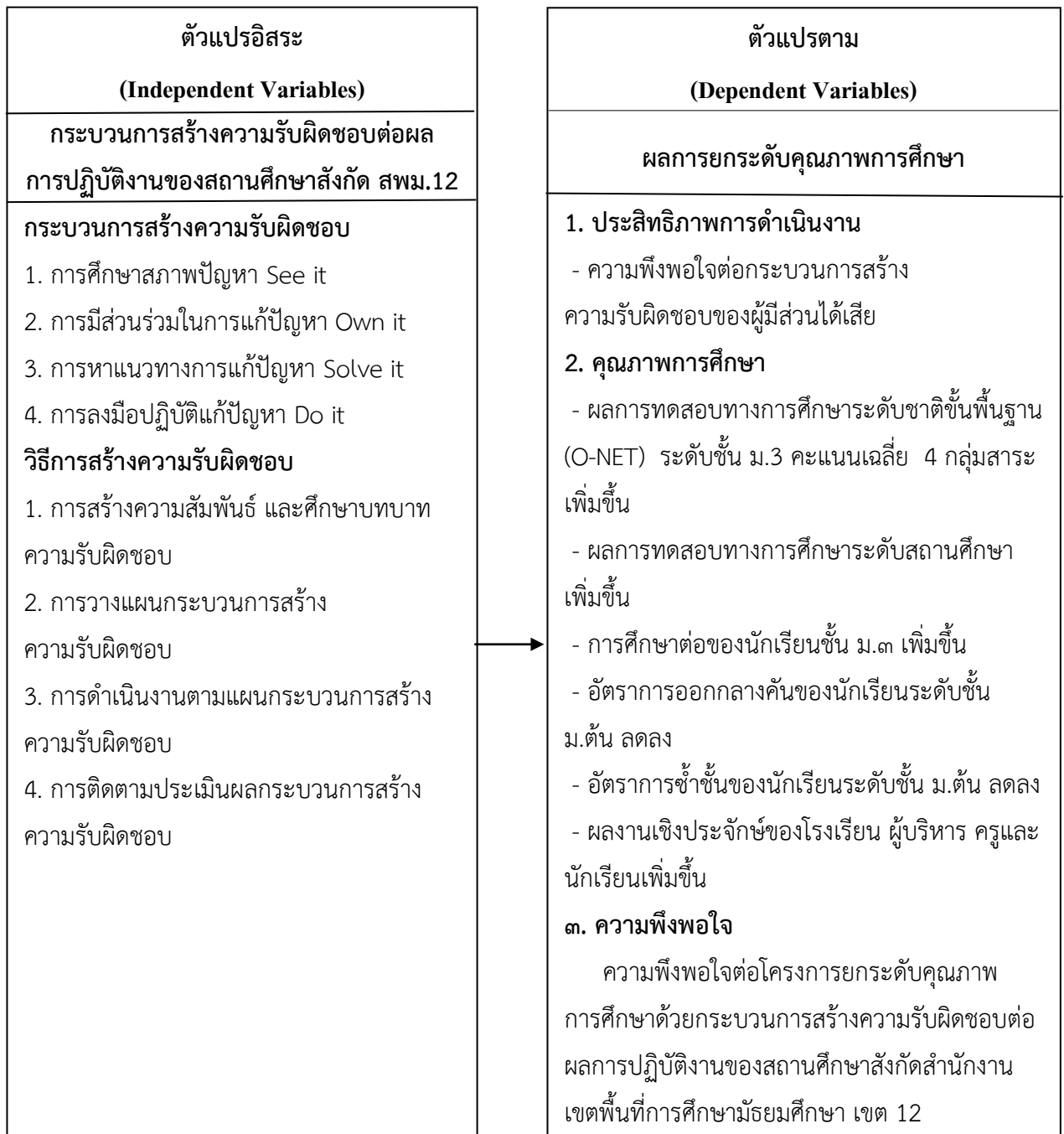
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (นครศรีธรรมราช-พัทลุง) ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง ได้เล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ในการพัฒนาและการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงได้จัดทำโครงการวิจัยการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อยกระดับคุณภาพและสร้างโอกาสทางการศึกษาด้วยกระบวนการ วิธีการที่เหมาะสม ตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และความคาดหวังของสังคม และเพื่อให้นักเรียนได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพ เป็นทรัพยากรที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข โดยสร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2.2 เพื่อศึกษาผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ภายใต้กรอบแนวคิดและแนวทางในการยกระดับความรับผิดชอบต่อระบบการศึกษา
ข้างต้น แต่ละภาคส่วนจะมีบทบาทและหน้าที่ สรุปลงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ภาคส่วนผู้รับผิดชอบ บทบาทและหน้าที่

ภาคส่วน ผู้รับผิดชอบ	บทบาทและหน้าที่	กระบวนการสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อ และการมีส่วนร่วม
โรงเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน - รับผิดชอบต่อกระบวนการเรียนการสอน - รับผิดชอบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนและห้องเรียน 	<p>ใช้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสภาพปัญหา (See it) - การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา รับเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหา (Own it) - การหาแนวทางการแก้ปัญหา (Solve it) - การลงมือทำปฏิบัติแก้ปัญหาอย่างจริงจัง (Do it) - การมีส่วนร่วมศึกษาข้อมูลเดิม วิเคราะห์ปัญหา วางแผน ลงมือปฏิบัติและติดตามประเมินผล
คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา - เสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา - กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 	<p>ใช้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสภาพปัญหา (See it) - การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหา (Own it) - การหาแนวทางการแก้ปัญหา (Solve it) - ร่วมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจ (Do it) - การมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนช่วยเหลือและติดตามผล
ผู้ปกครอง และ ชุมชน/ท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา - การติดตามดำเนินงานและผลงานของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 	<p>ใช้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสภาพปัญหา (See it) - การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา รับเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหา (Own it) - การหาแนวทางแก้ไขปัญหาดูแลช่วยเหลือนักเรียนและโรงเรียน (Solve it) - การเป็นผู้ลงมือทำและแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียนในความปกครอง ในชุมชน (Do it)

ภาคส่วน ผู้รับผิดชอบ	บทบาทและหน้าที่	กระบวนการสร้างสำนึกความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม
	- การเรียกร้องนโยบาย การศึกษาต่อสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและสำนักงาน เขตพื้นที่ ร่วมกันกำหนด ทักษะที่ต้องการ - รับผิดชอบต่อสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนของนักเรียน	- การมีส่วนร่วมศึกษาข้อมูลเดิม วิเคราะห์ปัญหา ครอบครัว ชุมชน สังคม วางแผน ลงมือปฏิบัติ และติดตามประเมินผล

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 71 โรงเรียน
  - 2) โรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน 27 โรงเรียน
- รวมทั้งสิ้น จำนวน 98 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 12 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ย 4 กลุ่มสาระ ต่ำกว่าระดับชาติ

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)
เป็นการศึกษาแนวโน้ม (Trend Studies) คุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
ต่อผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 1) กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
- 2) ประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
- 3) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อโครงการ

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

เวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2562

4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ
- 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
- 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
- 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- 2) คุณภาพการศึกษา
- 3) ความพึงพอใจ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา หมายถึง การสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้เสียด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษาสภาพปัญหา การระบุ มองหา สังเกตให้เห็นปัญหาหรือ คาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น (See it) 2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหานั้น (Own it) 3) การหาแนวทางแก้ปัญหา (Own it) และ 4) การลงมือทำการแก้ปัญหานั้นอย่างจริงจัง (Do it) ด้วยวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
- 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
- 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

5.2 คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลการดำเนินการตามกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน ตามกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2) คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉลี่ย 4 กลุ่มสาระเพิ่มขึ้น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษาเพิ่มขึ้น การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มขึ้น อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นลดลง อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นลดลง และผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเพิ่มขึ้น

5.3 ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สังเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.4 ภาคส่วนผู้รับผิดชอบ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของแต่ละโรงเรียน

5.5 ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ของปีการศึกษา ก่อนหน้าการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และสามารถนำไปพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนสามารถนำผลที่ได้ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

6.3 นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการยกระดับคุณภาพชีวิตและมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น

6.4 ภาคส่วนผู้รับผิดชอบมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 นำกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ไปขยายผลให้เต็มพื้นที่ของสถานศึกษาในสังกัดความรับผิดชอบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 2.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 2.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. แนวคิดหลักการความรับผิดชอบ
  - 3.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
  - 3.2 ลักษณะของความรับผิดชอบ
4. แนวคิดหลักการมีส่วนร่วม
  - 4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
  - 4.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (นครศรีธรรมราช และพัทลุง) เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีที่ตั้งสำนักงานงานอยู่เลขที่ 12/13 หมู่ที่ 2 ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000 มีพื้นที่เขตบริการครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัด

นครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้
สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
ความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ของสถานศึกษาและหน่วยงาน
ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นทราบ รวมทั้ง
กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่
การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่
การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม
สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน สถาน
ประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขต
พื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและ
คณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่
ได้รับมอบหมาย

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 : 2561)

2. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สามารถเข้าสู่การแข่งขันในเวทีโลก จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ ให้มีมาตรฐานทั้งในระดับประเทศ และสามารถเทียบเคียงสมรรถนะได้กับมาตรฐานนานาชาติ โดยคุณภาพของผู้เรียนจะมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวดที่ 4 ตั้งแต่มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 ซึ่ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา : 2542)

1. การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน/ ประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

2. มุ่งปลูกฝังและสร้างลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน โดยเน้นความรู้ คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและบูรณาการความรู้ในเรื่องต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งการฝึกทักษะ และกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ

3. กระบวนการเรียนรู้ได้กำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของรัฐและสถานศึกษาต่าง ๆ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

5. การประเมินผลการเรียนรู้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุถึงวิธีการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มีอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทย เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุล ระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว สภาการศึกษาจึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 ไว้ 3 มาตรฐาน ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : 2561)

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยเป็นคนไทย เก่ง ดี และมีความสุข

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา เป็นจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ เป็นการสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ประกอบกับรัฐบาลมีความมุ่งมั่นในการนำโมเดลประเทศไทย 4.0 หรือ “Thailand 4.0” มาใช้ เพื่อผลักดันประเทศให้หลุดพ้น จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง การพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนตามแนวทาง Thailand 4.0 ได้นั้น ต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งการศึกษาประเทศไทยยุค 4.0 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอนให้ผู้เรียน สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม ผู้ที่มีผลโดยตรงต่อการพัฒนา ให้เด็กและเยาวชนของประเทศ มีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับประเทศไทย 4.0 คือครู ดังนั้น ครูต้องมีความรู้ความสามารถเพียงพอในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาประเทศ ในยุคประเทศไทย 4.0 โดยครูจะต้องสามารถสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (analytic thinking) เป็นการศึกษาพื้นฐานสำคัญสำหรับการคิดขั้นสูงต่อไป การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) เป็นกระบวนการพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์และตรวจสอบ ประเมินข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิดทุกด้านอย่างรอบคอบ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดหลัก เหตุผลจนได้คำตอบที่เหมาะสมหรือดีที่สุดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจประเมินหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ

การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) เป็นการคิดนอกกรอบจากความคิดเดิม ที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ความคิดใหม่ ความคิดริเริ่ม หรือความคิดต้นแบบซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี และการคิดผลิตภาพ (productive thinking) เป็นการผลิตหรือสร้างผลงานออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ซึ่งจะเป็นนวัตกรรมในผลผลิตต่อไป และต้องมีความคิดรับผิดชอบ (Responsibility thinking) ในงานที่ทำ ในผลงานที่ผลิตขึ้น นักเรียนในยุคการศึกษา 4.0 จะเป็นบุคคลากรของประเทศ ที่มีศักยภาพเพียงพอ ในการสร้างนวัตกรรมจนได้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ส่งขายไปยังต่างประเทศ เพื่อเอาเงินตราเข้าประเทศ และสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมีรายได้สูงสุด ผู้เรียนหรือนักเรียน จะมีความสามารถเช่นนั้นได้ ต้องมีความสามารถหลายอย่างอยู่ในตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นความสามารถด้านการคิด ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (analytical thinking) การคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ (critical thinking) การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) การคิดผลิตภาพ (productive thinking) และการคิดรับผิดชอบ (responsible thinking) ต้องรับผิดชอบต่อ การกระทำในทุกขั้นตอน ตลอดจนรับผิดชอบต่อผลผลิตที่สร้างขึ้น โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมด้วย

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และนโยบาย Thailand 4.0 กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ในการศึกษา ที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษา เพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ

เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ ต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น

(Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ดังนี้ 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) 2) ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality) 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่า และบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 นโยบาย Thailand 4.0 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 มีเป้าหมาย คือ การศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องดำเนินการไปตามเป้าหมายของชาติ หรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

2.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของ “การพัฒนา”

แนวคิดพื้นฐานการพัฒนา เกิดจากธรรมชาติของมนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ในแต่ละกลุ่ม จึงต้องมีผู้นำรวมทั้งมีการควบคุมดูแลหรือจัดระเบียบกันภายในกลุ่ม ซึ่งอาจเรียกว่า การบริหารหรือการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยเหตุผลนี้ มนุษย์จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงการพัฒนาได้ และอาจกล่าวได้ว่า ที่ใดมีกลุ่ม ที่นั่นย่อมมีการพัฒนา

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผน กำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา (<https://www.im2market.com/2015/11/24/2097>)

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 21) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Development” แปลว่า การเปลี่ยนแปลงที่ เล็กเลขน้อย โดยผ่านลำดับขั้นต่าง ๆ ไปสู่ลำดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุง ให้ดีขึ้นและเหมาะสมไปกว่าเดิม

โดยสรุป การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ไปในทางที่ดีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

ความหมายของ “คุณภาพ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 21) ให้ความหมายว่าคุณภาพ หมายถึง ลักษณะที่ดีเด่นของบุคคลหรือสิ่งของ

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2550) กล่าวว่า คุณภาพ คือ การทำตามที่ถูกความต้องการ องค์การจะต้องคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอด ต้องระวังไม่ให้อะไรหลุดจากกัน นั่นคือ คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองความต้องการและ สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้รับบริการ

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์ (2549 : 72) กล่าวว่า คุณภาพเกี่ยวข้องกับมาตรฐานและ ความเป็นเลิศ หมายถึง ความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความมีประสิทธิภาพโดยการใช้ ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด และความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังของลูกค้า ซึ่งคุณภาพ ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เมื่อปัจจัยเปลี่ยนไปคุณภาพก็จะเปลี่ยนไป ทั้งนี้ ทางการศึกษา มักจะพิจารณาคุณภาพในลักษณะประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของกระบวนการ เรียนการสอน ความสามารถในการแก้ปัญหา วิเคราะห์ วิจัย และสิ่งที่จะทำให้มีคุณภาพ คือ การปรับปรุงการเรียนการสอน กล่าวโดยสรุปหัวใจสำคัญของคุณภาพ คือ ความถูกต้องและ ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยตระหนักถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ผู้เรียน) เป็นสำคัญ

อุดม ชูลีสุวรรณ (2559 : 27) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้รับบริการ

Deming (1986) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การบรรลุข้อตกลงในการผลิต หรือทำ ให้ได้ตามข้อกำหนด

Edwaed Demming (1998 : 48) สรุปไว้ว่า คุณภาพ คือ คุณค่าและเกณฑ์ ที่ผู้บริโภคเป็นผู้กำหนดขึ้น ไม่ใช่ผู้ผลิตหรือของผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนดขึ้น ผลผลิตแม้ว่าจะดีเลิศ

อย่างไร ถ้าไม่เป็นตามความต้องการและไม่ได้สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ผลผลิตนั้นจะไร้คุณค่า และไม่สามารถจะขายได้

Joseph Jiran (1988 : 48) ได้กล่าวถึงคุณภาพว่า หมายถึง สิ่งที่ตรงและเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า 2 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติของผลผลิตที่ได้ตามความต้องการ และเป็นที่ยอมรับของลูกค้า จะส่งผลทำให้ลูกค้านิยมเพิ่มขึ้น ขายดีขึ้น แข่งขันได้ เพิ่มส่วนแบ่งตลาด (จำนวนผู้สมัคร) และเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า

2. ต้องปราศจากความไม่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลทำให้ไม่มีข้อบกพร่องไม่กลับมาทำใหม่ ลดการสูญเสีย ลดของเสีย ลดการตรวจสอบ ลดการร้องเรียนของลูกค้า เพิ่มผลผลิต การตอบสนอง และเพิ่มประสิทธิภาพการส่งมอบ

Turner (1993) กล่าวว่า คุณภาพมีส่วนประกอบ 3 เรื่อง คือ 1) คุณภาพสูง (High Quality) กับคุณภาพดี (Good Quality) 2) ความเหมาะสมตามเป้าประสงค์ 3) การทำตามความต้องการของลูกค้า คุณภาพสูงกับคุณภาพดีไม่เหมือนกัน คุณภาพสูง หมายถึง คุณสมบัติที่ดีที่สุด แต่อาจจะแพงไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้า แต่คุณภาพดีขึ้นอยู่กับลูกค้า ผู้ที่จะบอกได้ดีที่สุด คือ ลูกค้า การจัดการคุณภาพจึงเป็นการทำตามที่ลูกค้าต้องการ

สรุปได้ว่า คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์สินค้าหรือการบริการ ที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของผู้ผลิต หรือหน่วยงานนั้น ๆ สร้างเพื่อให้เกิดความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค รวมถึงบุคลากรภายในองค์กรด้วย

ความหมายของ “คุณภาพการศึกษา”

คุณภาพการศึกษาเกิดจากการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพตรงตามความมุ่งหมายของผู้ใช้บริการ ตรงตามมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ โดยใช้กระบวนการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 25) ให้ความหมายคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้จบการศึกษา จะต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่าง ๆ อย่างครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

ช่วงโชติ พันธุเวช (2552) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาเป็นการผลิตหรือการบริการของสถาบันการศึกษา ที่เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานหรือลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาและสร้างคุณค่าและความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการชุมชนและสังคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549 : 35) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณภาพดี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 12-13) ให้ความหมายคุณภาพการศึกษา หมายถึง ภาพรวมของผลที่เกิดกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถและคุณธรรมตามที่คุณเรียนแต่ระดับพึงมีพึงเป็น

อุดม ชูลีสุวรรณ (2559 : 27) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่จบหลักสูตร มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม คุณสมบัติต่าง ๆ อย่างครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

Adam (1993 อ้างถึงใน UNICEF, 2000 : 4) กล่าวว่า คำที่มักใช้ในความหมายเดียวกับ “คุณภาพ” ได้แก่ ประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิผล (effectiveness) และความเสมอภาค (equity) ถึงแม้คำจะแตกต่างกันแต่นักการศึกษาปัจจุบันเห็นสอดคล้องกันว่า คำเหล่านี้ประกอบกันเป็นมิติพื้นฐานของการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟจึงพิจารณาจาก 5 ประการ ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนและผลลัพธ์

Cheng and Tam (1997) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผลผลิตที่ค้ำประกันถึงเป้าหมาย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ความพึงพอใจ ความถูกต้อง เป็นต้น

ผลสำเร็จของสถานศึกษา คือ เมื่อจัดการศึกษาแล้วผู้เรียนเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 23)

สรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดคุณลักษณะตรงตามมาตรฐานการศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ และใช้กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการของแผน เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการ สามารถวางแผนปฏิบัติการและนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.1 แนวคิดการพัฒนาคุณภาพ

แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพสมัยใหม่ คือ การควบคุมคุณภาพ การประเมินคุณภาพ และการบริหารงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ บุคลากรมีหน้าที่สำคัญ 9 ประการ ได้แก่ (<http://th.wikipedia.org/wiki/PDCA/2018/09/20>)

1. เป็นภารกิจของทุกฝ่าย
2. ทุกสายงานตรวจสอบคุณภาพ/ วิเคราะห์/ ปรับปรุง

3. ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อคุณภาพที่ดีขึ้น
4. เน้นการสร้างคุณภาพในจิตสำนึกว่ามีใช้การควบคุม บังคับ
5. ปรับปรุงคุณภาพ ให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง
6. คุณภาพ การผลิต เป็นเรื่องเดียวกัน (ไม่ล่าช้า)
7. เป้าหมายของเสียต้องเป็นศูนย์ (Zero)
8. เน้นปรับปรุงคุณภาพเพื่อลดต้นทุน
9. ให้มีความสามัคคีกันในกิจการกลุ่ม

หลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยใช้หลักการ 14 ข้อ ได้แก่

1. กำหนดเป้าหมายที่แน่นอนในการปรับปรุง
2. การยอมรับแนวคิดปรัชญาใหม่ ๆ
3. สร้างคุณภาพโดยยึดมั่นการตรวจสอบ (Inspection)
4. ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการ สนใจ ยอมรับแนวคิด รวมทั้งการ

ตอบสนองเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ

5. ปรับปรุงระบบการผลิต การบริการอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
6. มีหน่วยงานการฝึกอบรม
7. สร้างภาวะผู้นำให้บุคลากร และมีการนิเทศผู้ปฏิบัติงาน
8. จัดความกลัวที่จะเป็นอุปสรรคในการปรับปรุงประสิทธิผลของบุคลากร

ทั้งหมด

9. ทุกแผนกต้องร่วมกันทำงานเพื่อสัมฤทธิ์ผลของงาน
10. มุ่งคุณภาพเป็นหลัก ไม่ยึดติดค่าขวัญหรือเป้าหมายแต่เพียงอย่างเดียว
- กระตุ้นให้ทุกคนมีแรงจูงใจที่จะทำงาน
11. เน้นการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าการมุ่งปริมาณ
12. จัดสิ่งที่เป็อุปสรรคการทำงานของบุคลากร
13. สนับสนุนให้มีการศึกษาอบรม มีโปรแกรมการปรับปรุงตนเองของ

บุคลากร

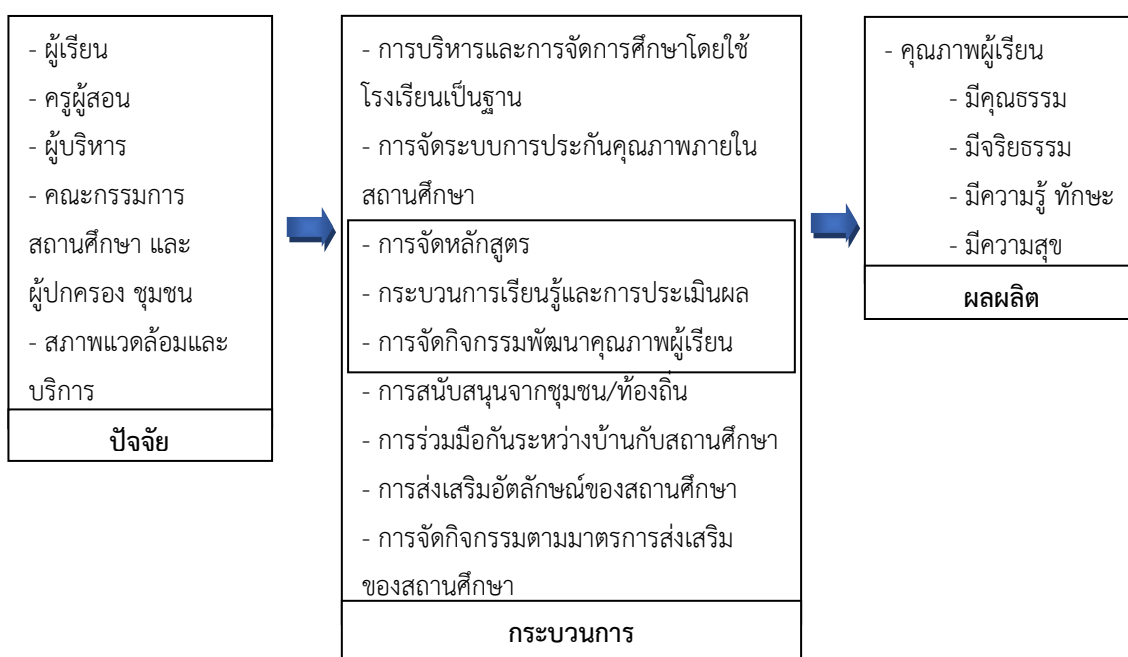
14. จัดคนให้ทำงานตามความเหมาะสม เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณภาพ

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 3-4) ได้เขียนไว้ในแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ไว้ว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชนมีความใกล้ชิดและ

ไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำทางด้านการจัดการเรียนรู้ อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาสในการสร้างการเรียนรู้ และให้เวลาผู้เรียน ในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการจัด หลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายใช้กลวิธีในการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็น เลิศทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานงานวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะหรือกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว สามารถจัดแบ่งปัจจัยที่สะท้อนคุณภาพ การศึกษาได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการศึกษา (มองที่ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน) 3) ด้านการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ (มองที่การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน) 4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา (มองที่ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญาและอุดมการณ์ของสถานศึกษา) และ 5) ด้านมาตรการส่งเสริม (มองที่การดำเนินงาน ที่ตอบสนองนโยบายตามอุดมการณ์ของสถานศึกษา และนโยบายของรัฐ ในขณะปัจจุบัน)

จากข้อสรุปดังกล่าว เมื่อนำมาประยุกต์กับแนวคิดในการดำเนินงานเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต สามารถกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อความชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

แนวคิด ISO 9000 (Hoyle, 2009) อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาคุณภาพ หรือการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินการทั้งองค์การ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม (activities) และกระบวนการ (processes) เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์แก่องค์การ ผู้ปกครอง และชุมชน หรืออาจกล่าวง่าย ๆ ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอะไรก็ตาม ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และในการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาแนวทางของ ISO 9000 สามารถดำเนินการได้ 2 วิธีพื้นฐาน ได้แก่ วิธีการควบคุมที่ดีกว่า (better control) และวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม (raise standards/innovation) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีการควบคุมที่ดีกว่า เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการศึกษาชุดเดิม ไม่ใช่กระบวนการที่สงวนรักษาหรือสร้างมาตรฐานใหม่ มาตรฐานที่ได้จากวิธีนี้ เป็นมาตรฐานที่ได้รับการปรับปรุงผ่านกระบวนการของการเลือก การวิเคราะห์ และการปรับแก้ไขของผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้

2. การพัฒนาหรือการปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวกับการสงวนรักษา หรือปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่เดิม แต่สร้างมาตรฐานขึ้นมาใหม่ ผ่านกระบวนการที่เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้ และพัฒนาผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R & D) มาตรฐานที่สร้างขึ้นใหม่ จะผ่านการทดลองนำมาใช้งาน แบบทำซ้ำ มาตรฐานดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้าน นวัตกรรม เทคโนโลยี การตลาดและการจัดการ

ถ้าอาศัยแนวคิดของ Ofsted (1994: 6 อ้างถึงในรัตนา ดวงแก้ว 2556 ก : 12) “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” จะใช้ในความหมายแตกต่าง ๆ กัน ใน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ยกย่องมาตรฐาน (raise standards) 2) เพิ่มคุณภาพ (enhance quality) 3) เพิ่มประสิทธิภาพ (increase efficiency) และ 4) บรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม จากความหมายทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าว สถานบันการศึกษาสามารถนำมาใช้ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาทั้งด้านกระบวนการและเป้าหมายและผลลัพธ์ ว่ามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงใด โดยมีแนวคำถามในการตรวจสอบ 4 ข้อ ได้แก่ 1) สภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้เป็นอย่างไร 2) ต้องการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง 3) เมื่อเวลาผ่านไป จะบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร และ 4) จะทราบได้อย่างไรว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงนั้น ประสบความสำเร็จ

งานวิจัยของดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ (2555) ได้พบว่า การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครอง การปฏิรูปต้องเริ่มต้นที่ข้อมูล โดยจะต้องมีระบบการสอบวัดมาตรฐานที่สามารถวัดความสามารถ

ของนักเรียนได้จริงในหลายระดับชั้น ผลการสอบจะต้องมีความหมายทั้งสำหรับนักเรียนและครู และจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่อสาธารณะ โดยมีระบบให้คุณให้โทษครู และผู้บริหารโรงเรียนที่ผูกกับผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว องค์กรในพื้นที่และผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกัน ตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และเมื่อโรงเรียนมีระบบตรวจสอบและกลไก ความรับผิดชอบที่ดีแล้ว การปฏิรูปการกระจายอำนาจการบริหารสู่โรงเรียนจึงส่งผลดีต่อการพัฒนา คุณภาพทางวิชาการของนักเรียนได้

2.2.2 การพัฒนาคุณภาพตามวงจร PDCA

วงจร PDCA (<https://entraining/article/PDCA/2018/09/2>) ถูกคิดค้น โดย Dr. Edwards W. Deming เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็น ที่นิยมใช้เป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะบริษัท TOYOTA ที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ระดับโลก มีการนำหลักการ PDCA นี้มาใช้ในกระบวนการผลิตรถยนต์ และพัฒนาจนกลายเป็น TOYOTA WAY อย่างที่รู้จักกันในปัจจุบัน ดังนั้น จึงพิสูจน์แล้วว่าหลักการ PDCA สามารถนำมาใช้เพื่อการ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นได้ แม้กระทั่งองค์กรนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับ การผลิตในอุตสาหกรรม เพราะหลักการ PDCA Plan-Do-Check-Act สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับ ทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวัน

PDCA มีหลากหลายหลักการที่ทำให้เราไปถึงความสำเร็จที่เราตั้งใจไว้ ซึ่งถ้า ลองวิเคราะห์โดยใช้หลักการ *Plan – Do – Check – Act* เป็นกรอบในการวิเคราะห์อาจแบ่งแยกได้ โดย “การตั้งเป้าหมาย (*Goal Setting*)” ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ ของการลงมือทำ ในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง เพราะการมีเป้าหมาย หมายถึง การที่เรารู้ว่าเราจะเดินทางไปไหน ยิ่งถ้ารู้ได้ว่าทำไมเรา ถึงต้องไปและยิ่งมองเห็นภาพของตัวเอง เมื่อไปถึงเป้าหมายนั้นชัดเจนมากเท่าไร ยิ่งเกิดแรงกระตุ้น ให้เราอยากออกเดินทางไปสู่เป้าหมายนั้นโดยเร็ว

การวางแผนงาน และ กำหนดวิธีการ (Planning)

หลังจากมีเป้าหมายแล้ว ต้องนำเป้าหมายนั้นมากำหนดรายละเอียด สิ่งที่ต้อง ทำโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ รายละเอียดขั้นตอน ปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องใช้ระยะเวลา เริ่ม-สิ้นสุด บุคคลหรือทีมงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน และที่สำคัญที่สุดคือ ตัวชี้วัดผล (*KPI*)

การลงมือปฏิบัติ (Do)

การลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการที่เรากำหนดไว้อย่างมีวินัย ทักษะ การบริหารต่าง ๆ จะถูกหยิบมาใช้ในระยะเวลาการลงมือปฏิบัตินี้ เช่น การบริหารเวลาให้ได้ ตามแผน การประชุมเพื่อตรวจสอบความคืบหน้า การมอบหมายงานเพื่อแบ่งเบาภาระ เป็นต้น

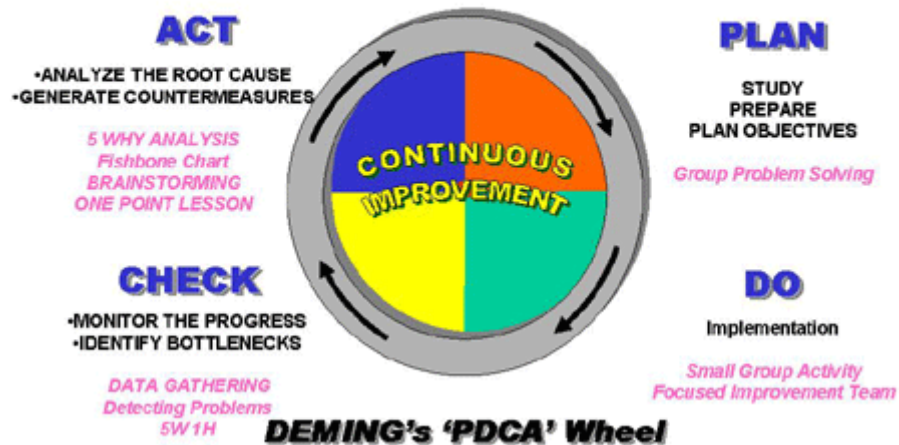
การตรวจสอบ(Check)

หลังจากเริ่มลงมือปฏิบัติไปได้สักระยะ ต้องเริ่มทำการตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติไปนั้น ว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ ซึ่งสิ่งที่จะบ่งบอกได้ ก็คือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้นั้นเอง ถ้าจุดที่ตรวจสอบได้ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ หรือดีกว่า แสดงว่าวิธีการที่เลือกใช้นั้นยังคงถูกต้อง แต่ถ้าตรวจสอบออกมาแล้วผลปรากฏว่า ต่ำกว่าตัวชี้วัดที่ตั้ง ถือเป็นสัญญาณเตือนว่ามีความผิดปกติบางอย่าง เกี่ยวกับแผนงานหรือวิธีการที่กำหนด ไว้ในตอนแรก

การปรับปรุง (Act / Action)

ขั้นตอนนี้คือ การปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการ หรือทรัพยากรบางอย่าง เพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงาน หรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งกระบวนการปรับปรุง เริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุ ที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่วางแผนหรือกำหนดไว้ ว่าเกิดจากองค์ประกอบ หรือปัจจัยภายใน/ภายนอกใดบ้าง แล้วจึงมากำหนดมาตรการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

TPM – A Continuous Improvement Approach , 'KAIZEN', to eliminate losses

ภาพที่ 3 ภาพวงจร PDCA

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อมูลและใช้ข้อมูลในการดำเนินการ มีการกำหนดเป้าหมายอย่างมีหลักการ มีความคิดเชิงระบบ และที่สำคัญคือมีขั้นตอนในการดำเนินงานพัฒนา ตั้งแต่การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา ปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้วิธีการที่ดีกว่า

3. แนวคิดหลักการความรับผิดชอบ

3.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อ ตั้งใจ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การงาน การศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง และผู้อยู่ในความดูแล ตลอดจนสังคมอย่างเต็มความสามารถด้วยความผูกพัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้น ด้วย นักวิชาการหลายท่าน ให้นิยามความหมายของคำว่าความรับผิดชอบ ไว้ในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสามารถสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

จันทรา พวงยอด (2553 : 3) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า “พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติตน ตามระเบียบแบบแผนของโรงเรียน”

นัยนา จันทมิตร (2552 : 34) ให้ความหมายของความรับผิดชอบ ว่า ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูก ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้น โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคนานาประการก็ตาม อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้นมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างดีตามความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานต่าง ๆ จะแสดงพฤติกรรมให้สังเกตได้ เช่น ความสนใจ ความตั้งใจ เอาใจใส่และขยันหมั่นเพียร ที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จไม่เลื่องงาน ติดตามงานและยอมรับผลจากงานที่ตนกระทำ โดยมีความพร้อมในการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นเสมอ

เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร และวรัญ ชาติธรรมรักษ์ (2550 : 8) อธิบายความหมายของความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามภาวะที่เป็นอยู่และตรงเวลาด้วยความสุจริต ความเต็มใจและความจริงใจ

โสภภาพรรณ อัครราศิเวโรจน์ (2555 : 58) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า “รู้จักหน้าที่และปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ยอมรับในการกระทำของตน ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปิดความผิดให้ผู้อื่น คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดจากการกระทำหรือคำพูดของตน และพร้อมที่จะปรับปรุงการกระทำให้ดีขึ้น”

อมรรวรรณ แก้วผ่อง (2552 : 65 อ้างอิงจาก Flippo. 1986 : 122) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็งนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงานและวัตถุประสงค์

อรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์ (2552 : 5) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า “การตั้งใจที่จะทำงานหรือติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป ทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย”

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้บุคคล ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน โดยที่มุ่งมั่นจะผลักดันให้ประกอบกิจกรรมด้วยความ สนใจ มีจุดหมายปลายทาง เพื่อให้งานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อย และหาทางป้องกัน ไม่ให้เกิดความบกพร่องเสื่อมเสียในงานที่ตนรับผิดชอบ มีความอดทนต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งมีความตรงต่อเวลา ยอมรับผลการกระทำของตนเองที่ตนได้กระทำลงไป และมีการปรับปรุง งานของตนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสู่เป้าหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

3.2 ลักษณะของความรับผิดชอบ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียน ที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมกรรมวิธีวินัย ที่ส่งผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษา โดยแบ่งลักษณะจาก ความรับผิดชอบไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1) *ความรับผิดชอบต่อตนเอง* มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองไว้หลายท่าน ดังนี้

จิราภรณ์ นาคเรือง (2552 : 43) สรุปไว้ว่าความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีความสนใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และพยายามทำ อย่างเต็มความสามารถให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามผลงาน ที่ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น และยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำ ทั้งในด้าน ที่เป็นผลดีและผลเสีย

สันติกร รักสองหมื่น (2554 : 69) ได้ให้สรุปความหมาย ของความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การเอาใจใส่ต่อตนเอง รักษาสุขภาพของตนเอง มุ่งมั่นตั้งใจกระทำในสิ่งที่ทำให้ ตนเองไม่มีผลกระทบต่อสังคม ไม่ทำให้ตนเองเสียหาย ยอมรับในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไปทั้งผลดี และผลเสีย รู้จักปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและการทำงานของตนเอง มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ตนเองนั้นมีคุณค่าของสังคม และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลหรือองค์กรที่ ตระหนักในภารกิจของตนเอง มีการกระทำที่ส่งผลดีต่อตนเอง ไม่ทำการใด ๆ ที่ส่งผลเสียต่อตนเอง หรือการกระทำขององค์กรที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหรือผลกระทบ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

2) ความรับผิดชอบต่อสังคม

กรมวิชาการ (2554 : 198) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักฐานะหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมเกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

คณะกรรมการการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยม ของกลุ่มนักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิและกลุ่มพัฒนากำลังคน (2556 : 6) โดยกลุ่มสื่อมวลชน ได้แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรู้จักหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงอย่างดีที่สุด โดยทำงานในหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลาที่กำหนด ฝึกตนให้เป็นคนตรงต่อเวลาอยู่เนื่องนิตย์ 2) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การรู้จักฐานะและหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมแก่ฐานะ และหน้าที่ของตนในครอบครัว และร่วมกิจกรรมของครอบครัว และ 3) ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักฐานะและหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ที่มีต่อสังคมและปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยให้ตระหนักและยอมรับว่าประโยชน์จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าขาดประโยชน์ส่วนรวม และไม่ละเลยที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตน และกระทำในสิ่งที่จะรักษาหรือยังให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

วายุ กาญจนศร (2551 : 18) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การกระทำที่แสดงออกต่อสถานการณ์ หรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในสังคม ที่ตนดำรงอยู่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดี

สันติกร รักสองหมื่น (2554 : 71) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เกิดจากความรู้สึกข้างในจิตใจ ที่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นรอบข้างหรือมีผลกระทบต่อสังคม โดยมีความระมัดระวังในสิ่งที่ตนเองกระทำ จะเกิดสิ่งใดต่อสังคม และถ้าไม่ลงมือกระทำจะเกิดสิ่งใดต่อสังคมส่วนรวม

โสภภาพรรณ อัครราศีวะโรจน์ (2555 : 59) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ความรับผิดชอบในฐานะเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่ง ที่ต้องยอมรับในสิ่งที่ได้กระทำหรือส่งผลกระทบต่อกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในแง่ดีและไม่ดี โดยใช้หลักจริยธรรม และคุณธรรม ซึ่งได้แก่ จรรยาบรรณ จิตสำนึกทางสังคม บทบาทและหน้าที่ เพื่อให้เกิดการแก้ไข อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมหมู่่มาก รวมทั้งองค์กรหรือสถาบันนั้น ๆ ด้วย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2556) ได้รายงาน “การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ” ได้ตอบโจทย์ของระบบการศึกษาไทยว่า ใจกลางของปัญหาคือการขาด “ความรับผิดชอบ” (accountability) ของระบบการศึกษาตลอดทุกขั้นตอน ทั้งนี้ “ความรับผิดชอบ” (Accountability) หมายถึง พันธะผูกพันในหน้าที่ของคนหรือองค์กรต่อเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย โดยมีระบบที่ผู้มอบหมายสามารถประเมินและตรวจสอบผลงาน เพื่อให้รางวัลหรือลงโทษผู้ที่ได้รับมอบหมายงานได้

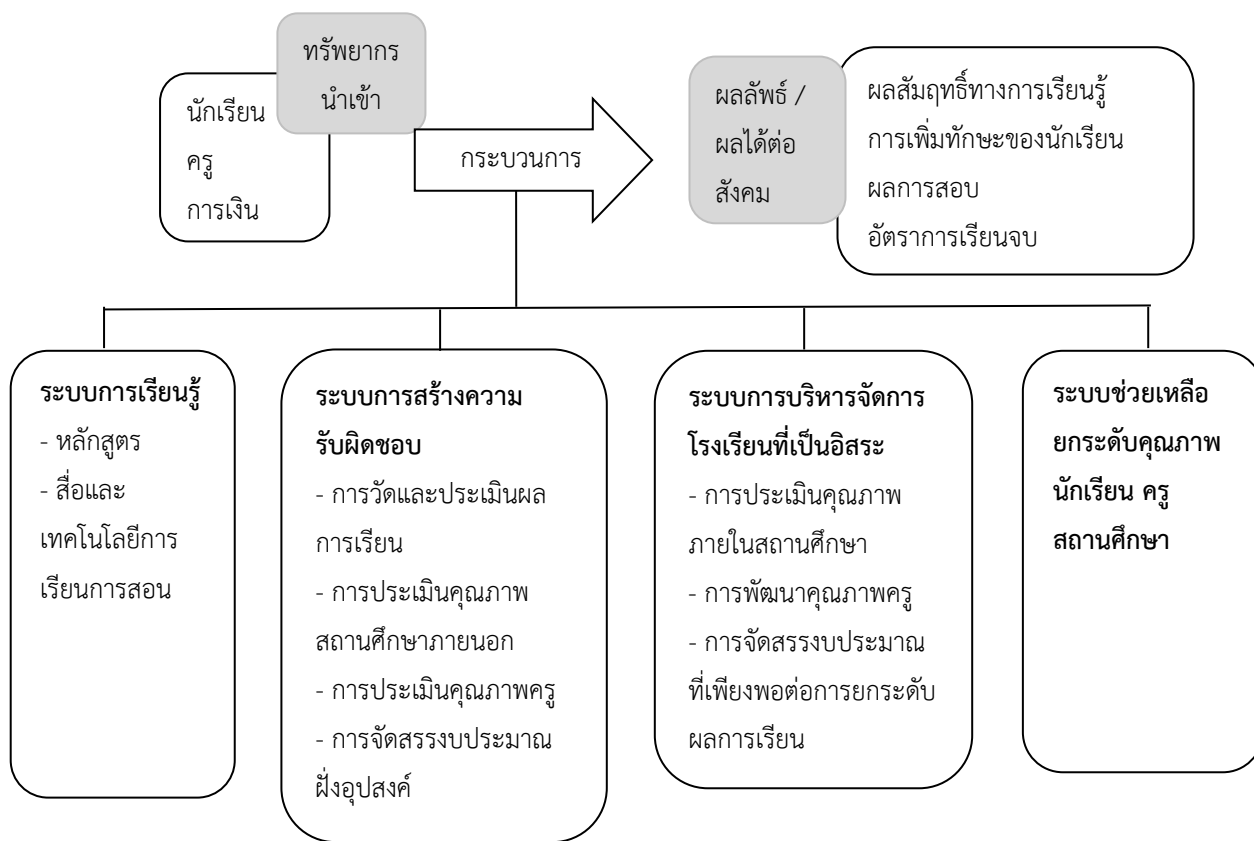
ในกรณีของระบบการศึกษา หัวใจสำคัญของการปฏิรูปเพื่อสร้างความรับผิดชอบคือ การทำให้สถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อผู้ปกครองและนักเรียนมากขึ้น โดยโรงเรียนควรมีอิสระในการบริหารจัดการ และผู้ปกครองควรมีสิทธิเลือกโรงเรียน ให้ลูกตามข้อมูลคุณภาพของโรงเรียน ที่ได้รับการเปิดเผยต่อสาธารณะ กล่าวคือ มีการส่งเสริมให้เกิดระบบ “ความรับผิดชอบต่อสายสั้น” (short-route of accountability) หรือสายความรับผิดชอบต่อระหว่าง “ผู้ปกครอง-โรงเรียน-ครู” โดยไม่ต้องผ่านรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ต้องมีการปฏิรูประบบ “ความรับผิดชอบต่อสายยาว” (long-route of accountability) หรือสายความรับผิดชอบต่อระหว่าง “ผู้ปกครอง-รัฐบาล-โรงเรียน-ครู” ซึ่งมีรัฐบาลเป็นตัวคั่นกลางในระบบ โดยรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ควรมีบทบาทในการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อระบบการศึกษา ซึ่งความสำคัญของระบบความรับผิดชอบต่อระบบการศึกษาที่ดี เป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมให้กระบวนการแปลงทรัพยากรนำเข้า (inputs) เป็นผลลัพธ์ (outputs) และ/หรือผลได้ต่อสังคม (outcomes) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล กล่าวคือ มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า

ทั้งนี้ บนเส้นทางของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่พึงปรารถนา ระบบการสร้างความรับผิดชอบต่อทำงานร่วมกับระบบอื่น ๆ ที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ระบบความรับผิดชอบต่อควรถูกออกแบบให้มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่พึงปรารถนา กล่าวคือ เป็นระบบเพื่อมุ่งพัฒนาและช่วยเหลือมากกว่าระบบเพื่อมุ่งลงโทษ ซึ่งในกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อระบบการศึกษาไทย จำเป็นต้องสร้างเงื่อนไขพื้นฐานสามประการให้เกิดขึ้น มิเช่นนั้นระบบความรับผิดชอบต่อยอมมีอาจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขพื้นฐานเหล่านั้น ได้แก่

หนึ่ง การปฏิรูประบบข้อมูลข่าวสาร (information reform) หมายถึง การผลิตและการกระจายข้อมูลด้านสิทธิและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ และข้อมูลด้านทรัพยากรนำเข้า ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สำหรับการประเมินเพื่อให้รางวัลและปรับปรุงพัฒนา

สอง การปฏิรูประบบบริหารจัดการโรงเรียน (school-based management reform) หมายถึง การกระจายการตัดสินใจไปยังโรงเรียน ให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการตนเอง (autonomy) ภายใต้ระบบความรับผิดชอบที่ดี

สาม การปฏิรูปโครงสร้างสิ่งจูงใจ (incentive reform) หมายถึง การเชื่อมโยงการจ้างงานหรือผลตอบแทนครูและผู้บริหารโรงเรียน เข้ากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนใส่ใจในการเป็นเจ้าภาพ รับผิดชอบในการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง

ภาพที่ 4 ความรับผิดชอบในระบบการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555 : 330) ได้เสนอแนวทางที่ระดับนโยบายสามารถดำเนินการเพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมของสังคมในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึกของสังคมและชุมชนให้มองเห็น เข้าใจและมีส่วนร่วมทางการศึกษามีกิจกรรมและกระบวนการ เพื่อส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกของชุมชน ให้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ปล่อยให้ไปเป็นไปตามครู โรงเรียน และกระทรวงที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมรับผิดชอบ

2. การมีส่วนร่วมในระดับส่วนกลาง โดยบูรณาการภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ ตลอดจนองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ อย่างจริงจังในการทำงานด้านการศึกษา จะทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของบทบาทในแต่ละส่วนของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็ก

3. สร้างการมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเข้ามาร่วมกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทั้งเรื่องหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผล รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณและกำกับติดตาม เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนนั้น ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่รัฐกำหนด

ดังนั้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ตระหนักถึงผลกระทบในทางที่ดีและไม่ดีต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติ ภายใต้จิตสำนึก สถานะและหน้าที่ของบุคคลนั้น ๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ของตนเอง

4. แนวคิดหลักการมีส่วนร่วม

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

นิลมณี พิทักษ์ (2551 : 3) ให้ความหมายว่า “การมีส่วนร่วม” คือ การกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงสถานการณ์ของเขาว่า เขาควรกระทำอย่างไรบ้าง เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใต้การกำหนดและการดำเนินการของประชาชนเอง

ประพันธ์พงษ์ ชิมพงษ์ (2551 : 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางการเปลี่ยนแปลงความเห็นพ้องต้องกันนั้น จะมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการ เพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น และเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้ จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมด โดยกลุ่มหรือในนามของกลุ่ม

หรือกระทำการผ่านองค์กร ดังนั้น องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการ บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

ปรีดา เจษฎวารางกุล (2550 : 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงกับประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แกะไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สุธี วรประดิษฐ์ (2553 : 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ ในการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชนมีความแตกต่างกันในลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนโดยสรุปมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน
2. การวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต
3. การกำหนดกิจกรรม
4. การดำเนินกิจกรรม
5. การประเมินผลกิจกรรม

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ (2552 : 21) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเองการ ที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตน เพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การที่ประชาชนหรือกลุ่มบุคคล มีแนวคิด หรือจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันเข้ามาดำเนินการนั้น ให้แล้วเสร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วรับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสารอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหาร : 2550) ได้เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน จัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เป็นยุทธศาสตร์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรระลึกถึง

3) บทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา กำหนดนโยบายเป้าหมาย การจัดการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา และการตรวจสอบการจัดการศึกษา

4) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการสำรวจความต้องการ ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา วางแผนพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ประเมินผล และสรุปผลเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน

ณรงค์ วารีชล (2551 : 6) ได้อธิบายถึงลักษณะของการมีส่วนร่วม กล่าวคือ

1) การมีส่วนร่วมในลักษณะตัวบุคคล ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

2) การมีส่วนร่วมในลักษณะของกลุ่ม ที่มุ่งสร้างพื้นฐานอำนาจจากการสร้างกลุ่มและโครงสร้างภายในหน่วยงาน

3) การมีส่วนร่วมในลักษณะโครงการ ให้ความสำคัญที่การจัดโครงการ อันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดี เน้นกลุ่มเป้าหมาย การถ่ายทอดระบบเทคนิค ความรู้ การกระจายอำนาจสู่ประชาชน

4) การมีส่วนร่วมในลักษณะสถาบัน ให้ความสำคัญในแง่ของการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน มีการถ่ายทอดหรือขยายโครงสร้างอำนาจของกลุ่ม ผลประโยชน์ และชนชั้นทางสังคม

5) การมีส่วนร่วมในลักษณะนโยบาย เน้นเรื่องหลักการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เสียเปรียบในสังคม และนำมากำหนดนโยบายและแผนงานระดับชาติ

ธนวัฒน์ คากีลานนท์ (2550 : 22) ได้อธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ เริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

ประชุม สุวดี (2551 : 24) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคล เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1) เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น จะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการวางแผนการบริหารจัดการ การบริการองค์การตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2) เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่เข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจวัฒนธรรมและกายภาพ ที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

3) เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจสมัครใจที่จะเข้าร่วม เล็งเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วม จะต้องไม่เป็นการบังคับ หรือผลักดันให้เข้าร่วม โดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม

4) เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีโอกาสที่จะเข้าร่วม ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคล ในการตัดสินใจและกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสม บุคคลจะต้องมีโอกาสและมีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 10-11) ได้กล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการศึกษาให้สำเร็จ และส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาและการเรียนการสอน จะต้องดำเนินการบนพื้นฐานของฉันทานุมัติในวงกว้าง ทั้งจากกลุ่มต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการ และกลุ่มผลประโยชน์ที่จะถูกกระทบจากการเปลี่ยนแปลง อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างฉันทานุมัติจากผู้มีส่วนร่วม หรือผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในลักษณะ ดังนี้

1. พิจารณาว่าใครบ้างที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผลประโยชน์อะไร ควรมีการวิเคราะห์ ทบทวนให้รอบคอบของกลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอะไรจากการจัดการศึกษา

2. จัดให้มีการตัดสินใจโดยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสาธารณชน ให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และพยายามให้เห็นว่ามีกระบวนการปฏิบัติที่โปร่งใส สุจริต ยุติธรรม การยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชนจะมีความสำคัญมาก จะเป็นกุญแจสำคัญในการได้ฉันทานุมัติ

3. จัดประชุมสัมมนา เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสถานศึกษา ตามความต้องการของผู้เกี่ยวข้องและแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีความจริงใจรับฟังความคิดเห็นและยอมรับฉันทานุมัติ

4. ยอมรับบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความจริงใจในการยอมรับบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการที่สถานศึกษาได้รับฉันทานุมัติ ส่งผลให้สถานศึกษามีพลังและความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลักษณะการมีส่วนร่วม การที่จะกำหนดหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือกลุ่มบุคคลจะมีลักษณะอย่างไร โดยทั่วไปแล้วลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหรือกลุ่มบุคคลในสถานศึกษาหรือในรูปคณะกรรมการจะมีลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะของคณะกรรมการบริหาร จะมีอำนาจหน้าที่การวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจในภารกิจ ทั้งที่เป็นงานสำคัญและงานตามภารกิจกระจายอำนาจ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป คณะกรรมการที่เข้ามามีส่วนในการบริหารสถานศึกษาในลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

2. ลักษณะของคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ ปรึกษา สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีหน้าที่ในการตัดสินใจ ตลอดจนการดำเนินงานหรือร่วมงานในบางเรื่อง ซึ่งคณะกรรมการที่ปรึกษาจะไม่ใช้การวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจส่วนใหญ่ คณะกรรมการที่ปรึกษาจะให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อการให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานมากที่สุด คณะกรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมเครือข่ายผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

โดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการจัดการศึกษา นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้ และมีเวลาว่าง มาเป็นครูพ่อครูแม่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลาน ย่อมเกิดผลดี ทั้งต่อโรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2550 : 113-118) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการอุดมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของไทย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการงานทั่วไปมีรูปแบบที่ไม่ยึด ผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง เน้นการสร้างความปลอดภัย สร้างวัฒนธรรมสถาบันโดยกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์ เน้นการประหยัด การพึ่งพาตนเอง การใช้จ่ายให้มีเหตุผลเพื่อความอยู่ดีกินดี 2) ด้านการบริหาร จัดการงานวิชาการมีรูปแบบ เน้นการสอนให้รู้หลักคิดในเนื้อหาสาระของวิชาการ พัฒนางองค์ความรู้ จากการวิจัยโดยอาศัยและแทรกปรัชญาไปสู่ชีวิตจริง การบรรจุปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไป ในวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อปลูกฝังให้ตระหนักในการดำเนินชีวิตและสอดแทรกลงไปใน การเรียนการสอน ทุกวิชา 3) ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยมีการเชื่อมโยงให้สมดุลระหว่างการสอนกับการวิจัย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาของงานวิจัย ที่มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหน่วยการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน การสร้างเครือข่ายวิจัย เพื่อประโยชน์ แก่ประเทศชาติที่มีการสนับสนุนวิจัยอย่างพอเพียง 4) ด้านการบริหารจัดการงานงบประมาณ มีรูปแบบการใช้จ่ายอย่างพอประมาณ เป็นความคุ้มค่า ความคุ้มค่าหรือการได้รับผลมาสู่ มหาวิทยาลัย และ 5) ด้านการบริหารจัดการงานทรัพยากรมนุษย์ มีรูปแบบการพัฒนาคนให้พัฒนา ตนเองโดยไม่ได้มองจากภายนอก แต่การให้เรียนรู้ภายในตนด้วยการนำการจัดการความรู้มาใช้ที่เน้น การวิเคราะห์ตนเอง

ทรงพล เจริญคำ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ การบริหารงานของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน โครงสร้าง การบริหารงานโรงเรียน นักเรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชน/สังคม และ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) สภาพความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์ของสถาบันมาตรฐานและ เทคโนโลยีแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Model: CFM) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) รูปแบบความเป็นเลิศ ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ การบริหารงานของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน นักเรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชน/สังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ 4) การตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รูปแบบความเป็นเลิศ

ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง 3 ปัจจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีการวิจัย

นางลักษณ์ เรือนทอง (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ การประกันคุณภาพการตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เน้นการเรียนการสอน การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และมีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้องเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

ปาสีวรรณ สิทธิการ (2557) เรื่องรูปแบบการบริหารโครงการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้ ได้สรุปว่า หลักการของรูปแบบในการบริหารโครงการของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ข้อค้นพบของงานวิจัยนี้ พบว่า ต้องอาศัยหลักการที่สำคัญ คือ ใช้หลักการมีส่วนร่วม ใช้ทีมงานและเครือข่ายการทำงาน ร่วมรับผิดชอบงานโครงการ ตลอดจนการสร้างให้ทุกคนเชื่อมั่นและศรัทธาต่อทีมงาน และตัวผู้นำ นอกจากนี้ ต้องมีการนำการบริหารงานเชิงระบบตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการบริหารโครงการในทุกกิจกรรมย่อยของโครงการ เน้นการนิเทศติดตาม ควบคุมงาน อย่างใกล้ชิดจริงจังและต่อเนื่อง

ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการนำองค์กรรองลงมาคือด้านผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำองค์กร รองลงมาคือด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2547) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และตรวจสอบความตรงของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1

การพัฒนา รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาภาคสนาม ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงของรูปแบบ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันข้อมูล จากครูต้นแบบ ครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า หลักการของ รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาและจัดหลักสูตร โดยใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นความหลากหลาย ในการนำไปปฏิบัติยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ โดยมีการผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน เพื่อการพัฒนา ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต องค์ประกอบ ของรูปแบบมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ 2) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้และแนวดำเนินการจัดการเรียนรู้ 3) วิธีการจัดการเรียนรู้ 4) องค์ประกอบ/ปัจจัยส่งเสริมกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ และ 5) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้ รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบความตรงของรูปแบบ พบว่า โมเดล มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี

วัฒนพงศ์ เสมมา (2554 : 182) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา ขนาดใหญ่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขนาดใหญ่ ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การพัฒนาความเป็นหุ้นส่วน และองค์ประกอบอื่น ได้แก่ 1) คณะกรรมการสถานศึกษา 2) สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคม ศิษย์เก่า

ศรุตดา ชัยสุวรรณ (2550 : 146-154) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิจัย ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน ผลการวิจัยได้รูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน มีองค์ประกอบ คือ 1) การสร้าง วัฒนธรรม 2) การพัฒนานักวิจัย 3) การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณการวิจัย และ 4) การติดตามและการประเมินผล

ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550) ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11 วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัจจุบันและปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) วิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) พัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 11 ประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 4 ส่วน คือ 1) องค์ประกอบพื้นฐาน ครอบคลุม (ก) กำหนดจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงาน (ข) อาศัยหลักการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการตนเอง การมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการที่ดี และ (ค) กำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 2) องค์ประกอบโครงสร้างระบบการบริหาร ครอบคลุม (ก) ปัจจัยนำเข้า (ข) งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไป (ค) มีการวางแผนการจัดองค์กร การอำนวยการ และการควบคุม (ง) ใช้การประกันคุณภาพ การนิเทศภายในการบริหารบุคคล และงบประมาณ แบบเน้นผลงาน ระบบสารสนเทศในการบริหารและการพัฒนาทีมงาน 3) องค์ประกอบกระบวนการ ดำเนินงาน คือ มีการเตรียมการดำเนินการ การประเมินผลและการสรุปรายงานผล และ 4) องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่าย วิทยาลัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชน

สมคิด บุญยะโพธิ์ (2555) ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 ประการ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของครู

เสถียร ทองละมุล (2551 : 183-191) ทำการวิจัย รูปแบบการพัฒนาผู้อำนวยการสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรองรับ การกระจายอำนาจ ผลการวิจัยได้รูปแบบการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคลากร และ 4) การบริหารทั่วไป ซึ่งสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาผู้อำนวยการสถานศึกษาชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) หลักการ คือ ต้องดำเนินการ ให้สอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์ สร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนไป ภายใต้หลักการบริหารที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน 2) วัตถุประสงค์ที่เน้น การให้ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สามารถ ขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน 3) กลไกการดำเนินงาน ซึ่งหมายถึงการจัดหน่วยงาน รับผิดชอบโครงสร้างหลักสูตรการพัฒนา ขั้นตอนและระยะเวลาในการพัฒนา วิธีการพัฒนา และการจัดตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนา 4) การประเมินผล โดยใช้การมีส่วนร่วมในงานตาม สภาพจริง และประเมินการมีวิธีการบริหารสถานศึกษาที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ 5) เงื่อนไข แห่งความสำเร็จ มีสองเงื่อนไข คือ เงื่อนไขด้านองค์กร และเงื่อนไขด้านผู้บริหาร

อัครพงศ์ เทพิน (2556) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร และการติดต่อสื่อสาร

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Shannon and Bylsma (2007) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบสถานศึกษาที่มีสมรรถนะสูง (high - performing school) ผลการศึกษา พบว่า 1) มีเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน (a clear & share focus) 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังต่อนักเรียนทุกคนสูง (high standard & expectation for all students) 3) มีความเป็นผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผล (Effective school leadership) 4) มีความร่วมมือและการสื่อสารในระดับสูง (high levels of collaboration & communication) 5) มีหลักสูตร งานวิชาการและการประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานรัฐ (curriculum, instruction & assessment aligned with state standard) 6) มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (frequent monitoring of learning & teaching) 7) มุ่งเน้นพัฒนาความเป็นมืออาชีพ (focus professional development) 8) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (a supportive learning environment) และ 9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับสูง (high levels of family & community involvement)

Buytendijk (2006) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์กรสมรรถนะสูง (high performance organization) ผลการศึกษาพบว่า 1) มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและแสวงหาแนวทางในการบรรลุเป้าหมายนั้น (setting ambitious targets and achieving them) 2) การมีค่านิยมร่วมกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร (shared values) 3) การมุ่งเน้นยุทธศาสตร์และทำให้ทั่วทั้งองค์กรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน (strategic focus and alignment) 4) การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่สิ่งที่สามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ (translating strategy into operational terms) และ 5) เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่น (business agility) เป็นองค์กรที่สามารถเข้าใจ และเข้าถึงตลาดก่อนองค์กรอื่น สามารถรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูง และสามารถรับมือกับแรงกดดันต่าง ๆ ได้จากภายในและภายนอกองค์กรได้ดี

New Jersey State Dept. of Education (1989) ได้ศึกษาเรื่อง "City schools of excellence : School improvement grant program. A ward recipients" รัฐ New Jersey ได้รับรายชื่อของเทศบาลสถานศึกษา ครูใหญ่ เขต ที่อยู่ของศึกษานิเทศก์เบอร์โทรศัพท์ เกรดที่ ได้รับและจำนวนนักเรียนสำหรับผู้ที่ได้รับรางวัล ทั้ง 50 รางวัลของ City schools of excellence grant program สถานศึกษาเหล่านี้ได้เข้าร่วมใน Intensive program ซึ่งโปรแกรมนี้ในปีแรก

แต่ละสถานศึกษาจะตั้งทีมงาน เป็นตัวแทนทำงานข้ามสายงานระหว่างชุมชน เพื่อที่จะค้นหา สภาพแวดล้อมทางการศึกษา ความต้องการและจัดโปรแกรมการพัฒนาในปีที่ 2 และ 3 สถานศึกษา จะเริ่มนำแผนการพัฒนาไปใช้ โดยให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดย 1) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง 2) การมุ่งไปที่กิจกรรมทางการศึกษาที่สำคัญ 3) การชี้แนะการพัฒนา ของนักเรียน 4) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา 5) สร้างการคาดหวัง ของครูในเรื่องการพัฒนาของนักเรียน และ 6) สร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างเป็นระเบียบ

Ofsted ได้เสนอรูปแบบสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ เพื่อให้สถานศึกษาที่ต้องการ ปรับปรุงคุณภาพนำไปเป็นแบบอย่าง โดยรูปแบบการแสดงความเป็นเลิศนี้ ได้รับการปรับปรุง และถูกนำมาใช้โดยกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานจริง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบด้วยกัน คือ ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์นโยบายและกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรบุคคลการบริหารทรัพยากร การปรับปรุงกระบวนการ ความคิดเห็นของสถานศึกษา ความคิดเห็นของพนักงาน ความคิดเห็น ของชุมชนและผลลัพธ์การปฏิบัติงานที่สำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัย ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยศึกษาแนวโน้ม (Trend Studies) ประสิทธิภาพคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งมี กระบวนการดำเนินงานสร้างสำนึกความรับผิดชอบแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) การศึกษา สภาพปัญหา การระบุ มองหา สังเกตให้เห็นปัญหาหรือคาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น (See it) 2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ ปัญหานั้น (Own it) 3) การหาแนวทางแก้ปัญหา (Solve it) บางครั้งอาจมากกว่าหน้าที่และความ รับผิดชอบ อาจต้องออกนอกกรอบของความสบาย (Comfort Zone) และ 4) การลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหานั้นอย่างจริงจัง (Do it) ด้วยวิธีการสร้างความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ 3) การดำเนินการตามแผนกระบวนการสร้างความ รับผิดชอบ และ 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และได้ดำเนินการ ตามขั้นตอน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย

1) โรงเรียนในท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวน 71 โรงเรียน
2) โรงเรียนในท้องที่จังหวัดพัทลุง	จำนวน 27 โรงเรียน
รวม	จำนวน 98 โรงเรียน

1.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่เข้ารับการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 กลุ่มสาระ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมทั้ง 4 กลุ่มสาระต่ำกว่าระดับชาติ และคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา ของโรงเรียนที่มีความพร้อมและมีความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 5 โรงเรียน คือ

- 1) โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์
- 2) โรงเรียนนาบอน
- 3) โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ
- 4) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต
- 5) โรงเรียนประชาบำรุง

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาและพัฒนากระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบกระบวนการ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย

1) การกำหนดกรอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพ การศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา นำมา วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นขอบเขตเนื้อหาและกรอบแนวคิด ในการกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน

สร้างความรับผิดชอบ เพื่อนำไปดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่มีผลการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) จำนวน 12 โรงเรียน ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงกระบวนการ/วิธีการที่ประสบความสำเร็จด้านคุณภาพการศึกษา โดยสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามและบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ตามที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขั้นที่ 3 สังเคราะห์จาก ขั้นที่ 1 และ ขั้นที่ 2 นำไปกำหนดเป็นกรอบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2) การสร้างกระบวนการดำเนินงาน การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกระบวนการ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามกรอบที่สังเคราะห์ได้

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) นำร่างกระบวนการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน พิจารณาความเหมาะสมของกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน และให้ความเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ปรับกระบวนการดำเนินงาน การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากสรุปผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3) การตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างเครื่องมือและแบบประเมิน

(1) การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและแบบประเมินจากการสังเคราะห์ตามขั้นตอนที่ 1 ข้อ 1) และ 2) และจัดทำเป็นคู่มือการดำเนินงานยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อให้โรงเรียนที่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา

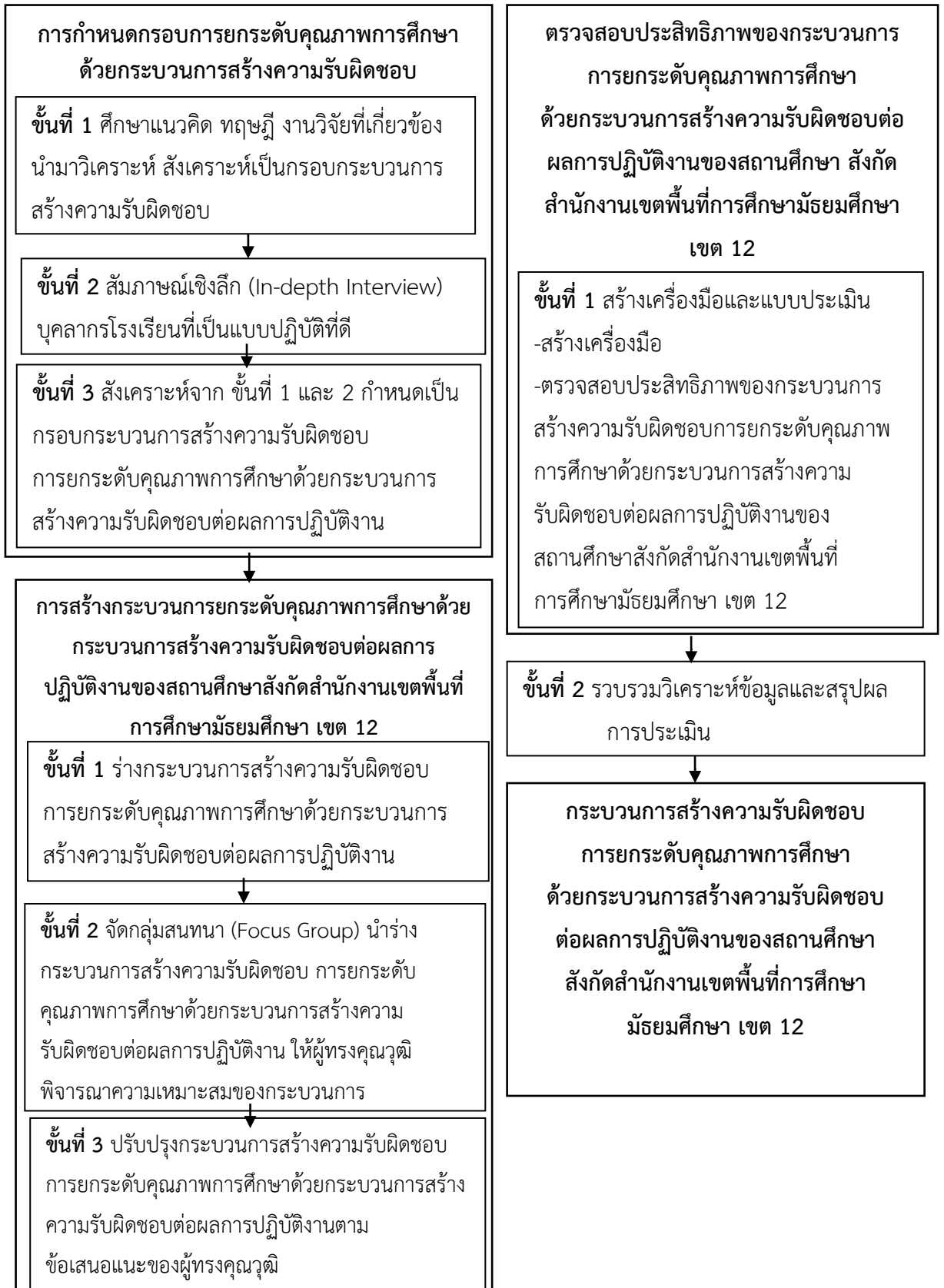
(2) ตรวจสอบความเหมาะสมของการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ได้ตรวจสอบความเหมาะสมและคุณภาพของเครื่องมือและแบบประเมิน อีกครั้ง

(3) ตรวจสอบความเป็นไปได้ของการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยการประชุมชี้แจงและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 คณะทำงาน จำนวน 13 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู (วิชาการ) ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ให้คำแนะนำความเที่ยงตรงเชิงเนื้อ (Content Validity) ความถูกต้องชัดเจนของภาษา (Wording) และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 รวบรวมวิเคราะห์และสรุปผลการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินการการออกแบบกระบวนการ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถแสดงเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการออกแบบกระบวนการดำเนินการวิจัย

กระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีกระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ

- 1.1 ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทของภาคส่วนผู้รับผิดชอบ
- 1.2 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

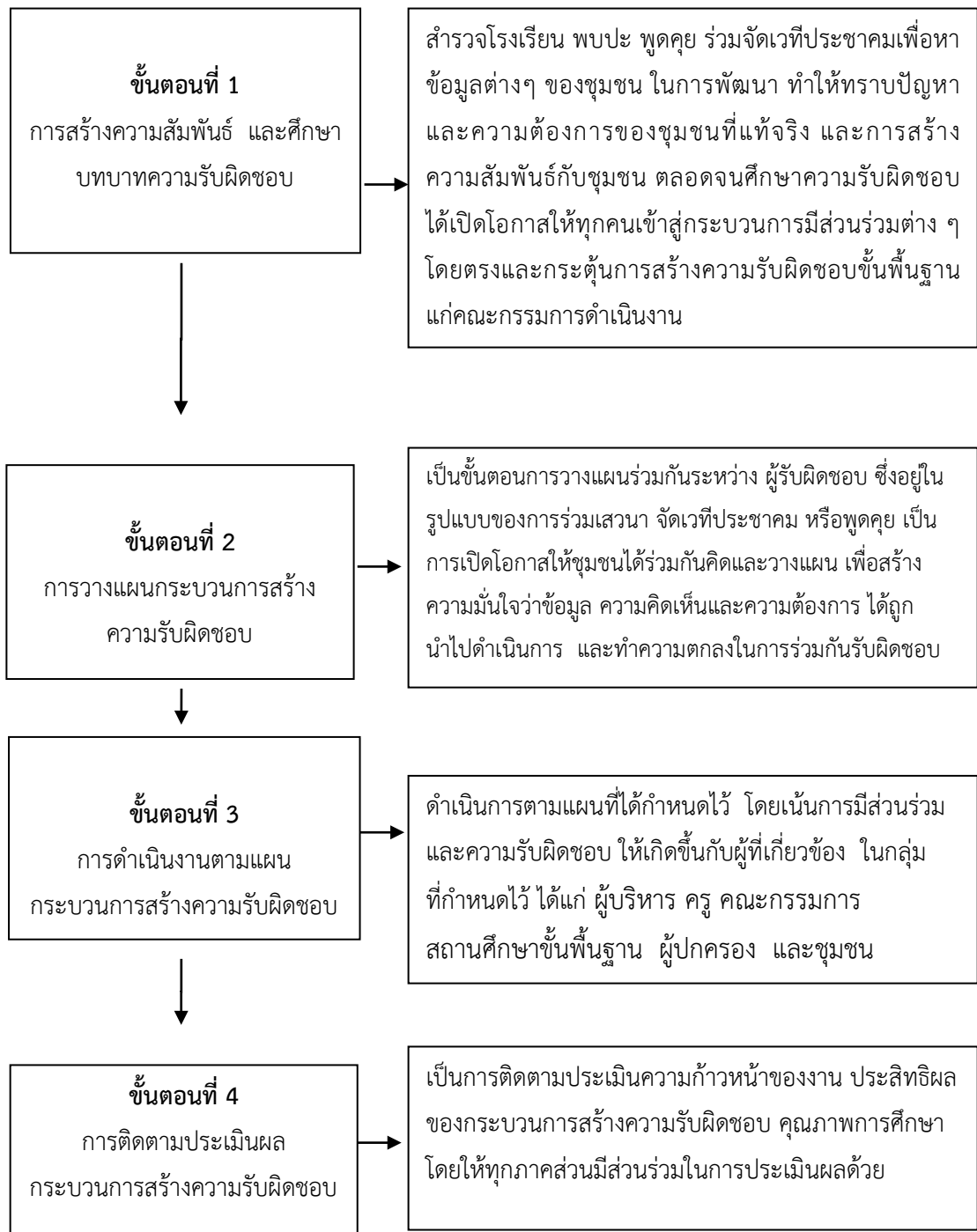
- 2.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางพัฒนา
- 2.2 จัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษาตามบริบทของโรงเรียนและมอบหมายความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

- 3.1 ดำเนินการตามแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา
- 3.2 การกำกับติดตามการดำเนินงานตามความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีขั้นตอนและกิจกรรมที่สามารถแสดงเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีกระบวนการสร้างความรับผิดชอบแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ 1) See it : ระบุ มองหา สังเกต ให้เห็นปัญหาหรืออาจจะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ 2) Own it : เป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหา 3) Solve it : หาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งบางครั้งต้องทำมากกว่า หน้าที่และความรับผิดชอบ อาจต้องออกนอกกรอบของความสบาย (Comfort Zone) และ 4) Do It : ลงมือทำ ร่วมกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ด้วยวิธีการสร้างความรับผิดชอบ 4 ขั้นตอน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
1. การสร้างความสัมพันธ์ และศึกษาบทบาท ความรับผิดชอบ	1.1 สร้างความสัมพันธ์	<p>1.1.1 เขตพื้นที่การศึกษาให้ความรู้สร้างความเข้าใจเรื่องการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา</p> <p>1.1.2 เขตพื้นที่การศึกษาสร้างแรงบันดาลใจ โดยศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ</p> <p>1.1.3 เขตพื้นที่การศึกษาประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>1.1.4 โรงเรียนจัดเวทีประชาคมประชุม เชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความ ต้องการ ด้วยเทคนิคระดมสมอง เพื่อ สะท้อนปัญหาจากบทบาทที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ การเรียนของนักเรียนในความ ปกครอง เป็นการระบุ มองหา สังเกตให้ เห็นปัญหาหรืออาจจะเนปัญหาที่อาจจะ เกิดขึ้นได้ เป็นกระบวนการ See it เมื่อ รับรู้ปัญหาแล้ว ก็ต้องเข้าไปเป็น</p>

ตารางที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการ

ปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (ต่อ)

ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
		<p>เจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหานั้น (Own it) แล้วร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งบางครั้งต้องทำมากกว่าหน้าที่และความรับผิดชอบต่ออาจต้องออกนอกกรอบของความสบาย (Solve it) และลงมือ ร่วมกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง (Do it)</p> <p>1.1.5 โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงาน กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานแก่สาธารณชนด้วยช่องทางที่หลากหลาย</p>
	1.2 ข้อมูลสารสนเทศ	<p>1.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัญหาของสถานศึกษา ในเรื่องคุณภาพ การศึกษาและเผยแพร่ข้อมูล</p> <p>1.2.2 โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเปิดเผยข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>1.2.3 โรงเรียนนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>
	1.3 กำหนดบทบาท	<p>1.3.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อ</p> <p>1.3.2 เขตพื้นที่การศึกษาจัดประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน</p>

ตารางที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (ต่อ)

ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
2. การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	2.1 จัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา	2.1.1 โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข 2.1.2 โรงเรียนกำหนดกิจกรรม งาน โครงการ และปฏิทินการปฏิบัติงาน ยกระดับคุณภาพการศึกษา 2.1.3 เขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ตามความต้องการของสถานศึกษา 2.1.4 เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผน นิเทศติดตาม
	2.2 จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	2.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาทำ MOU กับ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5 โรงเรียน โดยการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ ที่โรงเรียนต้องบรรลุอย่างชัดเจน 2.2.2 โรงเรียนทำ MOU กับครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่ โรงเรียนต้องบรรลุอย่างชัดเจน
3. การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ	3.1 ดำเนินการตามแผน	3.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรม งาน โครงการ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3.1.2 โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าการ ดำเนินงานเป็นระยะ

ตารางที่ 2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (ต่อ)

ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
	3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน	3.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ 3.2.2 เขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรม ให้โรงเรียนเป้าหมายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรายงานความก้าวหน้าระหว่างดำเนินการ เป็นระยะ
4. การติดตาม ประเมินผล กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	4.1 รวบรวมข้อมูล การดำเนินงาน	4.1.1 โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามกิจกรรม งาน โครงการ 4.1.2 เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของโรงเรียน
	4.2 ประเมินผล การดำเนินงาน	เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนดำเนินการ ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลสารสนเทศปีฐาน กับปี ปัจจุบัน
	4.3 สรุปรายงาน และพัฒนา	4.3.1 โรงเรียนจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน 4.3.2 โรงเรียนรายงานวิธีการปฏิบัติงาน ที่เป็นเลิศที่เกิดจากกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 4.3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ รายงานฉบับสมบูรณ์
	4.4 ยกย่องเชิดชูเกียรติ	4.4.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน รวบรวมผลงานและเผยแพร่ผลงาน 4.4.2 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนยกย่อง เชิดชูเกียรติ

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการวิจัย การใช้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา

2. คุณภาพการศึกษา

- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา
- การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน

3. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ฉบับ ประกอบด้วย

แบบที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีลักษณะเลือกตอบ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พร้อมคำถามปลายเปิด (Open ended questions) ลักษณะของแบบสอบถามมี จำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 1 ข้อ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำแนกเป็น 4 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ได้แก่

1. การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ
2. การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน จำนวน 6 ข้อ
3. การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อ
4. การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ด้านคุณภาพการศึกษา) เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

แบบที่ 2 แบบตรวจสอบคุณภาพ เป็นแบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์สรุปผล ได้แก่ แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกผลการทดสอบการศึกษาระดับสถานศึกษา แบบบันทึกการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกอัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบบันทึกอัตราการเข้าชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และแบบบันทึกผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน

แบบที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นลักษณะแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลักษณะของแบบสอบถามมี จำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง โรงเรียน และบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการ
3. ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ
4. ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 3 ฉบับ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

แบบที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลแต่ละชนิด จากตำราของนักวิชาการ ซึ่งมี ตำราการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 41-45) ตำราวิจัยทางการศึกษาของ ระวีวรรณ ชินะตระกูล (2542 : 103-111) สถิติสำหรับการวิจัยของ ประยูร อาษานาม (2545 : 21-28) หลักการการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2547 : 51-53)

2. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และนำข้อมูลที่ดำเนินการวิจัย มาประมวลจัดทำกรอบโครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับการศึกษาและกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. ดำเนินการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องชัดเจนของ ภาษา (Wording)

4. ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Objective Congmency : IOC) ซึ่งกำหนดว่าจะต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่าผ่านตามากเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ ดังนี้

แบบที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีค่า IOC เท่ากับ 0.95

แบบที่ 2 แบบสรุปข้อมูล (Data Form) แบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา มีค่า IOC เท่ากับ 0.96

แบบที่ 3 แบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีค่า IOC เท่ากับ 0.89

5. การทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนเสาชิงช้า ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาวิจัย (Key Group) แต่ไม่กลุ่มที่จะทำการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และความเป็นปรนัยของข้อคำถาม โดยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามเป็นครั้งที่ 2 ตลอดจนเติมเต็มในส่วนที่ยังขาดให้สมบูรณ์ครบถ้วน ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (กัญญา ลินทรตันศิริกุล 2550 : 103) จากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.820

แบบที่ 2 แบบสรุปข้อมูล (Data Form) แบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสรุปผล ประกอบด้วย

- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา
- การศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- อัตราการออกกลางคันของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและ นักเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลแต่ละชนิด โดยการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

2. ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูล การยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 3) การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 4) อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 5) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 6) ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน

3. นำแบบสรุปข้อมูล ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

4. นำแบบสรุปข้อมูล ที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำมาปรับปรุงและจัดทำเครื่องมือ และนำเข้าไปประชุมคณะทำงาน เพื่อนำแบบสรุปข้อมูล มาตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำเป็นแบบฉบับสมบูรณ์

แบบที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของแต่ละโรงเรียน

2. ศึกษาค้นคว้าออกแบบเครื่องมือ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ มี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ ตอนที่ 2) ความพึงพอใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อความคำถาม จำนวน 5 ข้อ และ ตอนที่ 3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ถูกสัมภาษณ์

3. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ มาปรับปรุงและจัดทำแบบสัมภาษณ์ และนำเข้าไปประชุมคณะทำงาน เพื่อนำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำฉบับสมบูรณ์

5. การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการดำเนินงาน เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยและคณะกรรมการดำเนินงาน จัดเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. นัดหมายคณะครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตาม วัน เวลา และสถานที่ ตามช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กำหนดไว้
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และบรรยากาศการชี้แจงการตอบแบบสอบถามเป็นกัลยาณมิตร
3. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ให้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบจำนวน ความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจัดเตรียมแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

แบบที่ 2 แบบสรุปข้อมูล (Data Form) แบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสรุปผล โดยผู้วิจัยได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินงาน ติดตามเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามเครื่องมือและนำผลการเก็บข้อมูล เข้าที่ประชุมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

แบบที่ 3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คณะกรรมการดำเนินงานที่รับผิดชอบแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ไปสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน และนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปเป็นภาพรวมของความพึงพอใจต่อโครงการเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

แบบที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ไปดำเนินการแจกแจงความถี่ (Frequency)
3. นำข้อมูลที่ได้จากการแจกแจงความถี่มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)
4. การแปลผลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 100) ดังนี้
  - ช่วงค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
  - ช่วงค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
  - ช่วงค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
  - ช่วงค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
  - ช่วงค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

แบบที่ 2 แบบสรุปข้อมูล (Data Form) แบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เป็นแบบสรุปข้อมูล เป็นการนำข้อมูลจาก แหล่งรายงานต่าง ๆ ด้านคุณภาพการศึกษา มาจัดกลุ่มข้อมูลและแสดงผลในรูปแบบตารางและการรายงานผล ดังนี้คือ 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้น ม.3 เฉลี่ย 4 กลุ่มสาระ 2) จำนวนนักเรียนศึกษาต่อ 3) จำนวนนักเรียนออกกลางคัน 4) จำนวนนักเรียนซ้ำชั้น และ 5) จำนวนผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน และครู

แบบที่ 3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา และนำผลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นภาพรวมของความพึงพอใจต่อโครงการเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้รายงานได้นำข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาค่าความสอดคล้อง (Content Validity)

ของแบบประเมินประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้องของข้อถามของแบบประเมินประสิทธิภาพ
แต่ละข้อ

$$\frac{\sum R}{N} \quad \text{แทน} \quad \begin{array}{l} \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \\ \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{array}$$

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย

k = จำนวนข้อคำถาม

S_i = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนในข้อคำถามข้อที่ i

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทั้งหมด

$$\text{โดยที่ } S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ N = จำนวนผู้สอบ

X = คะแนนรวมของผู้สอบแต่ละคน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) การหาค่าเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเมื่อข้อมูลที่นำมา
 คำนวณได้จากตัวอย่าง ใช้แทน σ

x_i = ค่าของข้อมูลตัวที่ 1

N = ค่าของจำนวนข้อมูลทั้งหมด

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของมูลตัวอย่างชุดนี้ ใช้แทน μ

(กาญจนา วัฒมา : 2544)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การกำหนดกรอบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มี 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ผลการวิเคราะห์จากเอกสารงานวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ขอบเขตของเนื้อหา การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย

1. ด้านกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ได้แก่

1.1 การสร้างกระบวนการรับผิดชอบแบบมีส่วนร่วม จะต้องสร้างสำนึก ความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสีย 4 ประการ คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหา (See it) 2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Own it) 3) การหาแนวทางการแก้ปัญหา (Solve it) และ 4) การลงมือปฏิบัติแก้ปัญหา (Do it)

1.2 วิธีการสร้างกระบวนการรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และ 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

2. ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ควรดำเนินการ 3 ประการ ได้แก่

2.1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2.2 คุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ผลการทดสอบการศึกษาระดับสถานศึกษา 3) การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 4) อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 5) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 6) ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน

3. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบฝ่ายวิชาการ ที่เป็นโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ที่โรงเรียนสามารถบริหารงานจนประสบความสำเร็จ ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET คะแนนเฉลี่ยสูง ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อจะนำไปพิจารณาประกอบในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความตระหนักในประเด็นคุณภาพการศึกษา ร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งชุมชน ที่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อคุณภาพของผู้เรียน

2. โรงเรียนมีแผนกลยุทธ์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมอบหมายให้ครูรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ที่จะต้องให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. มีการดำเนินการตามแผนการยกระดับคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเปิดเผยข้อมูลกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรม Active Learning ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน รวมทั้งต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสอน ที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน

5. ฝ่ายบริหารนิเทศ ติดตามและในบางโอกาสได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกำกับและติดตามการดำเนินงาน

6. โรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน ที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้น

ผลจากการสังเคราะห์ ชั้นที่ 1 และ 2 กำหนดเป็นกรอบกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 2 ผลจากการสร้างกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มี 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ผลจากการสร้างกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากการศึกษาเอกสารการบริหารงาน การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่มีแบบปฏิบัติที่ดีมีระดับของความสำเร็จ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาสังเคราะห์และสร้างกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วยวิธีการสร้างความรับผิดชอบ 4 ขั้นตอน และการสร้างกระบวนการสำนักความรับผิดชอบ 4 กระบวนการ ดังนี้

1. **วิธีการสร้างความรับผิดชอบ 4 ขั้นตอน** ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 4 การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

2. **การสร้างกระบวนการสำนักความรับผิดชอบ 4 กระบวนการ** ประกอบด้วย

กระบวนการที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา การระบุ มองหา สังเกตให้เห็นปัญหาหรือคาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ (See it)

กระบวนการที่ 2 การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหานั้น (Own it)

กระบวนการที่ 3 การร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งบางครั้งต้องทำมากกว่าหน้าที่และความรับผิดชอบ (Solve it) อาจต้องออกนอกกรอบของความสบาย (Comfort Zone)

กระบวนการที่ 4 การลงมือทำการแก้ปัญหานั้นอย่างจริงจัง (Do it)

ขั้นที่ 2 การประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) โดยนำร่างกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ความเห็น

ผลการประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2561 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่ประชุมได้มีฉันทามติให้ปรับวิธีการ กระบวนการการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สรุปผลการประชุมแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกรอบแนวคิดการวิจัย

- 1.1 ให้นิยามตัวแปรให้ชัด เพราะจะสะดวกในการสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล
- 1.2 ให้ปรับกรอบแนวคิดการวิจัยให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดตัวแปรต้นของการวิจัย คือ กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ดังนั้น กระบวนการสร้างความรับผิดชอบจึงเป็นตัวแปรหลัก
- 1.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่ประสิทธิภาพโครงการ ดังนั้น ความพึงพอใจต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไม่ควรเอามาวัดประสิทธิภาพของกระบวนการ แต่ให้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน โดยใช้การประเมิน 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน และ 4) การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

2. ด้านกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

2.1 ควรเน้นการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เป็นกระบวนการของผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ที่เชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษา ไม่จำเป็นต้องยกระดับทุกด้าน ทั้งโรงเรียน แต่สกัดเอาเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญอย่างแท้จริงของโรงเรียนมาเป็นตัวแปรตาม

3. ด้านแนวทางการดำเนินงาน

3.1 ควรกำหนดรายละเอียดว่า ในแต่ละกิจกรรมที่ทำมีเป้าหมายอะไร ทำแล้วได้ผลอย่างไร

3.2 แต่ละกิจกรรมควรระบุ สอดแทรกกว่าใช้กระบวนการสร้างความสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) ขึ้นอะไร

สรุปผลการประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบในวิธีการ และกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และได้แนะนำในส่วนของการวัดและประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ด้วยการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากการสรุปผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กระบวนการสร้างความรับผิดชอบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขั้นตอน	กิจกรรม
1.การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ 1.1 สร้างความสัมพันธ์	1.1.1 เขตพื้นที่การศึกษาให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักรับรู้ปัญหา (See it) และร่วมเป็นเจ้าของในการแก้ปัญหา (Own it) 1.1.2 เขตพื้นที่การศึกษาสร้างแรงบันดาลใจ โดยศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เรียนรู้วิธีการ (Solve it) ในยกระดับคุณภาพการศึกษา 1.1.3 เขตพื้นที่การศึกษาประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพ รับรู้ปัญหา (See it) และร่วมเป็นเจ้าของในการแก้ปัญหา (Own it)

ขั้นตอน	กิจกรรม
	<p>1.1.4 โรงเรียนจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการ เพื่อร่วมกันคิดวางแผนแก้ปัญหาร่วมกัน</p> <p>1.1.5 โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานแก่สาธารณชน ด้วยช่องทางที่หลากหลาย เป้าหมายเพื่อการให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน</p>
1.2 ข้อมูลสารสนเทศ	<p>1.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาในเรื่องคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่ข้อมูล เป้าหมายเพื่อการร่วมกันรับรู้ปัญหา (See it) และตระหนักในความรับผิดชอบ</p> <p>1.2.2 โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเปิดเผยข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการรับรู้ปัญหา (See it) วิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันเป็นเจ้าของ (Own it) แก้ปัญหาร่วมกัน</p> <p>1.2.3 โรงเรียนนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้แก้ปัญหาดังตรงประเด็น โดยใช้ข้อมูลประจักษ์</p>
1.3 กำหนดบทบาท	<p>1.3.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ เป้าหมายเพื่อให้มีเจ้าภาพ (Own it)</p> <p>1.3.2 เขตพื้นที่การศึกษา จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจในปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังตรงกัน</p>
<p>2. การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน</p> <p>2.1 จัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>	<p>2.1.1 โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องปัญหาและความต้องการจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สาเหตุและแนวทางแก้ไข เป้าหมายเพื่อการรับรู้ปัญหา (See it)</p>

ขั้นตอน	กิจกรรม
	<p>2.1.2 โรงเรียนกำหนดกิจกรรม งาน โครงการ และ ปฏิทินการปฏิบัติงานยกระดับคุณภาพการศึกษา เป้าหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน</p> <p>2.1.3 เขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ตามความต้องการของสถานศึกษา เป้าหมายเพื่อการเป็นเจ้าของ (Own it) ร่วมกัน</p> <p>2.1.4 เขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนนิเทศติดตาม เป้าหมายเพื่อการเก็บข้อมูล รับรู้ถึงปัญหา และสร้างขวัญกำลังใจระหว่างการปฏิบัติงาน</p>
<p>2.2 จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน</p>	<p>2.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาทำ MOU กับโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย 5 โรงเรียน โดยการกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่โรงเรียนต้องบรรลุอย่างชัดเจน เป้าหมายเพื่อรับผิดชอบร่วมกัน คือ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบประเมิน และร่วมภาคภูมิใจ</p> <p>2.2.2 โรงเรียนทำ MOU กับครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ ที่โรงเรียนต้องบรรลุอย่างชัดเจน เป้าหมายเพื่อรับผิดชอบร่วมกัน คือ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบประเมิน และร่วมภาคภูมิใจ</p>
<p>3. การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ</p> <p>3.1 ดำเนินการตามแผน</p>	<p>3.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรม งาน โครงการ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการแก้ปัญหา (Solve it) ด้วยการลงมือทำ (Do it) ร่วมกัน</p> <p>3.1.2 โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป็นระยะ เป้าหมายเพื่อการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ร่วมกันจะได้ป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างทันการณ์</p>
<p>3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน</p>	<p>3.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษาประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ เป้าหมายเพื่อการเก็บข้อมูล และการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติ</p>

ขั้นตอน	กิจกรรม
	3.2.2 เขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรม ให้โรงเรียนเป้าหมาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรายงานความก้าวหน้า ระหว่าง ดำเนินการเป็นระยะ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้น ในการพัฒนาด้วยการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
4. การติดตาม ประเมินผลกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อผลการ ปฏิบัติงาน 4.1 รวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน	4.1.1 โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ตามกิจกรรม งาน โครงการ 4.1.2 เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงานของโรงเรียน
4.2 ประเมินผลการดำเนินงาน	4.2.1 โรงเรียนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเขตพื้นที่ การศึกษาและโรงเรียนดำเนินการประเมินประสิทธิภาพ ของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา ด้วยการเปรียบเทียบ ข้อมูลสารสนเทศปีฐาน (ปีการศึกษา 2560) กับปีปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2561) และประเมินความพึงพอใจต่อ การดำเนินงานโครงการ
4.3 สรุปรายงานและพัฒนา	4.3.2 โรงเรียนรายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่เกิดจาก กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 4.3.3 เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อสรุปและเผยแพร่ผลงาน
4.4 ยกย่องเชิดชูเกียรติ	4.4.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนรวบรวมผลงานและ เผยแพร่ผลงาน เป้าหมายการขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่ 4.4.2 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
มี 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจ ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความ
รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ
ประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย
ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทน
ชุมชน นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ นำเสนอผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดปรากฏในตาราง 4

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ
การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของ
สถานศึกษา

ขั้นตอน	ความพึงพอใจ		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน			
1.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพการศึกษา	4.47	0.54	มาก
1.2 การจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้องเพื่อสะท้อนปัญหาและ ความต้องการ	4.24	0.54	มาก
1.3 การรับรู้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	4.32	0.57	มาก
1.4 การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนยกระดับ คุณภาพการศึกษา	4.42	0.59	มาก
เฉลี่ยรวมขั้นตอนที่ 1	4.36	0.56	มาก

ขั้นตอน	ความพึงพอใจ	ระดับ	
2. การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน			
2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	4.54	0.57	มากที่สุด
2.2 การประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการ	4.10	0.44	มาก
2.3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข และความต้องการจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.27	0.72	มาก
2.4 การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมและปฏิทินการปฏิบัติงานยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.39	0.67	มาก
2.5 การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานโครงการจากภาคส่วนต่าง ๆ	4.31	0.56	มาก
2.6 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	4.47	0.60	มาก
เฉลี่ยรวมขั้นตอนที่ 2	4.35	0.59	มาก
3. การดำเนินการตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน			
3.1 การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	4.54	0.50	มากที่สุด
3.2 การให้คำแนะนำ ติดตาม ช่วยเหลือ	4.36	0.55	มาก
3.3 ความก้าวหน้าของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับปฏิทินการดำเนินงาน	4.49	0.54	มาก
เฉลี่ยรวมขั้นตอนที่ 3	4.46	0.53	มาก
4. การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน			
4.1 ความพึงพอใจโดยภาพรวมของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ	4.39	0.59	มาก
4.2 คุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม	4.27	0.55	มาก
เฉลี่ยรวมขั้นตอนที่ 4	4.33	0.57	มาก
เฉลี่ยรวมทุกขั้นตอน	4.37	0.23	มาก

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมทุกขั้นตอนค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$ S.D.=0.23) เมื่อจำแนกแต่ละขั้นตอนผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผนกระบวนการ

สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานสูงสุด ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$ S.D.=0.53) รองลงมา คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$ S.D.=0.56) และ ความพึงพอใจขั้นตอนที่ 4 การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$ S.D.=0.57)

เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$ S.D.=0.50) และการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$ S.D.=0.57) รองลงมาคือความก้าวหน้าของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับปฏิทินการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$ S.D.=0.54) ส่วนความพึงพอใจต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.44)

1.2 ผลจากการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ต่อประสิทธิภาพกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีดังนี้

- 1) ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้มากขึ้น เพราะโรงเรียนในโครงการส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดงบประมาณ
- 3) ควรสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนที่ดำเนินงานโครงการบรรลุเป้าหมาย
- 4) ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแสดงผลงานตามกระบวนการ
- 5) ควรขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับชาติให้เต็มพื้นที่

ขั้นที่ 2 ผลการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์ 2) โรงเรียนนาบอน 3) โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ 4) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต

และ 5) โรงเรียนประจำบำรุง โดยกำหนดประเด็นคุณภาพการศึกษา 7 ประการ คือ 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 3) อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 4) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 5) การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 6) นักเรียนที่มีผลการเรียน 0 , ร , มส และ 7) ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตารางที่ 5-10

2.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำเสนอเปรียบเทียบผลต่างที่เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 – ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) ปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 กับ ปีการศึกษา 2561

โรงเรียน		พระพรหม พิทยานุสรณ์	นาบอน	ผดุงรัฐ ราษฎร์อุทิศ	วชิรธรรม สถิต	ประจำบำรุง	เฉลี่ย
ภาษาไทย	ปีการศึกษา 2560	44.23	54.42	45.24	44.17	46.10	46.83
	ปีการศึกษา 2561	54.40	56.23	54.00	51.56	52.94	53.83
	ผลต่างเพิ่มขึ้น	10.17	1.81	8.76	7.39	6.84	6.99
คณิตศาสตร์	ปีการศึกษา 2560	19.72	22.99	21.36	19.67	23.71	21.49
	ปีการศึกษา 2561	27.67	25.80	26.38	29.28	24.69	26.76
	ผลต่างเพิ่มขึ้น	7.95	2.81	5.02	9.61	0.98	5.27
วิทยาศาสตร์	ปีการศึกษา 2560	32.88	29.48	29.66	32.83	31.22	31.21
	ปีการศึกษา 2561	38.47	34.20	36.10	35.56	34.69	35.80
	ผลต่างเพิ่มขึ้น	5.59	4.72	6.44	2.73	3.47	4.59
ภาษาอังกฤษ	ปีการศึกษา 2560	28.00	26.46	26.03	26.17	25.76	26.48
	ปีการศึกษา 2561	27.10	26.33	25.38	26.15	25.20	26.03
	ผลต่างเพิ่มขึ้น	-0.90	-0.13	-0.65	-0.02	-0.56	-0.45
รวม	ปีการศึกษา 2560	31.21	33.34	30.57	30.71	31.70	31.51
	ปีการศึกษา 2561	36.91	35.64	35.47	35.64	34.38	35.61
	ผลต่างเพิ่มขึ้น	5.70	2.30	4.89	4.93	2.68	4.10

จากตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 พบว่า มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายโรงเรียน พบว่า โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์ มีผลต่างเพิ่มขึ้นมากที่สุด (5.70) รองลงมา คือ โรงเรียนวชิรธรรมสถิต มีผลต่างเพิ่มขึ้น (4.93) และโรงเรียนที่มีผลต่างเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนนาบอน (2.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาภาษาไทย มีผลต่างเพิ่มขึ้นสูงที่สุด (6.99) และวิชาที่มีผลต่างเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ วิชาภาษาอังกฤษ (-0.45)

2.2 ผลการทดสอบการศึกษาในระดับสถานศึกษา

ผลการทดสอบการศึกษาในระดับสถานศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำเสนอเปรียบเทียบผลต่างที่เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 - ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับสถานศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียน		พระพรหม พิทยานุสรณ์	นาบอน	ฉลองรัฐ ราษฎร์อุทิศ	วชิรธรรมสถิต	ประชาบำรุง	เฉลี่ย
ภาษาไทย	ปี 2560	2.52	2.28	2.67	2.11	2.57	2.43
	ปี2561	2.69	2.30	2.76	1.95	2.48	2.44
	ผลต่าง	0.17	0.02	0.09	-0.16	-0.09	0.01
คณิตศาสตร์	ปี 2560	2.17	1.37	2.48	1.39	1.58	1.80
	ปี2561	2.20	1.69	2.65	1.20	2.72	2.09
	ผลต่าง	0.03	0.32	0.17	-0.19	1.14	0.29
วิทยาศาสตร์	ปี 2560	1.55	2.20	3.08	1.73	1.98	2.11
	ปี2561	2.03	2.50	3.00	1.88	1.82	2.25
	ผลต่าง	0.48	0.30	-0.08	0.15	-0.16	0.14
สังคมศึกษา	ปี 2560	2.70	2.04	2.72	1.43	2.60	2.30
	ปี2561	3.24	2.35	3.16	1.53	2.48	2.55
	ผลต่าง	0.54	0.31	0.44	0.10	-0.12	0.25
สุขศึกษา	ปี 2560	2.54	2.96	3.20	2.01	1.84	2.51
	ปี2561	3.09	3.31	3.74	2.53	1.66	2.87
	ผลต่าง	0.55	0.35	0.54	0.52	-0.18	0.36

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับสถานศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

โรงเรียน		พระพรหม พิทยานุสรณ์	นาบอน	ฉลองรัฐ ราษฎร์วิศ	วชิรธรรมเสด็จ	ประชาบำรุง	เฉลี่ย
ศิลปะ	ปี 2560	3.09	3.09	3.08	2.35	3.23	2.97
	ปี2561	3.15	3.21	3.28	2.69	3.07	3.08
	ผลต่าง	0.06	0.12	0.20	0.34	-0.16	0.11
การงานอาชีพ	ปี 2560	2.71	2.38	2.76	2.23	3.34	2.68
	ปี2561	3.44	2.42	3.32	2.97	3.15	3.06
	ผลต่าง	0.73	0.04	0.56	0.74	-0.19	0.38
ภาษาอังกฤษ	ปี 2560	2.18	1.42	2.97	2.41	2.62	2.32
	ปี2561	2.47	1.54	3.26	2.50	2.47	2.45
	ผลต่าง	0.29	0.12	0.29	0.09	-0.15	0.13
รวม	ปี 2560	2.43	2.22	2.87	1.96	2.47	2.39
	ปี2561	2.79	2.42	3.15	2.16	2.48	2.60
	ผลต่าง	0.36	0.20	0.28	0.20	0.01	0.21

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม ทุกโรงเรียนมีผลการทดสอบในระดับสถานศึกษา
เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2560 กับ ปีการศึกษา 2561 พบว่า ปีการศึกษา 2561
นักเรียนมีผลการทดสอบสูงขึ้นทุกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.21 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพมีผลการทดสอบสูงขึ้นมาที่สุด
มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.38 รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีค่าเฉลี่ย
สูงขึ้นเท่ากับ 0.36 และกลุ่มสาระที่มีผลการทดสอบระดับสถานศึกษาสูงขึ้นน้อยที่สุด คือ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.01

2.3 อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำเสนอเปรียบเทียบ
ผลต่างที่เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 - ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) ของแต่ละ
โรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบอัตราการศึกษต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561

โรงเรียน	อัตราการศึกษต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3				ผลต่าง
	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		
	นักเรียน ชั้น ม. 3	นักเรียน ที่ศึกษาต่อ	นักเรียน ชั้น ม. 3	นักเรียน ที่ศึกษาต่อ	
พระพรหมพิทยานุสรณ์	52	52	67	67	0
นาบอน	126	126	135	135	0
ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	59	59	50	50	0
วชิรธรรมสถิต	37	37	31	31	0
ประชาบำรุง	37	37	31	31	0
รวม	311	311	314	314	0

จากตารางที่ 7 อัตราการศึกษต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาต่อทุกคน ทั้ง 2 ปีการศึกษา

2.4 อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-3

อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-3 นำเสนอเปรียบเทียบผลต่างที่ลดลง (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 - ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) ของแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบอัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561

โรงเรียน	อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				ผลต่าง
	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		
	นักเรียน ทั้งหมด	นักเรียน ออกกลางคัน	นักเรียน ทั้งหมด	นักเรียน ออกกลางคัน	
พระพรหมพิทยานุสรณ์	187	0	198	0	0
นาบอน	461	17	479	0	17
ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	173	0	187	0	0
วชิรธรรมสถิต	166	3	169	9	-6
ประชาบำรุง	161	0	164	0	0
รวม	1,148	20	1,197	9	11

จากตารางที่ 8 อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) โดยภาพรวมมีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลง และเมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 พบว่า ในปีการศึกษา 2561 โรงเรียนส่วนใหญ่มีอัตราการออกกลางคันลดลงทุกโรงเรียน ยกเว้นโรงเรียนวชิรธรรมสถิต ที่มีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนเพิ่มขึ้น

2.5 อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)

อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) นำเสนอเปรียบเทียบผลต่างที่ลดลง (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 - ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) ของแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)

ปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561

โรงเรียน	อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				ผลต่าง
	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		
	นักเรียน ชั้น ม. 3	อัตรา การซ้ำชั้น	นักเรียน ชั้น ม. 3	อัตรา การซ้ำชั้น	
พระพรหมพิทยานุสรณ์	187	1	198	1	0
นาบอน	461	3	479	0	3
ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	173	1	187	0	1
วชิรธรรมสถิต	166	0	163	0	0
ประชาบำรุง	161	4	164	0	4
รวม	1148	9	1191	1	8

จากตาราง 9 อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) โดยภาพรวมทุกโรงเรียนมีอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนลดลง และเมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 ปรากฏว่า ปีการศึกษา 2561 มีอัตราการซ้ำชั้นลดลงทุกโรงเรียน

2.6 ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน

ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน นำเสนอเปรียบเทียบผลต่างที่เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561-ค่าเฉลี่ยของปีการศึกษา 2560) ของแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ
ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ ปีการศึกษา 2560	สถานศึกษา	MOE AWARDS ประจำปี การ ศึ ก ษ า 2 5 5 9 สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับดีเด่น	ชาติ
		โล่รางวัล ค่าเฉลี่ยรวม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4 ปีการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 – 2559	เขตพื้นที่ การศึกษา
		เหรียญทอง ชนะเลิศ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ประเภท นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ งานมหกรรมวิชาการ มัธยมศึกษา ครั้งที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2560	เขตพื้นที่ การศึกษา
		รองชนะเลิศ อันดับ 1 เหรียญทองการประกวด นิทรรศการและแสดงผลงานครู นักเรียน ของ สหวิทยาเขตลือชัย – ชนอม งานมหกรรมวิชาการ มัธยมศึกษา ครั้งที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2560	เขตพื้นที่ การศึกษา
นักเรียน	นักเรียน	1 เหรียญทอง 2 เหรียญเงิน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 67 ประจำปีการศึกษา 2560	ภาค
		16 เหรียญทอง 21 เหรียญเงิน 23 เหรียญทองแดง งานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 27 ประจำปี การศึกษา 2560	เขตพื้นที่ การศึกษา
		การแข่งขันฟุตบอล โครงการฉลองรัฐฯ อคาเดมี ทีมที่เป็น ตัวแทนจังหวัดนครศรีธรรมราช อันดับ 5 การแข่งขันกีฬา นักเรียนระดับมัธยมศึกษา “สพฐ.-เอ.พี.ฮอนด้าเรดแชมป์เปียน” แข่งขันทักษะฟุตบอล ชิงแชมป์ไปอังกฤษ รอบคัดเลือกระดับ สพม. และได้เป็น ตัวแทนของ สพม. ไปแข่งขันต่อระดับภาคใต้	เขตพื้นที่ การศึกษา

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 (ต่อ)

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ
ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ ปีการศึกษา 2561	ผู้บริหาร	ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น	ชาติ
		ครูผู้ทรงคุณค่า งานวันครู อำเภอสีชล ประจำปี 2562	จังหวัด
	ครู	ครูผู้ทรงคุณค่า งานวันครู อำเภอสีชล ประจำปี 2562	จังหวัด
		รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ประจำปี 2562	ชาติ
		ครูฝึกสอนนักเรียนได้รับเหรียญรางวัลงานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	เขตพื้นที่การศึกษา
	นักเรียน	เข้ารอบ 8 ทีม รุ่นอายุ 14 ปี การแข่งขันฟุตบอลพลาสติกในชุดนักเรียน ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี OBEC YOUNG SOCCER 2018	ภาค
		นักเรียนทุนพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) รุ่นที่ 10 ปีการศึกษา 2561	ชาติ
		เหรียญทอง ชนะเลิศ การแข่งขันเรียงร้อยถ้อยความ (การเขียนเรียงความ) ม.4-6 งานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	ตัวแทนแข่งขันระดับภาคใต้ ระดับชาติ 8-10 ม.ค. 2562
		เหรียญทอง ชนะเลิศ การแข่งขันต่อคำศัพท์ภาษาไทย (คำคมเดิม) ม.4-6 งานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	ตัวแทนแข่งขันระดับภาคใต้ ระดับชาติ 8-10 ม.ค. 2562
		ชมเชยโครงการยุวชนประกันภัย ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านประกันภัยแก่นักเรียน เยาวชน เงินรางวัล 2,500 บาท	จังหวัด

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 (ต่อ)

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ
วชิรธรรมสถิต ปีการศึกษา 2560 ปีการศึกษา 2561	นักเรียน	6 เหรียญทอง 3 เหรียญเงิน 5 เหรียญทองแดง งานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2560	เขตพื้นที่ การศึกษา
		<u>เหรียญเงิน</u> การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ ทางวิทยาศาสตร์ ม.4 - ม.6 งานศิลปหัตถกรรม <u>นักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 67</u> ประจำปีการศึกษา 2560	ชาติ
	ครู	ครูฝึกสอนนักเรียนได้รับเหรียญรางวัลงานมหกรรม วิชาการมัธยมศึกษา ภาคใต้ ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	ชาติ
	นักเรียน	10 เหรียญทอง 3 เหรียญเงิน 9 เหรียญทองแดง งานมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	เขตพื้นที่ การศึกษา
		รางวัลงานมหกรรมความสามารถทาง ศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของ นักเรียน ปีการศึกษา 2561 - เหรียญทอง การแข่งขันทักษะพื้นฐานด้านกีฬา (มวยสากลสมัครเล่น) ม.1-3	ชาติ
		- เหรียญเงินการประกวดการขับร้องเพลงไทย ลูกทุ่ง ประเภทบทร้องทางการเรียนรู้ ม.1-3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ปีการศึกษา 2561 - เหรียญทองแดง การแข่งขันการวาดภาพระบายสี ประเภทบทร้องทางการเรียนรู้ ม.1-3	ชาติ

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 (ต่อ)

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ	
พระพรหมพิทยานุสรณ์ ปีการศึกษา 2560	สถานศึกษา	โล่รางวัลระดับประเทศ การประกวดกล่าวคำอาราธนา และถวายทาน ในพุทธศาสนาพิธี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย งานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและการประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพระพุทธรูป ปี 3 (3 rd MCU Contest) ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร	ชาติ	
	ครู	ครูดีไม่มีอบายมุข รุ่นที่ 7	ชาติ	
		ได้รับสนับสนุนทุนผลิตสื่อนวัตกรรมโรงเรียนพื้นที่ห่างไกล ประจำปี 2560	ชาติ	
	นักเรียน	เยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามรอยประโยชน์สุขแห่งมหาชน ระดับประเทศ	ชาติ	
		ทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี	ชาติ	
		ผ่าน หลัก สูตร ค่าย พัฒ นาโครงการ คุณ ธรรม เฉลิมพระเกียรติระดับประเทศ	ชาติ	
		รางวัลชนะเลิศการประกวดมารยาทไทย ระดับชั้น ม.ต้น	จังหวัด	
		รางวัลรองชนะเลิศการประกวดกล่าวคำอาราธนา ในพระพุทธศาสนาพิธี ระดับมัธยมศึกษา	จังหวัด	
	ปีการศึกษา 2561	ครู	เข้าร่วมและผ่านหลักสูตรค่ายพัฒนาโครงการคุณธรรม เฉลิมพระเกียรติ ระดับประเทศ	ชาติ
			ครูดีไม่มีอบายมุข	จังหวัด
		นักเรียน	เยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ตามรอยประโยชน์สุขแห่งมหาชน ระดับประเทศ	ชาติ
			รางวัลชนะเลิศการประกวดกล่าวคำอาราธนาในพระพุทธศาสนาพิธี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จังหวัด
		รองชนะเลิศอันดับ 3 การประกวดแข่งขันตอบปัญหา ธรรม ชั้นมัธยมศึกษา	จังหวัด	
		รองชนะเลิศอันดับ 3 การประกวดแข่งขันตอบปัญหา ธรรม ชั้นมัธยมศึกษา	จังหวัด	

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 (ต่อ)

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ
ประชาบำรุง ปีการศึกษา 2560	ครู	รางวัลเหรียญเงินกีฬากาบัดดี ซิงแชมป์แห่งประเทศไทย ณ จังหวัดเพชรบูรณ์	ชาติ
		รางวัลเหรียญเงินกีฬากาบัดดี ซิงแชมป์แห่งประเทศไทย ณ จังหวัดเพชรบูรณ์	ชาติ
		รางวัลครูมีความอดทนและมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู	จังหวัด
	นักเรียน	รางวัลเหรียญเงินกีฬากาบัดดี ซิงแชมป์แห่งประเทศไทย ณ จังหวัดเพชรบูรณ์	ชาติ
		รางวัลระดับเหรียญทองแดง การแข่งขันคิตะมวยไทย ระดับชั้น ม.1 - 6	ภาค
	ผู้บริหาร	ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น	ชาติ
	ครู	ผู้ฝึกสอนกีฬากาบัดดี	ชาติ
		ครูผู้สอนดีเด่น	จังหวัด
		ครูฝึกสอนนักเรียนได้รับเหรียญรางวัลงานมหกรรมวิชาการ มัธยมศึกษา ภาคใต้ ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2561	ชาติ
	นักเรียน	รองชนะเลิศอันดับ 2 กีฬาว่างค้อน	ชาติ
รางวัลเหรียญทองการแข่งขันศิลปะ-นาฏศิลป์ ระบำมาตรฐาน ระดับชั้น ม.4 - 6		ชาติ	
รางวัลเหรียญเงินงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 ประเภทการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ ประเภททดลอง ระดับ ม.4 - 6		ชาติ	
รางวัลเหรียญเงินงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 การแข่งขันคิตะมวยไทย ระดับชั้น ม.1-6		ชาติ	
		รางวัลเหรียญทองงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 การแข่งขันแอโรบิก ระดับชั้น ม.1 - 6	ชาติ

ตารางที่ 10 แสดงผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 (ต่อ)

โรงเรียน	ประเภท	รางวัล	ระดับ
นาบอน ปีการศึกษา 2560	ผู้บริหาร	รองผู้อำนวยการดีเด่น	ชาติ
		ผู้บริหารดีเด่น	เขตพื้นที่ การศึกษา
ปีการศึกษา 2561	ครู	ครูดีไม่มีอบายมุข	ชาติ
		ครูผู้จัดกิจกรรมโรงเรียน อย.น้อย ยอดเยี่ยม ระดับประเทศ	ชาติ
		ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับเหรียญรางวัลจากการ แข่งขันทักษะทางวิชาการ	ชาติ
	นักเรียน	การประกวดขับขานประสานเสียง ชั้น ม.4-6	ชาติ
		แข่งขันปรีศนาสร้างสรรค์วรรณคดีไทย ชั้น ม.1-3	ภาค
		การประกวดขับขานประสานเสียง ชั้น ม.1-3	ภาค
		การประกวดขับขานประสานเสียง ชั้น ม.4-6	ภาค
		การแข่งขันกิจกรรมสภานักเรียน ชั้น ม.1-6	ภาค
		รางวัลการแข่งขันทักษะทางวิชาการ งานวันมัธยมศึกษา จำนวน 13 รางวัล	เขตพื้นที่ การศึกษา
	ผู้บริหาร	นายสมาคมผู้บริหารการมัธยมศึกษาดีเด่น	ชาติ
		รองผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่น	เขตพื้นที่ การศึกษา
	ครู	ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับเหรียญรางวัลจากการ แข่งขันทักษะทางวิชาการ	ชาติ
	นักเรียน	การแข่งขันอากาศยานบังคับด้วยวิทยุ ประเภท บินบรรทุกสัมภาระ ม.4-6	ชาติ
		การประกวดขับขานประสานเสียง ชั้น ม.1-3	ชาติ
		การประกวดขับขานประสานเสียง ชั้น ม.4-6	ชาติ
		การแข่งขันการจัดการค่ายพักแรม ชั้น ม.1-3	ชาติ
		การแข่งขันกิจกรรมสภานักเรียน ชั้น ม.1-6	ชาติ
		รางวัลการแข่งขันทักษะทางวิชาการ งานวันมัธยมศึกษา จำนวน 7 รางวัล	เขตพื้นที่ การศึกษา

จากตารางที่ 10 จากการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ส่งผลให้ทุกโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง สามารถพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนปรากฏผลงานเชิงประจักษ์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับชาติ ระดับภาค ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับจังหวัด

ขั้นที่ 3 ผลการสัมภาษณ์เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการสัมภาษณ์เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นการสรุปผลการสัมภาษณ์ในภาพรวม นำเสนอลักษณะการบรรยายเชิงคุณภาพ จำแนกแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 11-15

ตารางที่ 11 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 *โรงเรียนประชาบำรุง*

ประเด็นคำถาม	ผลจากการสอบถามความพึงพอใจ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก โดยให้เหตุผลสอดคล้องกันว่า ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น
รูปแบบการดำเนินงานโครงการ	โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากมีรูปแบบการดำเนินงานเป็นรูปธรรม มีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัยและผลการเรียนดีขึ้น แต่ยังคงต้องปรับปรุงในเรื่องของการนิเทศกำกับติดตามให้มากขึ้น
คู่มือและวิธีปฏิบัติ	ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ โดยภาพรวมมีความเห็นว่าคู่มือการดำเนินงานมีความเหมาะสม แต่มีความพึงพอใจต่อวิธีปฏิบัติพอสมควร โดยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้เร้าความสนใจมากขึ้น
การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากทุกภาคส่วนได้มีโอกาสร่วมรับรู้และมีส่วนร่วมสนับสนุนหาแนวทางและวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
ภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	ความพึงพอใจในภาพรวม ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในภาพรวมมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงองค์กรภายนอก ทำให้ปรากฏผลความสำเร็จชัดเจน และอยากให้ขยายผลไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ ทุกระดับชั้น

จากตารางที่ 11 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของโรงเรียนประชาบำรุง โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ปรากฏผลความสำเร็จชัดเจน และอยากให้ขยายผลไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ ทุกระดับชั้น

ตารางที่ 12 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 *โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์*

ประเด็นคำถาม	ผลจากการสอบถามความพึงพอใจ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก โดยให้เหตุผลสอดคล้องกันว่าทำให้โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น
รูปแบบการดำเนินงานโครงการ	ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากมีรูปแบบการดำเนินงานชัดเจน เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนได้เป็นอย่างดี แต่อยากให้ทำทุกระดับชั้น
คู่มือและวิธีปฏิบัติ	ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ โดยภาพรวมมีความเห็นว่าคู่มือการดำเนินงานมีความเหมาะสม ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้
การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ปกครองมากขึ้น
ภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในภาพรวมมาก เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

จากตารางที่ 12 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของโรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

ตารางที่ 13 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 *โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ*

ประเด็นคำถาม	ผลจากการสอบถามความพึงพอใจ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม
รูปแบบการดำเนินงานโครงการ	ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากรูปแบบการดำเนินงานเหมาะสมมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน
คู่มือและวิธีปฏิบัติ	ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ โดยภาพรวมมีความเห็นว่าคู่มือการดำเนินงานมีความเหมาะสมมากที่สุดเนื่องจากมีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ดี
การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากมีได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการเปิดมุมมอง ทัศนคติ และมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับสถานศึกษาอื่น เป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน
ภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในภาพรวมมากที่สุด เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน

จากตารางที่ 13 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของโรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน

ตารางที่ 14 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 *โรงเรียนนาบอน*

ประเด็นคำถาม	ผลจากการสอบถามความพึงพอใจ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยให้เหตุผลสอดคล้องกันว่าเป็นโครงการที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยม (O-NET) สูงขึ้นและช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
รูปแบบการดำเนินงานโครงการ	ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ
คู่มือและวิธีปฏิบัติ	ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ โดยภาพรวมมีความเห็นว่าคู่มือการดำเนินงานมีความเหมาะสม ชัดเจน นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และมีความพึงพอใจต่อวิธีการปฏิบัติในระดับมาก โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีแนวทางในการดำเนินการ การติดตาม มีการประเมิน มีการสรุปและรายงานผลให้ทราบเป็นระยะ
การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บุคลากรมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น
ภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในภาพรวมมากที่สุด เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริง

จากตารางที่ 14 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของโรงเรียนนาบอน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริง

ตารางที่ 15 แสดงผลการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 *โรงเรียนวชิรธรรมสถิต*

ประเด็นคำถาม	ผลจากการสอบถามความพึงพอใจ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก โดยให้เหตุผลสอดคล้องกันว่าทำให้โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้
รูปแบบการดำเนินงานโครงการ	ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการ โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากมีรูปแบบการดำเนินงานชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน สามารถเห็นภาพความสำเร็จชัดเจน
คู่มือและวิธีปฏิบัติ	ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีปฏิบัติ โดยภาพรวมมีความเห็นว่าคู่มือการดำเนินงานมีความเหมาะสม ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ และมีความพึงพอใจวิธีการปฏิบัติเป็นอย่างมาก
การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันหาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศจนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
ภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในภาพรวมมาก เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

จากตารางที่ 15 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของโรงเรียนวชิรธรรมสถิต โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากเกิดผลความสำเร็จชัดเจน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรดำเนินโครงการตลอดปีการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. ควรขยายผลรูปแบบการดำเนินงาน ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สู่วิทยาลัยอื่น ๆ ในสังกัด เพื่อพัฒนานักเรียนไปพร้อม ๆ กัน
3. ควรปรับปรุงแบบการรายงานให้ชัดเจนและง่ายต่อการกรอกข้อมูล

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัย มุ่งที่จะศึกษากระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และขอเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัย เรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความ รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1.1 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1.1.2 เพื่อศึกษาผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample) ประชากร (Population) ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 98 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร เป็นโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ ต่ำกว่าระดับชาติ จำนวน 5 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์ 2) โรงเรียนนาบอน 3) โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ 4) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต และ 5) โรงเรียนประชาบำรุง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีจำนวน 3 ตอน คือ ตอนที่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 1 ข้อ ตอนที่ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ และ ตอนที่ 3) แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ด้านคุณภาพการศึกษา) เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

แบบที่ 2 แบบตรวจสอบคุณภาพ เป็นแบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกผลการทดสอบการศึกษาระดับสถานศึกษา แบบบันทึกการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบบันทึกอัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบบันทึกอัตราการเข้าชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และแบบบันทึกผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน

แบบที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นลักษณะแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แบบสอบถามมี จำนวน 3 ตอน คือ ตอนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2) ความพึงพอใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ และ ตอนที่ 3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.2.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยแต่งตั้งงานประจำโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลตามกำหนดเวลาที่ได้แจ้งไว้กับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลด้านคุณภาพซึ่งได้จากแหล่งรายงานต่าง ๆ

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)

แบบที่ 2 แบบตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลในรูปของตารางและการรายงานผล

แบบที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1.3.1.1 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานโดยรวม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลความพึงพอใจของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบทั้ง 4 ขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจสูงสุด

1.3.1.2 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพการศึกษามีระดับความพึงพอใจสูงสุด

1.3.1.3 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) มีความพึงพอใจระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจระดับมากเช่นกัน

1.3.1.4 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับปฏิทินการดำเนินงาน และการให้คำแนะนำ ติดตามและช่วยเหลือ มีความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

1.3.1.5 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ขั้นตอนที่ 4 การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีประสิทธิภาพในระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจโดยภาพรวมของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน และคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม ตามลำดับ

1.3.1.6 ข้อเสนอแนะต่อประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอให้นำไปใช้กับทุกชั้นเรียน โดยจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง และให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

1.3.2 ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนน ปีการศึกษา 2561 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ทุกโรงเรียน

2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนน ปีการศึกษา 2561 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ทุกโรงเรียน

3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ศึกษาต่อทุกคน

4) อัตราการออกกลางคันของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม มีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลง

5) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมทุกโรงเรียนมีอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนลดลง

6) โรงเรียนที่ร่วมโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถพัฒนาสถานศึกษา มีรางวัล มีผลงานเชิงประจักษ์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ในระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับชาติ ทุกโรงเรียน

1.3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งพัฒนานักเรียนโดย ทำให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น รูปแบบการดำเนินงานมีกระบวนการเป็นขั้นตอนชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือและวิธีปฏิบัติที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นในการร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งโรงเรียน

นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงองค์กรภายนอก ทำให้ปรากฏผลความสำเร็จชัดเจน และประสงค์ให้ขยายผลไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ ในทุกระดับชั้น

2. อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ข้อค้นพบในแนวคิดหลักการ การสร้างกระบวนการความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยเรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อแนวคิดเชิงระบบ ทั้งนี้ เกิดจากแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งจากการสัมภาษณ์ และผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) ที่ให้เหตุผลว่าการยกระดับคุณภาพการศึกษาจะต้องสร้างกระบวนการความรับผิดชอบต่อผลร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการศึกษา โดยทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น คือ ร่วมคิดวางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมปรับปรุงพัฒนา โดยการระบุสภาพปัญหา (See it) ร่วมเป็นเจ้าของปัญหา/เจ้าภาพ (Own it) ต่อจากนั้นก็ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา (Solve it) เพื่อลงมือทำ แก้ปัญหานั้นร่วมกัน (Do it) โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุว่าเป้าหมายของการจัดการศึกษา 5 ประการ คือ 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) 2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษา ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) และ 5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

ข้อค้นพบในประสิทธิภาพความสำเร็จ ของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ใน 4 ด้าน คือ

1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน และ 4) การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรวรรณ แก้วผ่อง (2552 : 25 อ้างอิงจาก Flippo, 1986 : 122) ว่า ความรับผิดชอบเป็นความผูกพัน ในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ 1) พันธะผูกพัน 2) หน้าที่การงาน และ 3) วัตถุประสงค์ และข้อค้นพบยังเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับงานวิจัยของ สุธี วรประดิษฐ์ (2553, 7) ที่แสดงทัศนะไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเกิดจากจิตใจ ที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการของกลุ่มคน ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ ในการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี และทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชนมีความแตกต่างกันในลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน 2) การวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต 3) การกำหนดกิจกรรม 4) การดำเนินกิจกรรม และ 5) การประเมินผลกิจกรรม

ข้อค้นพบจากการที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทุกโรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต จัดโครงการ “ลูกหลานตาหลวงสาย : ดี ได้ เป็น พอ” โดยผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้พัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามศักยภาพผู้เรียน 2) โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ โรงเรียนนาบอน โรงเรียนประชาบำรุง และโรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์ มีการดำเนินงานตามกิจกรรมตามวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลีวรรณ สิทธิการ (2557) เรื่อง รูปแบบการบริหารโครงการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตจังหวัดภาคใต้ ได้สรุปว่า หลักการของรูปแบบในการบริหารโครงการของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ต้องอาศัยหลักการที่สำคัญ คือ ใช้หลักการมีส่วนร่วม ใช้ทีมงานและเครือข่ายการทำงานร่วมรับผิดชอบงานโครงการ ตลอดจนการสร้างให้ทุกคนเชื่อมั่นและศรัทธาต่อทีมงาน และตัวผู้นำ นอกจากนี้ ต้องมีการนำการบริหารงานเชิงระบบตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการบริหารโครงการในทุกกิจกรรมย่อยของโครงการ เน้นการนิเทศติดตาม ควบคุมอย่างใกล้ชิดจริงจังและต่อเนื่อง และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครพงศ์ เทพิน (2556) ที่ศึกษารูปแบบ

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสาร และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมคิด บุญยะโพธิ์ (2555) ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 ประการ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของครู อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ เรือนทอง (2552) ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและ ครูเป็นมืออาชีพ 3) การประกันคุณภาพการตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือคือ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การมีวิสัยทัศน์และวิสัยทัศน์ร่วมกัน 6) เน้นการเรียนการสอน 7) การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และ 8) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง ส่วนงานวิจัยของ Shannon and Bylsma (2007) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบสถานศึกษาที่มีสมรรถนะสูง (high-performing school) ผลการศึกษา พบว่า 1) มีเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน (a clear & share focus) 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังต่อนักเรียนทุกคนสูง (high standard & expectation for all students) 3) มีความเป็นผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผล (Effective school leadership) 4) มีความร่วมมือและการสื่อสารในระดับสูง (high levels of collaboration & communication) 5) มีหลักสูตรงานวิชาการและการประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานรัฐ (curriculum, instruction & assessment aligned with state standard) 6) มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (frequent monitoring of learning & teaching) 7) มุ่งเน้นพัฒนาความเป็นมืออาชีพ (focus professional development) 8) มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (a supportive learning environment) และ 9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับสูง (high levels of family & community involvement)

2.2 การศึกษาผลของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากการวิจัยพบว่า 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 กับ 2561

มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกโรงเรียน 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมทุกโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2561 ปรากฏว่า ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกโรงเรียน 3) อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมมีอัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลง 4) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมทุกโรงเรียนมีอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนลดลง 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ศึกษาต่อทุกคน 6) โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนปรากฏผลงานเชิงประจักษ์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับชาติ ระดับภาค ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด จากการวิจัยเรื่อง การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนงานวิจัยของ เสงี่ยม ทองละมุล (2551) ทำการวิจัย รูปแบบการพัฒนาผู้อำนวยการสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรองรับการกระจายอำนาจ ผลการวิจัยได้รูปแบบการพัฒนา 4 ด้าน ซึ่งสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาผู้อำนวยการสถานศึกษาชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) หลักการ คือ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์ สร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลง ภายใต้หลักการบริหารที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน 2) วัตถุประสงค์ที่เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สามารถขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน 3) กลไกการดำเนินงาน ซึ่งหมายถึงการจัดหน่วยงานรับผิดชอบ โครงสร้างหลักสูตร การพัฒนา ขั้นตอนและระยะเวลาในการพัฒนา วิธีการพัฒนาและการจัดตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนา 4) การประเมินผลโดยใช้การมีส่วนร่วมในงานตามสภาพจริง และประเมินการมีวิธีการบริหารสถานศึกษาที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ และ 5) เงื่อนไขแห่งความสำเร็จ มีสองเงื่อนไขคือ เงื่อนไขด้านองค์กรและเงื่อนไขด้านผู้บริหาร และสอดคล้องกับ New Jersey State Dept.m of Education (1989) ได้ศึกษาเรื่อง "City schools of excellence: School improvement grant program.A ward recipients" โดยมีสถานศึกษาเข้าร่วมใน Intensive program ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะตั้งทีมงานเป็นตัวแทน ทำงานข้ามสายงานระหว่างชุมชน เพื่อที่จะค้นหา

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาความต้องการและจัดโปรแกรมการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คือ 1) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง 2) การมุ่งไปกับกิจกรรมทางการศึกษาที่สำคัญ 3) การชี้แนะการพัฒนาของนักเรียน 4) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา 5) สร้างการคาดหวังของครูในเรื่องการพัฒนาของนักเรียน และ 6) สร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างเป็นระเบียบ นอกจากนี้ ข้อค้นพบประเด็นการยกระดับคุณภาพยังเป็นไปในแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ สันติ นาดี (2555, 180 อ้างอิงจาก เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2543: 82-84) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเป็นแนวทางในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพราะในปัจจุบันการจัดการศึกษาผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงคุณภาพเป็นสำคัญ ดังนั้น การประเมินประสิทธิผลจึงควรประเมินในส่วนต่าง ๆ และตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้ คือ 1) ส่วนของสิ่งป้อนเข้า ได้แก่ บุคลากรทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายสนับสนุน งบประมาณ ทฤษฎีหรือองค์ความรู้ ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการระดับนโยบาย ทั้งส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา รวมทั้งข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ 2) ส่วนของกระบวนการเปลี่ยนสภาพ ได้แก่ โครงสร้างขององค์การ วัฒนธรรมองค์การ แรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสาร การบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร การพัฒนาเทคนิคการสอน และบรรยากาศทางการบริหาร 3) ส่วนของผลผลิตของการบริหารจัดการ คือ เป้าหมายการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ ความเจริญงอกงามของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ชุมชน เจตคติของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้ได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษา

2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย จากการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงองค์กรภายนอก ทำให้ปรากฏผลความสำเร็จชัดเจน และอยากให้ขยายผลไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ ทุกระดับชั้น สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีการวิจัยของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) บรรยากาศสถานศึกษา 4) คุณภาพการสอนของครู 5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 6) การได้รับการ

สนับสนุนทางสังคมของครู 7) พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 8) เจตคติต่อสถานศึกษา และ 9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และเมื่อตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการตรวจสอบมีความเหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัย Buytendijk (2006) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์กรสมรรถนะสูง (high performance organization) ผลการศึกษาพบว่า 1) มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและแสวงหาแนวทางในการบรรลุเป้าหมายนั้น (setting ambitious targets and achieving them) 2) การมีค่านิยมร่วมกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร(shared values) 3) การมุ่งเน้นยุทธศาสตร์และทำให้ทั่วทั้งองค์กรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน (strategic focus and alignment) 4) การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่สิ่งที่สามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ (translating strategy into operational terms) และ 5) เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่น (business agility) เป็นองค์การที่สามารถเข้าใจและเข้าถึงตลาดก่อนองค์การอื่น สามารถรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูง และสามารถรับมือกับแรงกดดันต่าง ๆ ได้จากภายในและภายนอกองค์กรได้ดี

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสงค์จะนำกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ไปประยุกต์ใช้กับการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ควรศึกษากระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ทั้งส่วนที่เป็นกระบวนการ และวิธีการสร้างความรับผิดชอบ รวมทั้งโครงการ/กิจกรรม/งาน ก่อนนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน มีความยืดหยุ่น ทั้งนี้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่กระบวนการที่ทางราชการบังคับใช้ โรงเรียนมีการประเมินการใช้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบได้ เพื่อความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนต่อไป

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ การยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้กับโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และการนำไปประยุกต์ใช้ต้องเน้นความยืดหยุ่น ตามบริบทของชุมชนท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน เพราะจำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมควบคู่ไปด้วยกัน

3.1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาและองค์กรทางสังคม เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถศึกษากระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เหมาะสมกับกับบริบทชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเต็มศักยภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบ สภาพของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันว่า กระบวนการสร้างความรับผิดชอบการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ที่มีความแตกต่างหลากหลายทางคุณภาพการศึกษา ว่ามีความเหมือนหรือความต่างกันหรือไม่อย่างไร เพราะอะไร เพื่อจะได้รู้สาเหตุปัญหาและวิธีการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ตรงตามสภาพจริงมากขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนา กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในภูมิภาคอื่น ๆ ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร เพื่อเปรียบเทียบผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมด้านการศึกษาอย่างทั่วถึง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา วัฒนาญ. (2544). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ เอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัญญา ลินทรต้นศิริกุล. (2550). **เครื่องการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ**. ในเอกสารการสอนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ หน่วยที่ 8 หน้า 103 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิทยาการจัดการ.
- ชัตติยา ดวงสำราญ. (2552). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จันทร์ พวงยอด. (2553). **การพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โดยใช้กิจกรรมและเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์. (2558). **การพัฒนาแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทยการจัดการจัดการอุดมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย**. วารสารวิชาการ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1.
- จิราภรณ์ นาคเรือง. (2552). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตลิ่งชัน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบและแบบซินดิเคท**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. การจัดการเรียนรู้. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ. (2554). **“ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม”** ในประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (25711) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 หน่วยที่ 5 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เฉลิมเกียรติ ผิวนวล. (2522). **จิตวิเคราะห์ของฟรอยด์**. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). **รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัสสำเนา).

- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2552). **การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO**. เอกสารคำสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณรงค์ วาริชล. (2551). **การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลสู่เมืองน่าอยู่ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางพระ**. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. (2555). **ผลกระทบของการสร้างความรับผิดชอบทางการศึกษาต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนไทย**. ในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2554 “ยกเครื่องการศึกษาไทย : สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง” (Revampig Thai Education System : Quality for All) โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 15 กุมภาพันธ์ 2555 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ บี ชั้น 22 เซ็นทาราแกรนด์เซ็นทรัลวิลล์ จาก <https://www.isranews.org/>.
- ทรงพล เจริญคำ. (2552). **รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). **การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2552). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัยนา จันทมิตร. (2552). **ผลของการสอนแบบกิจกรรมโครงงานในวิชาภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมะขามสรรเสริญ จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิลฉวี พิทักษ์. (2551). **รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาลีวรรณ สิทธิการ. (2557). **รูปแบบการบริหารโครงการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประชุม สุวดีถิ. (2551). **การตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ประพันธ์พงศ์ ชินพงษ์ . (2551). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ปรีดา เจษฎาวรางกุล. (2550). **การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- พรจันทร์ พรศักดิ์กุล. (2550). **รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัดสำเนา).
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกุล และวรัญ ชาติธรรม. (2550). **จิตวิทยามนุษย์เชิงธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร : วังอักษร.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). **รายงานการจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ**. กรุงเทพมหานคร.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2542). **การทำวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.
- ราชกิจจานุเบกษา : เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542 หน้า 7-9)
- ราตรี ศรีไพรวรรณ. (2555). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556 ก). **การประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. ในประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 14 หน้า 1-79 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: คำสมัย.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). **นโยบายสาธารณะ**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2546) **การพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้**. ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร,ม.ป.ท.
- วายุ กาญจนศร. (2551). **ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, และศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2556). **การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ**. มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

- ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศรุดา ชัยสุวรรณ. (2550). รูปแบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
 นครราชสีมา.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ และแบ็ง งามอรุณโชติ. (2555). ระบบการบริหารและการเงิน
เพื่อสร้างความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการประจำปี
 ปี 2554 เรื่องยกเครื่องการศึกษาไทย : สู่อุทิศที่มีคุณภาพทั่วถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555
 ณ ห้อง บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ บี โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ จัดโดยมูลนิธิ
 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยและเครือข่าย
- สมคิด บุญยะโพธิ์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติ นาคี. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม
จังหวัดภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
 การศึกษา. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). การศึกษาวิจัยในหน่วยงานท่องเที่ยวของรัฐ. จุลสารการท่องเที่ยว.
- สุธี วรประดิษฐ์. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนงานสารสนเทศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด. ตราด : สำนักงานการศึกษานอกระบบ
 และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดตราด.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). จากระบบเกียรติสู่การประเมิน. กรุงเทพฯ : ปาริชาติเครื่องเขียน.
- สมคิด บุญยะโพธิ์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
 มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. (2560). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา**
(10 มิถุนายน 2560). นครศรีธรรมราช : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. (2561). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา**
(10 มิถุนายน 2561). นครศรีธรรมราช : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด**
การศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริก
หวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561. กรุงเทพมหานคร
สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการประเมิน
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- โสภภาพรรณ อัครราวีโรจน์. (2555). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความรับผิดชอบ
ต่อตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโคกสีพิทยาสรรพ์ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อมรรวรรณ แก้วผ่อง. (2552). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษากลุ่มที่มี
ต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยใน. ปรินญาณิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร กรุงเทพมหานคร.
- อรรวรรณ พาณิขปฐมพงศ์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้าน
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุดม ชูสิวรรณ. (2559). รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ระดับสากล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุซงฎิบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อัครพงศ์ เทพิน. (2556). รูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่
มุ่งสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุซงฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัมพร พงษ์กัสนานนท์. (2550). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุซงฎิบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัดสำเนา).
- Buytendijk F. (2006). “The Five Keys to Building a High-Performance Organization
(Gartner Group)”. Business Performance Management Magazine. February 2006.
- Cheng,Y.C. & Tam,W.M. (1997). Multi-model of quality in education. Quality Assurance in
Education. vol5, issue 1.

Deming, E.W. 1986. **Out of the crisis**. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology.

Centre for advanced study.

Eisner, E (1976). "Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation," **Journal of Aesthetic Education**.

Flippo , Edwin B. (1986). **Management a Behavioral Approach**. Boston, Mass : Allyn and Bacon.

Keeves, Peter J. (1988). "Model and Model Building," **Educational Research Methodology and Measurement : An International Handbook**. Oxford : Pergamon Press.

New Jersey State Dept.m of Education (1989). **City schools of excellence : School improvement grant program. A ward recipients**. New Jersey.

Office for Standards in Education. (2003). Leadership and Management: What Inspection Tells us. Document No. HMI 1646. London: OFSTED

UNICEF. (2000) **Defining quality in education**. Retrieved January 14, 2014, from <http://unicef.org/education/files/OualityEducation.PDF>.

Shannon, G.S. and P. Bylsma. **The Nine Characteristics of High-Performing Schools: A Research-based Resource for Schools and Districts to Assistwith Improving Student Learning**. Olympia, WA :OSPI, 2007.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง
ต่อการดำเนินงานด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้าง

ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร

ครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับผลการดำเนินงานของโรงเรียนเพียงระดับเดียว

ที่	ประเด็น	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
1	การสร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องคุณภาพการศึกษา					
2	การจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการ					
3	การรับรู้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน					
4	การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการ วางแผนยกระดับการศึกษา					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน					
6	การประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการ					
7	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขและความ ต้องการจำเป็นในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา					
8	การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และปฏิทินการปฏิบัติงานยกระดับ คุณภาพการศึกษา					
9	การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน โครงการจากภาคส่วนต่าง ๆ					
10	บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)					
การดำเนินตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
11	การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม					
12	การให้คำแนะนำ ติดตาม ช่วยเหลือ					
13	ความก้าวหน้าของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับ ปฏิทินการดำเนินงาน					
การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
14	ความพึงพอใจโดยภาพรวมของการ ดำเนินงาน					
15	คุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ด้านคุณภาพการศึกษา)

3.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

.....
.....
.....
.....

3.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....

3.3 จำนวนนักเรียนศึกษาต่อเพิ่มขึ้น

.....
.....
.....
.....

3.4 จำนวนนักเรียนออกกลางคันลดลง

.....
.....
.....
.....

3.5 จำนวนนักเรียนซ้ำชั้นลดลง

.....
.....
.....
.....

3.6 จำนวนผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน นักเรียน และครู เพิ่มขึ้น

.....
.....
.....
.....

แบบสรุปข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา (Data Form)

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ			หมายเหตุ
		ระดับชาติ	โรงเรียน	ผลต่าง +-	
ภาษาไทย	ปกศ. 2561	48.29			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
คณิตศาสตร์	ปกศ. 2561	26.30			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
วิทยาศาสตร์	ปกศ. 2561	32.28			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
ภาษาอังกฤษ	ปกศ. 2561	30.45			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
เฉลี่ยรวม	ปกศ. 2561	34.33			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				

6. อัตราการออกกลางคันของนักเรียน

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนกลางคัน	ร้อยละ ของนักเรียน ออกกลางคัน	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

7. อัตราการซ้ำชั้น

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนซ้ำชั้น	ร้อยละของ นักเรียนซ้ำชั้น	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

8. อัตรานักเรียนที่มีผลการเรียน 0, ร, มส (แยกตาราง 0, ร, มส)

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น					ร้อยละของ นักเรียนที่มี ผลการเรียน 0, ร, มส	หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนที่มีผลการเรียน					
		0	ร	มส	รวม		
ปกศ. 2561							
ปกศ. 2560							
ผลต่าง +/-							

9. อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			หมายเหตุ
	จำนวนนักเรียน ณ วันที่ 10 พ.ย.	จำนวนนักเรียน ที่ศึกษาต่อ	ร้อยละของ นักเรียน ที่ศึกษาต่อ	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

10. ผลที่เกิดกับสถานศึกษา รางวัลที่สถานศึกษาได้รับจากการประกวด แข่งขัน การประกาศ
ยกย่องเชิดชูเกียรติ ปีการศึกษา 2560

ที่	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่จัด	วัน เดือน ปี ที่ได้รับ	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				

11. ผลที่เกิดกับสถานศึกษารางวัลที่สถานศึกษาได้รับจากการประกวด แข่งขัน การประกาศยกย่อง
เชิดชูเกียรติ ปีการศึกษา 2561

ที่	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่จัด	วัน เดือน ปี ที่ได้รับ	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				

12. ผลงานเชิงประจักษ์ ของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2560

ที่	ชื่อ-สกุล	รางวัล/ผลงาน	หน่วยงานที่จัด	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

13. ผลงานเชิงประจักษ์ ของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2561

ที่	ชื่อ-สกุล	รางวัล/ผลงาน	หน่วยงานผู้จัด	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบรายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)

โรงเรียน.....

ชื่อผลงาน.....

1. ความสำคัญของผลงาน
  - 1.1 ความสำคัญสภาพปัญหา
  - 1.2 แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนา
2. จุดประสงค์และเป้าหมาย
3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน
  - 3.1 การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม
  - 3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม (ตามวงจร PDCA)
    1. ขึ้นเตรียมการ (Plan)
    2. ขึ้นดำเนินการ (Do)
    3. ขึ้นตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนางาน (Check)
    4. ขึ้นสรุปและรายงาน (Action)
  - 3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
  - 3.4 การใช้ทรัพยากร
4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ
  - 4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์
  - 4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน
  - 4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ
5. ปัจจัยความสำเร็จ
6. บทเรียนที่ได้รับ ปรับคุณภาพมุ่งพัฒนาต่อไป
  - 6.1 บทเรียนที่ได้รับ
  - 6.2 ปรับคุณภาพมุ่งพัฒนาต่อไป
  - 6.3 ข้อควรพึงระวัง
7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ
  - 7.1 การเผยแพร่
  - 7.2 การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ลงชื่อ

ผู้เสนอ

(.....)

ตำแหน่ง.....

โรงเรียน.....

แบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview)

ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ
ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล ผู้ถูกสัมภาษณ์.....
ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....
บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ความพึงพอใจต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

.....
.....
.....

2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินงานของโครงการ

.....
.....
.....

3. ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของคู่มือและวิธีการปฏิบัติ

.....
.....
.....

4. ความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

.....
.....
.....

5. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความ
ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 12

.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อย่างดีไว้ ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

คู่มือการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

Accountability

คู่มือการดำเนินงาน

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ
สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

เอกสารลำดับที่ 5/2561
กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

คู่มือการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ บทนำ แนวทางการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผล จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

- 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 งาน 9 กิจกรรม
- 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 งาน 6 กิจกรรม
- 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 งาน 4 กิจกรรม และ
- 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 4 งาน 8 กิจกรรม

ขอขอบคุณคณะทำงาน จัดทำคู่มือการดำเนินงานยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ที่ได้ร่วมกันทำคู่มือฉบับนี้ได้ประสบความสำเร็จ และขอขอบคุณสถานศึกษาที่นำคู่มือไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษา มา ณ โอกาสนี้

นายสมบูรณ์ เรืองแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
▪ หลักการและเหตุผล	1
▪ ความเป็นมา	1
▪ วัตถุประสงค์	2
▪ รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12	2
▪ นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินงาน	7
▪ การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อ	7
▪ การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	8
▪ การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ	8
▪ การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	9
ส่วนที่ 3 การติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผล	10
▪ แบบแผนงาน/โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา	10
▪ แบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ	12
▪ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานด้วยกระบวนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน	15
▪ แบบรายงานผลการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียนและสถานศึกษา	18
▪ แบบรายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	24
▪ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ	25
ภาคผนวก	26

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

1.1 ความเป็นมา

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 พบว่า โรงเรียนในสังกัด จำนวน 97 โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 20 โรงเรียน และต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 77 โรงเรียน สำหรับปีการศึกษา 2560 มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ระดับประเทศ จำนวน 15 โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 82 โรงเรียน ส่วนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 พบว่า โรงเรียนในสังกัดจำนวน 95 โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 10 โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 85 โรงเรียน สำหรับปีการศึกษา 2560 มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 10 โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนน เฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 85 โรงเรียนเช่นกัน ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบ ทั้ง 2 ปีการศึกษา จำนวนโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังคงมีจำนวนโรงเรียนที่คะแนนเฉลี่ยสูงและต่ำกว่าระดับประเทศเท่าเดิม ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบจากปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560 ปรากฏว่า จำนวน โรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศมีเพิ่มขึ้น จำนวน 5 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (นครศรีธรรมราช-พัทลุง) ในฐานะหน่วยงาน ทางการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง ได้เล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ ผลการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม จึงได้จัดทำ โครงการวิจัยสร้างรูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยสามารถนำไปใช้ให้เกิด อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้โรงเรียนในสังกัด มีกระบวนการ ทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งนักเรียน ได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพ เป็นทรัพยากรบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และมีความรับผิดชอบต่อ ใน ผลการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์

คู่มือการดำเนินงาน การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โครงการวิจัยการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 นำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และนำผลการวิจัยมาศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่ต่อไป

1.3 การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญกับโรงเรียน ซึ่งมีพันธะผูกพันตามหน้าที่ในการให้ความรู้แก่นักเรียนตามที่คุณปกครองมอบหมาย จึงเสนอแนวทางการปฏิรูปที่จะทำให้โรงเรียนและครูต้องรับผิดชอบ (Accountability) ต่อผู้ปกครองโดยตรง ดังนี้

- 1) การปฏิรูปด้านข้อมูล โดยการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและสังคมรับรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองและสังคมเข้าตรวจสอบโรงเรียนได้ง่ายขึ้น หรือใช้ในการเลือกโรงเรียนที่จะส่งลูกไปเรียน
- 2) การปฏิรูปการบริหารจัดการโรงเรียน โดยให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารการศึกษาจากรัฐมากขึ้น พร้อมกับเพิ่มบทบาทของผู้ปกครองในการเข้าเป็นกรรมการโรงเรียน เพื่อให้สามารถกำกับและตรวจสอบโรงเรียนได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น หรือการที่รัฐกำหนดเป้าหมายด้านคุณภาพที่โรงเรียนจะต้องบรรลุอย่างชัดเจน และวางมาตรการแก้ไขที่เหมาะสม หากโรงเรียนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้
- 3) การปฏิรูปแรงจูงใจครู โดยเชื่อมโยงผลการเรียนของนักเรียนเข้ากับการประเมินผลงานของครูแทนการใช้กฎเกณฑ์ในการประเมินผลแบบเดิมตามระเบียบราชการ ซึ่งทำให้ครูกลับมาให้ความสนใจนักเรียนมากขึ้น

1.3.1 องค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อผล (Accountability)

จากการศึกษาความหมายของคำว่า “ความรับผิดชอบต่อผล” หรือ “ความรับผิดชอบต่อผลที่ตรวจสอบได้” หรือ “ความพร้อมรับผิด” ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Accountability” พบว่าความรับผิดชอบต่อผล มีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

- 1) การปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น ทำงานรวดเร็ว พยายามปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ โดยมุ่งผลสำเร็จของงาน ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม คำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ไว้วางใจ ยอมรับเชื่อถือจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2) การประเมิน การตรวจสอบภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติ โดยผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้ไว้วางใจ เชื่อถือในความรับผิดชอบ และผลสำเร็จของงาน

3) การได้รางวัลหรือรับโทษ ผู้ปฏิบัติภาระหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ต้องมีส่วนได้ประโยชน์ ได้รางวัล แรงจูงใจ เมื่อได้รับความเชื่อถือในกระบวนการปฏิบัติงานและผลสำเร็จของงาน ในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ เกิดความเสียหายต่อผู้รับบริการย่อมได้รับตำหนิ ว่ากล่าวลงโทษจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.3.2 กระบวนการสร้างความตระหนักในความรับผิดชอบ (Accountability)

การปลูกฝังหรือการสร้างสำนึก เจตคติที่ดีให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบ จำเป็นต้องมีขั้นตอน เทคนิค/วิธีการ เช่น นักธุรกิจได้เสนอแนวทางว่า คนในองค์กรต้องถามตนเองอยู่เสมอว่า “มีอะไรอย่างอื่นที่เราทำได้อีกเพื่อที่จะสามารถควบคุมสถานการณ์และทำให้ได้ผลลัพธ์และเป้าหมายที่ต้องการ” ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการของ “การรับรู้ (See it) การเป็นเจ้าของเรื่อง (Own it) ลงมือแก้ปัญหา (Solve it) และนำไปปฏิบัติ (Do it)” การสนับสนุนให้คนในองค์กรมีแนวคิดดังกล่าวจะปลูกฝังและเพิ่มระดับความเป็นเจ้าของ รวมไปถึงการสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบของคนในองค์กรให้พัฒนามากขึ้น องค์กรใดสามารถสร้างและปลูกฝังคนในองค์กรให้มี accountability ได้มากเท่าไร องค์กรนั้นก็เท่ากับว่ามีผู้รับรู้ ผู้ร่วมกันเป็นเจ้าของและพร้อมที่จะแก้ปัญหา ร่วมกันมากเท่านั้น ซึ่งก็ย่อมจะส่งผลให้องค์กรมีโอกาสที่จะบรรลุผลลัพธ์และเป้าหมายมากขึ้น สิ่งที่มาคือธุรกิจสามารถแข่งขันได้แบบยั่งยืน องค์กรและคนในองค์กรก็อยู่ได้อย่างยั่งยืนเช่นกัน โดยสรุปขั้นตอนการสร้างสำนึกแห่งความรับผิดชอบ (Accountability) มี 4 ขั้นตอน (4 it)

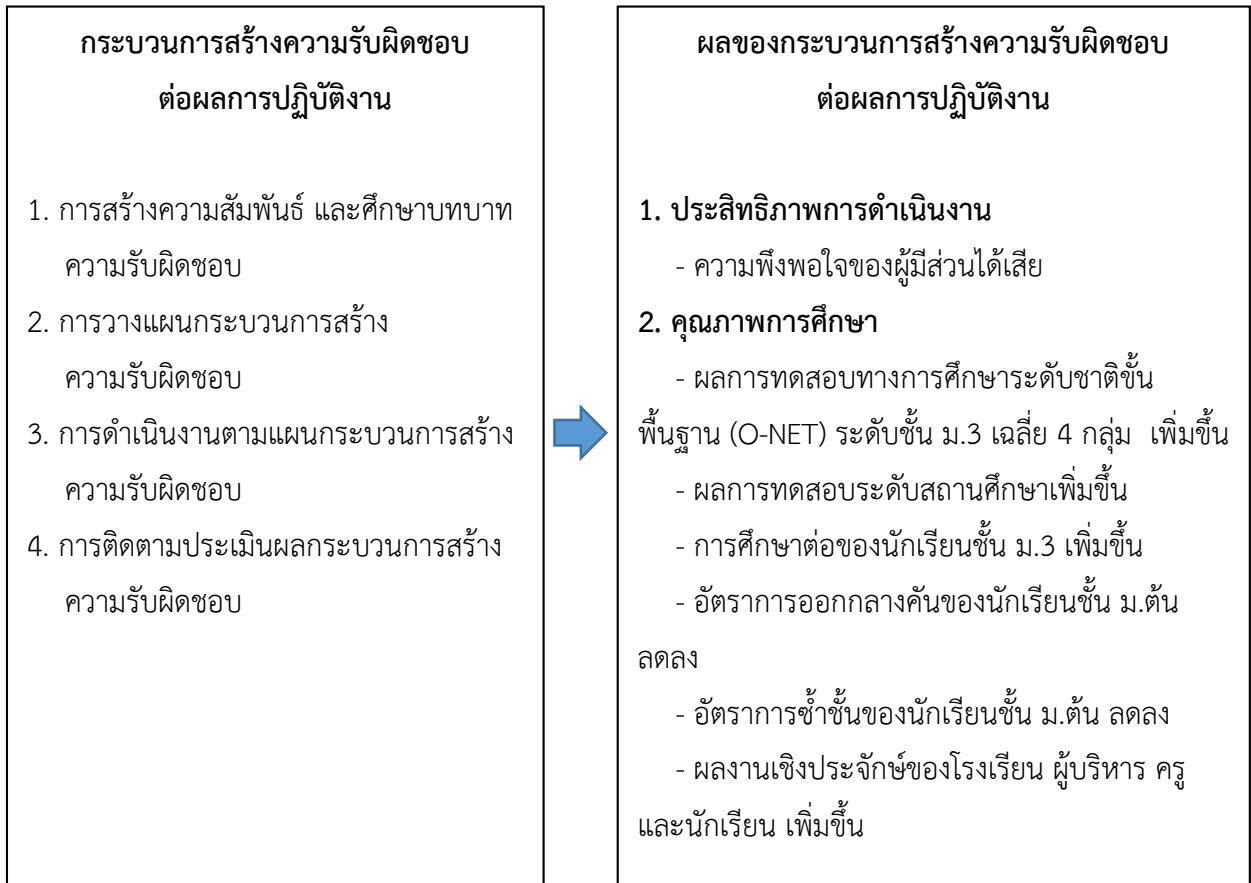
1) **See it** : คือการระบุ มองหา สิ่งที่เกิดขึ้นปัญหา หรือคาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2) **Own it** : คือการเป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าภาพ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับปัญหานั้น

3) **Solve it** : คือการหาแนวทางแก้ไขปัญหา บางครั้งอาจต้องทำมากกว่าหน้าที่ และ ความรับผิดชอบ อาจต้องออกนอกกรอบของความสบาย (Comfort Zone) ไปบ้าง

4) **Do it** : คือขั้นตอนการลงมือ ทำการแก้ไขปัญหานั้นอย่างจริงจัง

จากองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด กระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ดังกล่าวข้างต้น นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังภาพ

ภาพแสดง รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ภายใต้กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานข้างต้น ผู้เกี่ยวข้องแต่ละภาคส่วนจะมี
บทบาทและหน้าที่ สรุปรได้ตามตารางต่อไปนี้

ภาคส่วนผู้รับผิดชอบ	บทบาทและหน้าที่
โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู	- การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน - รับผิดชอบต่อกระบวนการเรียนการสอน - รับผิดชอบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน และห้องเรียน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	- กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา - เสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา - กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
ผู้ปกครอง และชุมชน/ท้องถิ่น	- การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา - การติดตามดำเนินงานและผลงานของโรงเรียน สพท. และ สพฐ. - การเรียกร้องนโยบายการศึกษาต่อ สพฐ. และ สพท. ร่วมกันกำหนด ทักษะที่ต้องการ - รับผิดชอบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างความสัมพันธ์ และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ (2) การวางแผน กระบวนการสร้างความรับผิดชอบ (3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และ (4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบ มีจุดเด่นหรือจุดเน้น ที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด และกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบ เน้นการสร้าง แรงจูงใจ และการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ เน้นการสร้างความตระหนัก ในปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ การวางแผนแก้ปัญหา และการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันยกระดับคุณภาพ การศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ เน้นการ แก้ปัญหาด้วยนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ เน้นการเผยแพร่ วิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศและการสร้างแรงจูงใจและยกย่องเชิดชูเกียรติ

สำหรับแนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมในแต่ละองค์ประกอบ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับ โรงเรียน นำเสนอไว้ในส่วนที่ 2

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตามกระบวนการสร้างความ รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยมีผลการดำเนินการเมื่อเทียบกับข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้ นักเรียนมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้น ผลการทดสอบระดับสถานศึกษา เพิ่มขึ้น การศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.3 เพิ่มขึ้น อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้น ม.ต้นลดลง อัตราการ ข้าราชการของนักเรียนชั้น ม.ต้นลดลง และมีผลงานเชิงประจักษ์ของนักเรียน ครูและสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

1.4.2 กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาใน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความ รับผิดชอบของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ 3) การดำเนินงานตาม แผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และ 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ

1.4.3 ประสิทธิภาพ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน ตามกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.4.4 ภาคส่วนผู้รับผิดชอบ หมายถึง โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น

1.4.5 ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.3 อัตราการออกกลางคันของนักเรียนชั้น ม.ต้น อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้น ม.ต้น ผลงานเชิงประจักษ์ของนักเรียน ครูและสถานศึกษา ของปีการศึกษาก่อนหน้าการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบ การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน มีงานและกิจกรรม ที่จะต้องดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังตาราง

ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
1. การสร้างความสัมพันธ์ และศึกษาบทบาท ความรับผิดชอบ	1.1 สร้างความสัมพันธ์	1.1.1 เขตพื้นที่การศึกษาให้ความรู้สร้างความ เข้าใจเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.1.2 เขตพื้นที่การศึกษาสร้างแรงบันดาลใจ โดยศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ 1.1.3 เขตพื้นที่การศึกษาประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา 1.1.4 โรงเรียนจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการ 1.1.5 โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงาน กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ ผลการปฏิบัติงานแก่สาธารณชนด้วยช่องทาง ที่หลากหลาย
	1.2 ข้อมูลสารสนเทศ	1.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ สภาพ ปัญหาของสถานศึกษาในเรื่องคุณภาพ การศึกษาและเผยแพร่ข้อมูล 1.2.2 โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศและ เปิดเผยข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้อง 1.2.3 โรงเรียนนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน ยกระดับคุณภาพการศึกษา
	1.3 กำหนดบทบาท	1.3.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อ 1.3.2 เขตพื้นที่การศึกษาจัดประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน

ชั้นตอน	งาน	กิจกรรม
2.	การวางแผนกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงาน	<p>2.1 จัดทำแผนยกระดับ คุณภาพการศึกษา</p> <p>2.1.1 โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข</p> <p>2.1.2 โรงเรียนกำหนดกิจกรรม งาน โครงการ และปฏิทินการปฏิบัติงาน ยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.1.3 เขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมสนับสนุน ทรัพยากรทางการศึกษา ตามความต้องการ ของสถานศึกษา</p> <p>2.1.4 เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผน นิเทศติดตาม</p>
	2.2 จัดทำบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือใน การร่วมกันรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงาน	<p>2.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาทำ MOU กับ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 6 โรงเรียน โดยการ กำหนดเป้าหมายคุณภาพที่โรงเรียนต้อง บรรลุอย่างชัดเจน</p> <p>2.2.2 โรงเรียนทำ MOU กับครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา โดยการกำหนด เป้าหมายคุณภาพที่โรงเรียนต้องบรรลุ อย่างชัดเจน</p>
3.	การดำเนินงานตามแผน กระบวนการ สร้างความรับผิดชอบ	<p>3.1 ดำเนินการตามแผน</p> <p>3.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรม งาน โครงการ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>3.1.2 โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าการ ดำเนินงานเป็นระยะ</p> <p>3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน</p> <p>3.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ</p> <p>3.2.2 เขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรม ให้โรงเรียนเป้าหมายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรายงานความก้าวหน้าระหว่าง ดำเนินการเป็นระยะ</p>

	ขั้นตอน	งาน	กิจกรรม
4.	การติดตาม ประเมินผล กระบวนการสร้างความ รับผิดชอบต่อผลการ ปฏิบัติงาน	4.1 รวบรวมข้อมูล การดำเนินงาน	4.1.1 โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม งาน โครงการ 4.1.2 เขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการ รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ของโรงเรียน
		4.2 ประเมินผลการ ดำเนินงาน	เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนดำเนินการ ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและ คุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลสารสนเทศปีฐานกับปี ปัจจุบัน
		4.3 สรุปรายงาน และพัฒนา	4.3.1 โรงเรียนจัดทำรายงานผล การดำเนินงาน 4.3.2 โรงเรียนรายงานวิธีการปฏิบัติงาน ที่เป็นเลิศ ที่เกิดจากกระบวนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน 4.3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ รายงานฉบับสมบูรณ์
		4.4 ยกย่องเชิดชูเกียรติ	4.4.1 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน รวบรวมผลงานและเผยแพร่ผลงาน 4.4.2 เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ยกย่องเชิดชูเกียรติ

ส่วนที่ 3

การติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผล

1 การติดตาม

1.1 แบบแผนงาน/โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา

แบบแผนงาน/โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา

โรงเรียน.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

*****

1) ชื่อโครงการ.....

2) ชื่อสถานศึกษา.....

    สังกัด .....

    โทรศัพท์.....มือถือ.....Email: .....

3) ชื่อหัวหน้าสถานศึกษา.....

    สังกัด .....

    โทรศัพท์.....มือถือ.....Email: .....

4) รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่สำคัญ	เป้าหมายเชิงปริมาณ	เป้าหมายเชิงคุณภาพ	ตัวชี้วัด	งบประมาณที่ต้องใช้
ข้อที่ 1	กิจกรรมที่ 1				
ข้อที่ 2	กิจกรรมที่ 2				
ข้อที่ 3	กิจกรรมที่ 3				
ข้อที่ 4	กิจกรรมที่ 4				
รวมงบประมาณทั้งสิ้น					
ตัวอักษร.....					

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าสถานศึกษาที่เข้าร่วม

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนแบบฟอร์มได้ตามความเหมาะสม

1.2 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ

แบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา

โรงเรียน.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

*****

1) ชื่อโครงการ.....

2) ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด .....

โทรศัพท์.....มือถือ.....Email: .....

3) ชื่อหัวหน้าสถานศึกษา.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....Email: .....

ส่วนประกอบของเนื้อหา

4) วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....

.....

.....

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

6) แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรม	เดือนที่	ผลที่จะได้รับตามกิจกรรม

7) ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ณ วันที่รายงานเมื่อเปรียบเทียบกับแผนการดำเนินงาน
ตลอดโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรมตามแผน การดำเนินงาน ตลอดโครงการ(ตามข้อ 6)	เดือนที่	ผล/ ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ		
			ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ยังไม่ ดำเนินการ

8) สรุปรายละเอียดความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมตามข้อ 7 (แสดงผลความก้าวหน้าพร้อมข้อมูล
ที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายโดยเสนอข้อมูลในลักษณะรูปภาพ กราฟ ตาราง ฯลฯ) ประกอบด้วย (ถ้ามี)

.....

.....

.....

9) งานที่ได้ดำเนินการไปแล้วคิดเป็นร้อยละ .....ของโครงการทั้งหมด

10) งานสำเร็จและได้ผลตามที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือไม่

เป็นไปตามแผนงาน

ไม่เป็นไปตามแผน เพราะ (กรุณาระบุเหตุผล)

.....

.....

11) ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานโครงการ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

12) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาโครงการ กรณีมีปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

13) กำหนดเวลาที่จะส่งรายงานเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการฉบับสมบูรณ์ ได้

ประมาณเดือน.....พ.ศ.....

14) ความต้องการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามแผน

.....
.....
.....

15) ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวไว้ในข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(.....)
หัวหน้าสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนแบบฟอร์มได้ตามความเหมาะสม

2. ประเมินผล

2.1 ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ต่อการดำเนินงานด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้าง

ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร

ครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับผลการดำเนินงานของโรงเรียนเพียงระดับเดียว

ที่	ประเด็น	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
1	การสร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องคุณภาพการศึกษา					
2	การจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการ					
3	การรับรู้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน					
4	การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการ วางแผนยกระดับการศึกษา					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน					
6	การประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการ					
7	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขและความ ต้องการจำเป็นในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา					
8	การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และปฏิทินการปฏิบัติงานยกระดับ คุณภาพการศึกษา					
9	การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน โครงการจากภาคส่วนต่าง ๆ					
10	บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)					
การดำเนินตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
11	การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม					
12	การให้คำแนะนำ ติดตาม ช่วยเหลือ					
13	ความก้าวหน้าของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับ ปฏิทินการดำเนินงาน					
การติดตาม ประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน						
14	ความพึงพอใจโดยภาพรวมของการ ดำเนินงาน					
15	คุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ด้านคุณภาพการศึกษา)

3.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

.....

.....

.....

.....

3.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

3.3 จำนวนนักเรียนศึกษาต่อเพิ่มขึ้น

.....

.....

.....

.....

3.4 จำนวนนักเรียนออกกลางคันลดลง

.....

.....

.....

.....

3.5 จำนวนนักเรียนซ้ำชั้นลดลง

.....

.....

.....

.....

3.6 จำนวนผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน นักเรียน และครู เพิ่มขึ้น

.....

.....

.....

.....

แบบรายงานผลการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียนและสถานศึกษา

1.ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ			หมายเหตุ
		ระดับชาติ	โรงเรียน	ผลต่าง +-	
ภาษาไทย	ปกศ. 2561	48.29			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
คณิตศาสตร์	ปกศ. 2561	26.30			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
วิทยาศาสตร์	ปกศ. 2561	32.28			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
ภาษาอังกฤษ	ปกศ. 2561	30.45			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				
เฉลี่ยรวม	ปกศ. 2561	34.33			
	ปกศ. 2560				
	ผลต่าง +-				

อัตราการออกกลางคันของนักเรียน

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนกลางคัน	ร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

อัตราการซ้ำชั้น

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนซ้ำชั้น	ร้อยละของนักเรียนซ้ำชั้น	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

อัตรานักเรียนที่มีผลการเรียน ๐, ร, มส (แยกตาราง 0,ร,มส)

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น					ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียน ๐,ร,มส	หมายเหตุ
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนที่มีผลการเรียน					
		๐	ร	มส	รวม		
ปกศ. 2561							
ปกศ. 2560							
ผลต่าง +/-							

อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			หมายเหตุ
	จำนวนนักเรียน ณ วันที่ 10 พ.ย.	จำนวนนักเรียน ที่ศึกษาต่อ	ร้อยละของ นักเรียนที่ ศึกษาต่อ	
ปกศ. 2561				
ปกศ. 2560				
ผลต่าง +/-				

ผลที่เกิดกับสถานศึกษา รางวัลที่สถานศึกษาได้รับจากการประกวด แข่งขัน การประกาศยกย่อง
เชิดชูเกียรติ ปีการศึกษา 2560

ที่	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่จัด	วัน เดือน ปี ที่ได้รับ	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				

ผลที่เกิดกับสถานศึกษารางวัลที่สถานศึกษาได้รับจากการประกวด แข่งขัน การประกาศยกย่อง
เชิดชูเกียรติ ปีการศึกษา 2561

ที่	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่จัด	วัน เดือน ปี ที่ได้รับ	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				

ผลงานเชิงประจักษ์ ของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2560

ที่	ชื่อ-สกุล	รางวัล/ผลงาน	หน่วยงานที่จัด	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ผลงานเชิงประจักษ์ ของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2561

ที่	ชื่อ-สกุล	รางวัล/ผลงาน	หน่วยงานผู้จัด	ระดับรางวัล (ชาติ เขตพื้นที่ จังหวัด ฯ)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

3.รายงานผล

3.1 รายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)

แบบรายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)

โรงเรียน.....

ชื่อผลงาน.....

1. ความสำคัญของผลงาน
  - 1.1 ความสำคัญสภาพปัญหา
  - 1.2 แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนา
2. จุดประสงค์และเป้าหมาย
3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน
  - 3.1 การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม
  - 3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม (ตามวงจร PDCA)
    1. ขั้นเตรียมการ (Plan)
    2. ขั้นดำเนินการ (Do)
    3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนางาน (Check)
    4. ขั้นสรุปและรายงาน (Action)
  - 3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
  - 3.4 การใช้ทรัพยากร
4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ
  - 4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์
  - 4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน
  - 4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ
5. ปัจจัยความสำเร็จ
6. บทเรียนที่ได้รับ ปรับคุณภาพมุ่งพัฒนาต่อไป
  - 6.1 บทเรียนที่ได้รับ
  - 6.2 ปรับคุณภาพมุ่งพัฒนาต่อไป
  - 6.3 ข้อควรพึงระวัง
7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ
  - 7.1 การเผยแพร่
  - 7.2 การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ลงชื่อ

ผู้เสนอ

(.....)

ตำแหน่ง.....

โรงเรียน.....

3.2 รายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ
ตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
โรงเรียน..... สพม.12

1. ชื่อกิจกรรม/โครงการ
2. วัตถุประสงค์
3. เป้าหมาย
  - 3.1 เชิงปริมาณ
  - 3.2 เชิงคุณภาพ
4. ผลการดำเนินงาน
  - 4.1 การบรรลุวัตถุประสงค์
  - 4.2 การบรรลุเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ
5. ความสำเร็จที่เกิดจากกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ภาคผนวก

ประกาศโรงเรียน.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานสถานศึกษา

ด้วยโรงเรียน.....จะดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

โรงเรียน..... จึงแต่งตั้งคณะทำงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย
กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีหน้าที่ดำเนินงานตามกระบวนการสร้าง
ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานใน 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความ
รับผิดชอบต่อของผู้เกี่ยวข้อง 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ 3) การดำเนินงานตามแผน
กระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ และ 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อ
ประกอบด้วย

1.	ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน
2.	ผู้อำนวยการโรงเรียน.....	รองประธาน
3.	ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
4.	ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
5.	ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง	กรรมการ
6.	กรรมการเครือข่ายผู้ปกครองชั้น ม.3	กรรมการ
7.	ตัวแทนชุมชน	กรรมการ
8.	ตัวแทนชุมชน	กรรมการ
9.	ครูที่ปรึกษาระดับชั้น ม.3	กรรมการ
10.	ครู (หัวหน้างานข้อมูลสารสนเทศ)	กรรมการ
11.	รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มงาน.....	กรรมการและเลขานุการ
12.	หัวหน้างาน.....	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ.2561

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

***กรรมการอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน

บันทึกความร่วมมือ

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

1. บันทึกความร่วมมือระหว่าง

นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ฝ่ายหนึ่ง
กับอีกฝ่ายหนึ่งคือ

- 1) นาย/นาง/นางสาว.....ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน.....
- 2) นาย/นาง/นางสาว.....ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
- 3) นาย/นาง/นางสาว.....ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน.....

2. บันทึกความร่วมมือนี้ เป็นข้อตกลงฝ่ายเดียว มิใช่สัญญาและใช้สำหรับระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่

1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562

3. ข้าพเจ้า นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว ได้พิจารณาและเห็นชอบกับกรอบการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตามกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานใน 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง 2) การวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ 3) การดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และ 4) การติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบ และรายละเอียดอื่นๆ ของโรงเรียน

4. ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว..... และนาย/นาง/นางสาว.....

และนาย/นาง/นางสาว..... ได้ทำความเข้าใจบันทึกความร่วมมือนี้แล้ว ขอบันทึกความร่วมมือกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ว่าจะมุ่งมั่นดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาสืบไป

(ลงชื่อ) .....

(นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน

(ลงชื่อ) .....

(.....)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน.....

(ตราสัญลักษณ์โรงเรียน)

บันทึกข้อตกลง

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

1. ข้อตกลงระหว่าง

นาย/นาง/นางสาว.....ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน.....

นาย/นาง/นางสาว.....ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

นาย/นาง/นางสาว.....ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน.....

กับ

นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ปกครองของ..... นักเรียนชั้น ม.3

2. ข้อตกลงนี้เป็นข้อตกลงฝ่ายเดียว มีใช้สัญญาและใช้สำหรับระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562 โดยได้พิจารณาและเห็นชอบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และขอให้ข้อตกลงว่าจะมุ่งมั่นดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาในประเด็นดังนี้

1. ผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้น
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษาเพิ่มขึ้น
3. การศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.3 เพิ่มขึ้น
4. อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้น ม.ต้น ลดลง
5. อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้น ม.ต้น ลดลง
6. ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพิ่มขึ้น

3. ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว.....ผู้ปกครองของ.....

นักเรียนชั้น ม.3 ได้ทำความเข้าใจข้อตกลงนี้แล้ว

(ลงชื่อ) .....

.....

ผู้ปกครอง ผู้ทำข้อตกลง

(ลงชื่อ) .....

(ลงชื่อ) .....

.....

.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....ผู้รับข้อตกลง ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน.....ผู้รับข้อตกลง

(ลงชื่อ) .....

.....

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน.....ผู้รับข้อตกลง

(ตราสัญลักษณ์โรงเรียน)

บันทึกข้อตกลง

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

1. ข้อตกลงระหว่าง

นาย/นาง/นางสาว.....ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน.....

นาย/นาง/นางสาว.....ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

นาย/นาง/นางสาว.....ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน.....

กับ

นาย/นาง/นางสาว.....ครูโรงเรียน.....

2. ข้อตกลงนี้เป็นข้อตกลงฝ่ายเดียว มีใช้สัญญาและใช้สำหรับระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562 โดยได้พิจารณาและเห็นชอบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และขอให้ข้อตกลงว่าจะมุ่งมั่นดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาในประเด็นดังนี้

- 1) ผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้น
- 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับสถานศึกษาเพิ่มขึ้น
- 3) การศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.3 เพิ่มขึ้น
- 4) อัตราการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้น ม.ต้น ลดลง
- 5) อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนระดับชั้น ม.ต้น ลดลง
- 6) ผลงานเชิงประจักษ์ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพิ่มขึ้น

3. ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว.....ครูโรงเรียน.....

ได้ทำความเข้าใจข้อตกลงนี้แล้ว

(ลงชื่อ) .....

.....

ครูโรงเรียน..... ผู้ทำข้อตกลง

(ลงชื่อ) .....

.....

(ลงชื่อ) .....

.....

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน..... ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ผู้รับข้อตกลง

ผู้รับข้อตกลง

(ลงชื่อ) .....

.....

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน..... ผู้รับข้อตกลง

ปฏิทินการปฏิบัติงานการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

.....

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
25 พฤศจิกายน 2561	- ประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามคู่มือการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน - ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานกับโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ	- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - ผู้รับผิดชอบโครงการ - โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ
29 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2561	- โรงเรียนประชุมชี้แจงทำความเข้าใจคู่มือกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานกับคณะครู - โรงเรียนจัดกิจกรรมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานกับครู	- ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
5 -16 พฤศจิกายน 2561	- โรงเรียนประชุมชี้แจงทำความเข้าใจคู่มือกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานกับผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน - โรงเรียนจัดเวทีประชาคมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการ - โรงเรียนจัดกิจกรรมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานกับผู้ปกครอง	- ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ - ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน - ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง - คณะที่ปรึกษาโครงการ
20 พฤศจิกายน 2561	โรงเรียนส่งโครงการ และปฏิทินการปฏิบัติงานการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตามแบบแผนงาน/โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา	- ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
พฤศจิกายน 2561	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการ ตามแบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 1	- ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ
ธันวาคม 2561	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการ ตามแบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 2	- ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ
มกราคม 2562	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการ ตามแบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 3	- ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ
กุมภาพันธ์ 2562	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและที่ปรึกษา ประจำโรงเรียน ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการ ตามแบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 4	- ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ
พฤษภาคม 2562	- โรงเรียนส่งข้อมูล ตามแบบที่กำหนดในคู่มือ ฯ ดังนี้ 1. ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม งาน โครงการ 2. รายงานผลการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและ สถานศึกษา 3. ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานด้วย กระบวนการสร้างความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงาน 4. รายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	- ผู้อำนวยการและ คณะครูโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ
พฤษภาคม 2562	เขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา - ผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
พฤษภาคม 2562	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 - นำเสนอผลการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบโครงการ
มิถุนายน 2562	<ul style="list-style-type: none"> - เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน รวบรวมผลงานและเผยแพร่ผลงาน - เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - ผู้รับผิดชอบโครงการ - โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ - คณะที่ปรึกษาโครงการ

หมายเหตุ เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ภาคผนวก ค

ข้อมูลนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561

	ชื่อโรงเรียน	ชาย	หญิง	รวมทั้งหมด
1	เบญจมาชูทิศ	1,253	1,555	2,808
2	กัลยาณีศรีธรรมราช	1,022	2,154	3,176
3	ปากพูน	124	129	253
4	เมืองนครศรีธรรมราช	582	737	1,319
5	โยธินบำรุง	1,082	997	2,079
6	ตรีนิมิตวิทยา	64	53	117
7	ท่านครุณาภิรมย์โรภาสอุทิศ	292	335	627
8	วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย นศ.	303	418	721
9	สวนกุหลาบวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	385	552	937
10	ขุนทะเลวิทยาคม	234	97	331
11	เฉลิมราชประชาอุทิศ	150	157	307
12	เตรียมอุดมศึกษาภาคใต้	368	963	1,331
13	พระพรหมพิทยานุสรณ์	112	162	274
14	ทางพูนวิทยาการ	208	198	406
15	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ นศ.	440	595	1,035
16	ฉวางรัชดาภิเษก	665	916	1,581
17	ละอวยพิทยานุสรณ์	90	106	196
18	พิปูนสังฆรักษ์ประชาอุทิศ	203	275	478
19	นางเอื้อยวิทยา	28	35	63
20	ทุ่งสง	1,028	1,696	2,724
21	สตรีทุ่งสง	730	1,422	2,152
22	ทุ่งสงวิทยา	428	524	952
23	ทุ่งสงสหประชาสรรค์	102	83	185
24	ก้างปลาวิทยาคม	297	341	638
25	นาบอน	368	489	857
26	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	458	711	1,169
27	กรุงหยันวิทยาการ	192	193	385
28	ทุ่งใหญ่เฉลิมราชอนุสรณ์ รัชมิ่งคลาภิเษก	244	373	617

	ชื่อโรงเรียน	ชาย	หญิง	รวมทั้งหมด
29	เสมีตจวนวิทยาคม	182	198	380
30	ทุ่งสังพิทยาคม	55	45	100
31	บางขันวิทยา	486	660	1,146
32	วังหินวิทยาคม	74	90	164
33	ประสาธน์ราษฎร์บำรุง	64	56	120
34	ข้างกลางประชานุกูล	161	265	426
35	เชียรใหญ่	476	623	1,099
36	วิเชียรประชาสรรค์	46	52	98
37	เชียรใหญ่สามัคคีวิทยา	53	72	125
38	ธัญญาดีศึกษา	28	24	52
39	ชะอวด	562	737	1,299
40	ชะอวดวิทยาคาร	572	740	1,312
41	เกาะขันธประชาภิบาล	46	37	83
42	ขอนหาดประชาสรรค์	62	81	143
43	ชะอวดเคร่งธรรมวิทยา	97	118	215
44	ปากพนัง	877	1,324	2,201
45	โศภนคณาภรณ์	53	46	99
46	อินทร์ธานีวิทยาคม	52	31	83
47	สตรีปากพนัง	443	551	994
48	ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์	537	678	1,215
49	คีรีราษฎร์พัฒนา	109	128	237
50	ควนเกยสุทธีวิทยา	106	87	193
51	เสาชิงวิทยา	139	153	292
52	ตระพังพิทยาคม	95	79	174
53	หัวไทรบำรุงราษฎร์	619	812	1,431
54	แหลมราษฎร์บำรุง	110	117	227
55	นพคุณประชาสรรค์	68	76	144
56	ทรายขาววิทยา	128	147	275
57	เขาพังไกร	83	73	156
58	มัธยมศึกษาจุฬาภรณ์	175	223	398
59	พรหมคีรีพิทยาคม	511	738	1,249

	ชื่อโรงเรียน	ชาย	หญิง	รวมทั้งหมด
60	บ้านเกาะวิทยา	57	52	109
61	ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	836	1,232	2,068
62	โมคลานประชาสรรค์	101	123	224
63	สระแก้วรัตนวิทย์	217	153	370
64	สิชลคุณาธารวิทยา	559	867	1,426
65	ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	154	144	298
66	สิชลประชาสรรค์	418	464	882
67	เทพราชพิทยาสรรค์	56	38	94
68	ขนอมพิทยา	324	366	690
69	ท้องเนียนคณาภิบาล	41	57	98
70	คงคาประชารักษ์	184	148	332
71	นบพิตวิทยา	227	276	503
72	พัทลุง	1,417	1,867	3,284
73	พัทลุงพิทยาคม	536	647	1,183
74	พรหมพินิตชัยบุรี	72	33	105
75	ประภัสสรรังสิต	244	260	504
76	วชิรธรรมสถิต	108	58	166
77	สตรีพัทลุง	842	1,943	2,785
78	กงหราพิชากร	198	270	468
79	ชะรัดชนูปถัมภ์	71	71	142
80	ห่านโพธิ์พิทยาคม	93	96	189
81	ประชาบำรุง	100	156	256
82	ตะโหมด	681	1,021	1,702
83	ควนขนุน	404	499	903
84	พนาสูง	85	127	212
85	ดอนศาลานำวิทยา	62	61	123
86	ปัญญาภูธ	93	77	170
87	ควนพระสาครินทร์	79	93	172
88	ปากพะยูนพิทยาคาร	262	327	589
89	หารเทารังสีประชาสรรค์	426	635	1,061
90	ศรีบรรพตพิทยาคม	120	103	223

	ชื่อโรงเรียน	ชาย	หญิง	รวมทั้งหมด
91	ตะพานพิทยา	42	21	63
92	ป่าบอนพิทยาคม	122	131	253
93	บางแก้วพิทยาคม	283	334	617
94	ป่าพะยอมพิทยาคม	368	487	855
95	นิคมควนขนุนวิทยา	133	142	275
96	เขาชัยสน	369	425	794
97	นาขยาดวิทยาการ	49	30	79
98	อุดมวิทยายน	118	106	224
	รวม	29,072	39,267	68,339

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียน		คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ				
ปีการศึกษา		2560	2559	2558	2557	2556
เฉลี่ยระดับประเทศ		34.33	35.62	35.80	32.73	34.50
เฉลี่ยระดับ สพฐ.		34.48	35.71	35.82	32.71	34.47
เฉลี่ยระดับ สพม.12		36.81	37.84	37.86	34.09	35.76
1	เบญจมาชูทิศ	60.13	61.98	61.81	52.23	53.51
2	กัลยาณีศรีธรรมราช	47.05	46.19	46.36	42.12	43.85
3	ปากพูน	31.61	29.48	31.97	28.87	31.28
4	เมืองนครศรีธรรมราช	33.46	34.81	33.93	32.11	32.62
5	โยธินบำรุง	34.46	35.80	35.74	32.07	34.07
6	ตรีนิมิตวิทยา	33.90	37.29	35.30	31.84	31.08
7	ท่านครุฑวนโรภาสอุทิศ	32.18	34.08	35.31	31.99	33.45
8	จุฬารัตนราชวิทยาลัย นศ.	70.46	71.31	65.77	62.81	51.99
9	สวนกุหลาบวิทยาลัย นศ.	32.02	34.80	33.99	31.11	33.15
10	ขุนทะเลวิทยาคม	28.77	28.62	29.91	29.66	28.86
11	เฉลิมราชประชาอุทิศ	31.01	32.60	32.10	30.07	32.22
12	เตรียมอุดมศึกษาภาคใต้					
13	พระพรหมพิทยานุสรณ์	31.21	35.05	32.08	30.34	33.59
14	ทางพูนวิทยาการ	31.85	31.53	32.48	28.89	30.64
15	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์นครศรีธรรมราช	35.22	35.59	35.79	33.41	33.56
16	ฉวางรัชดาภิเษก	34.52	36.79	38.03	31.91	35.06
17	ละอวยพิทยานุสรณ์	29.81	32.80	33.33	30.96	32.74
18	พิปูนสังฆรักษ์ประชาอุทิศ	32.78	36.34	36.05	32.25	33.97
19	นางเอื้อยวิทยา	31.78	30.26	30.54	28.73	34.81
20	ทุ่งสง	39.53	40.34	39.64	35.76	37.50
21	สตรีทุ่งสง	45.49	46.54	45.64	41.43	42.55
22	ทุ่งสงวิทยา	30.76	32.12	32.27	29.84	31.69
23	ทุ่งสงสหประชาสรรค์	27.86	31.65	32.72	31.72	30.51

	โรงเรียน	คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ				
	ปีการศึกษา	2560	2559	2558	2557	2556
	เฉลี่ยระดับประเทศ	34.33	35.62	35.80	32.73	34.50
	เฉลี่ยระดับ สพฐ.	34.48	35.71	35.82	32.71	34.47
	เฉลี่ยระดับ สพม.12	36.81	37.84	37.86	34.09	35.76
24	ก้างปลาวิทยาคม	31.30	31.36	33.38	30.83	31.27
25	นาบอน	31.09	32.76	34.56	29.76	32.65
26	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	34.08	35.95	36.32	32.98	33.70
27	กรงหย่นวิทยาการ	28.76	30.52	30.90	28.42	30.71
28	ทุ่งใหญ่เฉลิมราชอนุสรณ์ รัชมังคลาภิเษก	31.80	35.33	34.13	32.25	33.30
29	เสม็ดจวนวิทยาคม	30.97	31.51	32.47	30.73	32.04
30	ทุ่งสังพิทยาคม	33.46	29.59	30.75	30.83	31.55
31	บางขันวิทยา	32.22	33.08	33.02	30.33	32.91
32	วังหินวิทยาคม	30.42	37.81	32.07	30.18	35.13
33	ประสาธน์ราษฎร์บำรุง	32.64	30.68	32.83	29.73	33.27
34	ช้างกลางประชานุกูล	28.79	31.56	32.47	30.42	32.34
35	เชียรใหญ่	32.57	33.15	34.32	30.28	33.26
36	วิเชียรประชาสรรค์	31.37	35.45	32.22	28.36	30.60
37	เชียรใหญ่สามัคคีวิทยา	31.84	34.44	34.00	33.66	31.87
38	ฉัญญาวดีศึกษา	32.92	33.41	30.58	29.97	32.96
39	ชะอวด	33.52	34.53	34.74	31.64	32.91
40	ชะอวดวิทยาการ	33.56	33.22	34.07	30.16	31.77
41	เกาะจันทร์ประชาภิบาล	30.82	31.42	29.24	27.61	29.49
42	ขนหาดประชาสรรค์	30.18	30.40	31.37	30.07	31.67
43	ชะอวดเคร่งธรรมวิทยา	32.47	30.95	34.40	31.29	33.14
44	ปากพนัง	34.96	37.00	36.32	32.94	36.03
45	โคกนคณาภรณ์	29.50	31.08	34.66	27.38	30.54
46	อินทร์ธานีวิทยาคม	28.68	31.80	36.93	31.80	35.33
47	สตรีปากพนัง	29.91	32.53	31.76	30.26	31.91
48	ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์	32.66	33.15	33.32	30.66	34.33
49	คีรีราษฎร์พัฒนา	32.64	32.85	34.28	30.49	30.55

โรงเรียน		คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ				
ปีการศึกษา		2560	2559	2558	2557	2556
เฉลี่ยระดับประเทศ		34.33	35.62	35.80	32.73	34.50
เฉลี่ยระดับ สพฐ.		34.48	35.71	35.82	32.71	34.47
เฉลี่ยระดับ สพม.12		36.81	37.84	37.86	34.09	35.76
50	ควนเกษสุทธิวิทยา	30.26	31.73	30.74	30.29	31.20
51	เสาชงวิทยา	31.88	30.95	31.76	29.87	32.40
52	ตระพังพิทยาคม	32.77	33.38	33.44	29.12	32.83
53	หัวไทรบำรุงราษฎร์	33.61	34.25	34.29	31.98	34.12
54	แหลมราษฎร์บำรุง	31.45	32.38	36.06	30.35	33.72
55	นพคุณประชาสรรค์	30.97	32.14	32.70	27.71	30.71
56	ทรายขาววิทยา	33.19	31.64	34.11	31.77	33.72
57	เขาพังไกร	34.24	33.80	34.22	31.55	34.37
58	มัธยมศึกษาจุฬาภรณ์	30.65	32.07	34.43	30.57	32.25
59	พรหมคีรีพิทยาคม	32.93	34.93	35.36	31.78	34.40
60	บ้านเกาะวิทยา	30.38	31.08	32.48	30.78	30.88
61	ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	34.32	36.36	37.12	32.53	34.86
62	โมคลานประชาสรรค์	29.95	30.74	30.30	28.70	30.00
63	สระแก้วรัตนวิทย์	30.56	30.96	33.46	28.54	28.86
64	สิชลคุณาธารวิทยา	34.78	34.65	36.36	32.23	35.51
65	ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	29.82	32.54	32.14	29.20	32.09
61	ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	34.32	36.36	37.12	32.53	34.86
62	โมคลานประชาสรรค์	29.95	30.74	30.30	28.70	30.00
63	สระแก้วรัตนวิทย์	30.56	30.96	33.46	28.54	28.86
64	สิชลคุณาธารวิทยา	34.78	34.65	36.36	32.23	35.51
65	ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	29.82	32.54	32.14	29.20	32.09
66	สิชลประชาสรรค์	31.49	30.81	32.03	30.08	32.85
67	เทพราชพิทยาสรรค์	30.60	31.36	28.04	27.11	29.43
68	ขนอมพิทยา	31.98	32.03	33.61	30.97	35.18
69	ท้องเนียนคณาภิบาล	32.56	29.13	32.01	30.95	34.16
70	คงคาประชารักษ์	30.89	32.06	33.20	30.50	31.00
71	นบพิตวิทยา	31.48	33.08	32.94	31.26	32.99

โรงเรียน		คะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระ				
ปีการศึกษา		2560	2559	2558	2557	2556
เฉลี่ยระดับประเทศ		34.33	35.62	35.80	32.73	34.50
เฉลี่ยระดับ สพฐ.		34.48	35.71	35.82	32.71	34.47
เฉลี่ยระดับ สพม.12		36.81	37.84	37.86	34.09	35.76
72	พัทลุง	46.55	47.76	46.13	41.95	45.70
73	พัทลุงพิทยาคม	32.03	32.57	33.26	30.19	30.63
74	พรหมพิณิตชัยบุรี	32.84	31.24	32.51	30.16	31.87
75	ประภัสสรรังสิต	32.18	32.15	32.75	30.07	31.65
76	วชิรธรรมสถิต	30.71	33.04	36.26	29.02	30.99
77	สตรีพัทลุง	43.65	43.90	43.27	37.88	40.73
78	กงหราพิชากร	33.63	32.51	33.34	30.14	31.59
79	ชะรัดชนูปถัมภ์	32.03	32.27	36.29	28.28	35.71
80	ทานโพธิ์พิทยาคม	31.92	30.35	34.14	30.71	32.20
81	ประชาบำรุง	31.70	32.17	34.41	33.72	29.96
82	ตะโหมด	34.17	35.10	35.20	31.82	32.39
83	ควนขนุน	33.44	33.73	34.32	31.11	32.61
84	พนาตุง	33.65	29.88	34.69	30.79	31.17
85	ดอนศาลานำวิทยา	32.51	36.04	33.74	30.21	33.47
86	ปัญญาวุธ	30.17	31.96	34.29	31.26	34.17
87	ควนพระสาครินทร์	33.31	33.55	35.23	31.40	33.88
88	ปากพะยูนพิทยาคาร	35.10	34.81	34.23	31.18	33.61
89	ทหารราษฎร์ประชาสรรค์	33.09	33.75	35.02	30.30	32.84
90	ศรีบรรพตพิทยาคม	32.23	33.04	30.94	29.92	32.54
91	ตะพานพิทยา	34.89	34.47	32.24	30.52	36.02
92	ป่าบอนพิทยาคม	31.17	32.08	33.35	28.97	31.08
93	บางแก้วพิทยาคม	32.76	34.23	36.01	31.00	32.57
94	ป่าพะยอมพิทยาคม	32.15	34.69	35.19	31.67	32.94
95	นิคมควนขนุนวิทยา	31.96	33.57	34.32	31.53	34.43
96	เขาชัยสน	34.25	34.47	33.32	31.26	32.97
97	นาขยาดวิทยาคาร	29.68	33.80	31.94	31.58	28.03
98	อุดมวิทยายน	35.78	32.78	33.74	30.45	32.39

ข้อมูลนักเรียนออกกลางคัน, จำหน่าย/ตาย, นักเรียนไม่ผ่านการประเมินทั้งหมด และเรียนต่อ

ที่	ชื่อโรงเรียน	ออก กลางคัน	จำหน่าย/ ตาย	นักเรียน ไม่ผ่านการประเมินทั้งหมด	เรียนต่อ	
					(ม.3)	(ม.6)
ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา 2560						
1	เบญจมาราชูทิศ	0	0	2	509	474
2	กัลยาณีศรีธรรมราช	0	0	1	572	494
3	ปากพูน	0	0	0	49	22
4	เมืองนครศรีธรรมราช	0	0	30	248	146
5	โยธินบำรุง	0	0	0	347	169
6	ตรีนิมิตรวิทยา	0	0	0	33	4
7	ท่านครุณาณวโรภาสอุทิศ	0	0	1	109	61
8	จุฬารณราชวิทยาลัย นศ.	0	0	0	96	142
9	สวนกุหลาบวิทยาลัย นศ.	0	0	2	166	92
10	ขุนทะเลวิทยาคม	0	16	11	46	26
11	เฉลิมราชประชาอุทิศ	8	0	4	79	23
12	เตรียมอุดมศึกษาภาคใต้	0	0	0		439
13	พระพรหมพิทยานุสรณ์	0	0	0	35	23
14	ทางพูนวิทยาคาร	0	0	0	38	18
15	เฉลิมพระเกียรติฯ	0	0	0	193	111
16	ฉวางรัชดาภิเษก	0	0	0	266	151
17	ละอวยพิทยานุสรณ์	0	0	0	20	21
18	พิปูนสังฆรักษ์ประชาอุทิศ	0	0	0	87	66
19	นางเอื้อยวิทยา	0	0	0	8	7
20	ทุ่งสง	0	0	0	592	383
21	สตรีทุ่งสง	0	0	0	376	0
22	ทุ่งสงวิทยา	0	0	0	148	73
23	ทุ่งสงสหประชาสรรค์	0	0	0	25	20
24	ก้างปลาวิทยาคม	17	1	0	147	39
25	นาบอน	1	1	3	121	87
26	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	0	0	0	133	111

ที่	ชื่อโรงเรียน	ออก กลางคัน	จำหน่าย/ ตาย	นักเรียน ไม่ผ่านการประเมินทั้งหมด	เรียนต่อ	
					(ม.3)	(ม.6)
ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา 2560						
27	กรุงเทพฯวิทยาคาร	0	0	0	44	31
28	ทุ่งใหญ่เฉลิมราชอนุสรณ์ ฯ	0	0	0	89	96
29	เสม็ดจวนวิทยาคม	0	0	0	33	31
30	ทุ่งสังพิทยาคม	0	0	0	13	15
31	บางขันวิทยา	0	0	0	173	115
32	วังหินวิทยาคม	12	0	0	23	9
33	ประสาธน์ราษฎร์บำรุง	0	0	0	26	22
34	ข้างกลางประชานุกูล	0	0	14	80	44
35	เขียร์ใหญ่	0	0	0	209	125
36	วิเชียรประชาสรรค์	0	0	2	20	10
37	เขียร์ใหญ่สามัคคีวิทยา	7	0	0	21	12
38	ธัญญาวดีศึกษา	0	1	0	20	0
39	ชะอวด	0	0	0	210	177
40	ชะอวดวิทยาคาร	0	0	1	242	136
41	เกาะจันทร์ประชาภิบาล	0	0	1	27	0
42	ขอนหาดประชาสรรค์	0	0	0	17	14
43	ชะอวดเคร่งธรรมวิทยา	0	0	0	47	33
44	ปากพนัง	0	7	0	462	250
45	โคกนคณาภรณ์	0	0	0	15	2
46	อินทร์ธานีวิทยาคม	0	0	0	20	5
47	สตรีปากพนัง	23	5	7	174	122
48	ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์	0	1	8	207	133
49	คีรีราษฎร์พัฒนา	1	0	0	41	21
50	ควนเกษสุทธีวิทยา	0	0	0	37	27
51	เสารังวิทยา	0	3	0	46	18
52	ตระพังพิทยาคม	0	0	0	15	0
53	หัวไทรบำรุงราษฎร์	0	5	0	246	97

ที่	ชื่อโรงเรียน	ออก กลางคัน	จำหน่าย/ ตาย	นักเรียน ไม่ผ่านการประเมินทั้งหมด	เรียนต่อ	
					(ม.3)	(ม.6)
ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา 2560						
54	แหลมราษฎร์บำรุง	0	0	0	55	29
55	นพคุณประชาสรรค์	11	0	1	29	16
56	ทรายขาววิทยา	6	0	0	77	35
57	เขาพังไกร	0	1	0	25	17
58	มัธยมศึกษาจุฬารัตน์	0	0	5	77	42
59	พรหมคีรีพิทยาคม	0	0	4	192	129
60	บ้านเกาะวิทยา	3	3	3	31	9
61	ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	0	0	0	380	228
62	โมคหลานประชาสรรค์	0	0	0	48	31
63	สระแก้วรัตนวิทย์	0	0	0	57	22
64	สิชลคุณาธารวิทยา	0	0	0	294	167
65	ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ	0	0	0	59	35
66	สิชลประชาสรรค์	2	0	0	173	88
67	เทพราชพิทยาสรรค์	0	0	0	15	1
68	ขนอมพิทยา	0	0	0	106	82
69	ท้องเนียนคณาภิบาล	0	0	0	18	15
70	คงคาประชารักษ์	3	0	0	84	32
71	นบพิตวิทยา	0	0	0	47	33
72	พัทลุง	0	0	0	572	520
73	พัทลุงพิทยาคม	0	0	0	196	134
74	พรหมพินิตชัยบุรี	0	0	0	0	4
75	ประภัสสรรังสิต	0	0	0	110	97
76	วชิรธรรมสถิต	0	0	0	36	18
77	สตรีพัทลุง	0	0	0	483	478
78	กงหราพิชากร	0	4	0	59	37
79	ชะรัดชนูปถัมภ์	0	0	0	23	11
80	ห่านโพธิ์พิทยาคม	1	1	1		20

ที่	ชื่อโรงเรียน	ออก กลางคัน	จำหน่าย/ ตาย	นักเรียน ไม่ผ่านการประเมินทั้งหมด	เรียนต่อ	
					(ม.3)	(ม.6)
ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา 2560						
81	ประชาบำรุง	0	0	0	43	11
82	ตะโหมด	0	0	0	293	210
83	ควนขนุน	0	0	0	190	134
84	พนาตุง	0	0	10	38	18
85	ดอนศาลานำวิทยา	1	0	4	20	6
86	ปัญญาวุธ	0	0	16	35	17
87	ควนพระสาครินทร์	0	6	2	38	15
88	ปากพะยูนพิทยาคาร	0	0	0	82	69
89	ทหารรังสีประชาสรรค์	6	2	5	167	106
90	ศรีบรรพตพิทยาคม	0	0	0	42	27
91	ตะแพนพิทยา	0	0	0	16	3
92	ป่าบอนพิทยาคม	6	0	0	13	10
93	บางแก้วพิทยาคม	0	25	0	86	54
94	ป่าพะยอมพิทยาคม	0	0	0	88	106
95	นิคมควนขนุนวิทยา	0	0	0	47	23
96	เขาชัยสน	0	0	0	146	83
97	นาขยาดพิทยาคาร	0	0	0	14	7
98	อุดมวิทยายน	0	0	0	29	25
รวม		108	82	138	11,633	8,001

ภาคผนวก ง
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๓๑๔๙

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๒/๑๓ หมู่ ๒ ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยฯ

เรียน ดร.นงลักษณ์ เวศมรัชสกุล/นายกักดี เหมทานนท์/ดร.กิตติกร คัมภีร์ปรีชา/นายไพบุลย์ พรหมดำ/
ดร.วีระยุทธ ชატะกาญจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัยฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒” (SOMBOON Model) เพื่อสร้างรูปแบบและศึกษาผลของรูปแบบโครงการฯ นำไปพัฒนาการบริหารจัดการและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ รายละเอียด ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑)

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัยด้านบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์เชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

กลุ่มนโยบายและแผน

โทร. ๐-๗๕๓๔-๕๐๕๐ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร. ๐-๗๕๓๔-๓๕๗๕

<http://www.sea๑๒.go.th/plan>

แบบตอบรับ
การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ข้าพเจ้า.....ได้รับทราบการเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ แล้ว ใคร่ขอเรียนว่า

- ไม่ขัดข้อง
 ขัดข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

.....
(.....)

หมายเหตุ ขอความอนุเคราะห์ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ
ส่งแบบตอบรับนี้ ทางโทรสาร หมายเลข ๐๗๕-๓๔๓๕๗๕ หรือทาง Line ที่ @๐๘๖๓๖๖๘๓๑

ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๒๕๑๙

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๒/๑๓ หมู่ ๒ ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา/ตระพังพิทยาคม/ท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ/เขาพังไกร/
ศิริราษฎร์พัฒนา และห่านโพธิ์พิทยาคม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ที่ ศธ ๐๒๔๒๔/๒๑๖๘ ลว.๒๒ เมษายน ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้เชิญท่าน และ
ผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประชุม เพื่อขับเคลื่อนโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการ
สร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ รายละเอียดทราบแล้วนั้น

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ อนุญาตให้คณะทำงานและ
ผู้ประสานงานไปราชการ เพื่อนิเทศและติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่
รับผิดชอบ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจัดเตรียมเอกสาร/ไฟล์ข้อมูลตามคู่มือฯ
ที่ได้แจ้งในคราวการประชุมตามหนังสือที่อ้างถึง และติดต่อกับผู้ประสานงานประจำโรงเรียนได้โดยตรง

อนึ่ง ขอเชิญท่านประชุมเพื่อสรุปผลการนิเทศและเตรียมจัดทำรายงานผลการวิจัยฯ ในวันศุกร์
ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภาณุวัชร แก้วลำหัด)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

กลุ่มนโยบายและแผน

โทร. ๐-๗๕๓๔-๕๐๕๐ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร. ๐-๗๕๓๔-๓๕๗๕

<http://www.sea12.go.th/plan>

ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๒๕๑๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๒/๑๓ หมู่ ๒ ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์/นาบอน/ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ/ชนอมพิทยา/วชิรธรรมสถิต
และประชาบำรุง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๒๑๖๗ ลว.๒๒ เมษายน ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้เชิญท่านประชุม
เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการสร้าง
ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒
มีคุณภาพ เป็นไปตามแนวทาง/ขั้นตอนที่กำหนด รายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ คณะทำงานและผู้ประสานงานประจำโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดการนิเทศและ
ติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงขอให้โรงเรียนจัดเตรียม
เอกสาร/ไฟล์ข้อมูลตามคู่มือฯ และที่แจ้งในคราวการประชุมตามหนังสือที่อ้างถึง เพื่อนำเสนอในวันดังกล่าว ทั้งนี้
สามารถติดต่อกับผู้ประสานงานประจำโรงเรียนได้โดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภาณุวัชร แก้วลำหัด)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

กลุ่มนโยบายและแผน

โทร. ๐-๗๕๓๔-๕๐๕๐ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร. ๐-๗๕๓๔-๓๕๗๕

<http://www.sea12.go.th/plan>

ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๓๓๘๔

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๒/๑๓ หมู่ ๒ ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด (๑๒ โรงเรียนรายชื่อที่แนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการสัมมนาฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒” เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ พิจารณาเห็นว่าท่าน/โรงเรียนของท่าน มีผลการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ด้านคุณภาพการศึกษา จึงขอเชิญประชุมเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในวันอังคาร ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาเข้าร่วมประชุม และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภาณุวัชร แก้วลำหัด)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

กลุ่มนโยบายและแผน

โทร. ๐-๗๕๓๔-๕๐๕๐ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร. ๐-๗๕๓๔-๓๕๗๕

<http://www.sea๑๒.go.th/plan>

รายชื่อโรงเรียนที่เชิญประชุม
เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ในวันอังคาร ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

๑. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
๒. โรงเรียนทางพูนวิทยาการ
๓. โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม
๔. โรงเรียนทุ่งสง
๕. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ นครศรีธรรมราช
๖. โรงเรียนปากพนัง
๗. โรงเรียนวังหินวิทยาคม
๘. โรงเรียนสิชลคุณาธารวิทยา
๙. โรงเรียนอุดมวิทยายน
๑๐. โรงเรียนนาขยาดวิทยาการ
๑๑. โรงเรียนเขาชัยสน
๑๒. โรงเรียนตะโหมด

แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
ผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติดี (Good Practices) ด้านคุณภาพการศึกษา
โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษาสังกัด สพม.๑๒

---

๑. ท่านมีระบบและวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์และศึกษาบทบาทความรับผิดชอบต่อบุคคลต่อไปนี้ได้อย่างไร

๑.๑ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู

.....

.....

.....

.....

๑.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

.....

.....

.....

๑.๓ ผู้ปกครอง ชุมชน/ท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

๒. ท่านมีระบบและวิธีการการวางแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อบุคคลต่อไปนี้ได้อย่างไร

๒.๑ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู

.....

.....

.....

.....

๒.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

.....

.....

.....

๒.๓ ผู้ปกครอง ชุมชน/ท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านมีระบบและวิธีการดำเนินงานตามแผนกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างไร

๓.๑ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู

.....
.....
.....
.....

๓.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....
.....
.....
.....

๓.๓ ผู้ปกครอง ชุมชน/ท้องถิ่น

.....
.....
.....
.....

๔. ท่านมีระบบและวิธีการติดตามประเมินผลกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างไร

๔.๑ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู

.....
.....
.....
.....

๔.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....
.....
.....
.....

๔.๓ ผู้ปกครอง ชุมชน/ท้องถิ่น

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้

สพม.๑๒

หมายเหตุ ขอความอนุเคราะห์นำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคำถาม (ถ้ามี) มาเสนอในวันประชุมด้วย

โครงการ	การวิจัยยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผล การปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
แผนงบประมาณ	บูรณาการวิจัยและนวัตกรรม
สนองยุทธศาสตร์ สพฐ.ข้อ ๒	พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
สนองกลยุทธ์ สพม.๑๒	ข้อ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
ผู้รับผิดชอบโครงการ	๑. นายสมบูรณ์ เรืองแก้ว ๒. นางมันทนา รัตนะรัต
ลักษณะโครงการ	โครงการใหม่
ระยะเวลาดำเนินการ	มิถุนายน ๒๕๖๑ – มิถุนายน ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ พบว่า โรงเรียนในสังกัดจำนวน ๙๗ โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน ๒๐ โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน ๗๗ โรงเรียน สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน ๑๕ โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน ๘๒ โรงเรียน ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ พบว่า โรงเรียนในสังกัดจำนวน ๙๕ โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน ๑๐ โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน ๘๕ โรงเรียน สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๐ ๒๕๖๐ มีโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน ๑๐ โรงเรียน และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน ๘๕ โรงเรียนเช่นกัน ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบทั้ง ๒ ปีการศึกษา จำนวนโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ยังคงมีจำนวนโรงเรียนที่คะแนนเฉลี่ยสูงและต่ำกว่าระดับประเทศ เท่าเดิม ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวนโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบจากปีการศึกษา ๒๕๕๙ กับปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๙ โรงเรียน

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่ได้กล่าวมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ (นครศรีธรรมราช-พัทลุง) ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการสร้างรูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดคุณค่าอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตอบสนอง นโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้โรงเรียนในสังกัด มีกระบวนการทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งนักเรียนได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพ เป็นทรัพยากรที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดภาพความสำเร็จโรงเรียนแห่งคุณภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างรูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

๒.๒ เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๓.๑ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ จำนวน ๙๘ โรงเรียน

๓.๒ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ที่มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ อยู่ในกลุ่มสีแดงที่มีค่าเฉลี่ยต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน จำนวน ๕ โรงเรียน

เชิงคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ มีรูปแบบการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด

๔. การดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม / ขั้นตอน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประชุมคณะกรรมการ ๕ ครั้ง (๗ วัน)	มิ.ย.๒๕๖๑-มิ.ย.๒๕๖๒	กลุ่มนโยบายและแผน
๒	ประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียน ๒๐ โรงเรียน	๑๑ ก.ค.๒๕๖๑	คณะกรรมการ
๓	ประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๕ โรงเรียน	๑๓ ก.ค.๒๕๖๑	คณะกรรมการ
๔	จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๕ โรงเรียน	ก.ค.๒๕๖๑	กลุ่มนโยบายและแผน
๕	สรุปผลการเตรียมงาน/จัดทำรายงานการวิจัย	ก.ค.๒๕๖๑-มิ.ย.๒๕๖๒	คณะวิจัยฯ

๕. **งบประมาณ** แผนงานวิจัยและนวัตกรรม โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิจัยบุคลากรทางวิจัยและระบบมาตรฐานการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กิจกรรมหลักพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิจัยบุคลากรและระบบมาตรฐานการวิจัย งบดำเนินงาน จำนวน ๑๗๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ที่	กิจกรรม/รายการ	งบประมาณ (บาท)			
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	รวม
๑	ประชุมคณะกรรมการ ๕ ครั้ง (๗ วัน) -ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๔มื้อX๓๐บาทX๑๒คน -ค่าอาหารกลางวัน ๗มื้อX๙๐บาทX๑๒คน		๕,๐๔๐	๗,๕๖๐	๑๒,๖๐๐
๒	ประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียน ๒๐ โรงเรียน คณะทำงาน -ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๓มื้อX๓๐บาทX๓๒คน -ค่าอาหารกลางวัน ๑๓มื้อX๙๐บาทX๓๒คน		๑,๙๒๐	๒,๘๘๐	๔,๘๐๐
๓	ประชุมโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๕ โรงเรียน ละ ๒ คน และคณะกรรมการ จำนวน ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน -ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔มื้อX๓๐บาทX๒๒คน -ค่าอาหารกลางวัน ๒มื้อX๙๐บาทX๒๒คน		๒,๖๔๐	๓,๙๖๐	๖,๖๐๐
๔	จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๕ โรงเรียน เป็นค่าดำเนินการประชุมผู้เกี่ยวข้อง ๒ ครั้ง และสร้างแรงบันดาลใจในการยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ๕ โรงเรียนX๒๐,๐๐๐ บาท		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐
๕	สรุปผลการเตรียมงาน/จัดทำรายงานการวิจัย -ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงคณะกรรมการติดตามการดำเนินงาน -ค่าพาหนะนำเสนอรายงานต่อ สพฐ. ๒ ครั้ง -ค่าพาหนะ/เบี้ยเลี้ยง/ที่พักคณะวิจัยจัดทำสรุปผล ๒ ครั้ง -ค่าจ้างพิมพ์/จัดทำรูปเล่มรายงานการวิจัย		๑๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๖	ค่าวัสดุ			๘,๐๐๐	๘,๐๐๐
	รวม		๑๖๗,๐๐๐	๘,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐

หมายเหตุ ขอถ่ายจ่ายทุกรายการ

๖. การวัดและประเมินผล

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการวัด	เครื่องมือ
๑	ร้อยละของผู้มีส่วนได้เสียมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สอบถามความพึงพอใจก่อนและหลังการดำเนินงานวิจัยฯ	แบบสอบถาม
๒	ระดับความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ตรวจสอบ/การลงนามข้อตกลงร่วมพัฒนาสถานศึกษา	บัญชีลงเวลา/ แบบMOU
๓	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานวิจัยฯ	สังเกต/สัมภาษณ์/ติดตาม	แบบบันทึก

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน

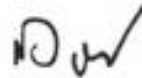
๗.๒ รูปแบบการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นางมันทนา รัตนะรัตน์)

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน

ผู้เสนอโครงการ

(นายสมบูรณ์ เรืองแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ผู้อนุมัติโครงการ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ที่ ๑๖๖/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ (SOMBOON Model) เพื่อสร้างรูปแบบและศึกษาผลของรูปแบบโครงการฯ นำไปพัฒนาการบริหารจัดการ และยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ จึงแต่งตั้งคณะทำงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ดังนี้

๑. นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒	ประธาน
๒. นายภาณุวัชร แก้วลำหัด	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒	รองประธาน
๓. ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม	กรรมการ
๔. ดร.สันติกร รักสองหมื่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนระพีพิทยาคม	กรรมการ
๕. ดร.สันติ นาคี	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านครุณฉนวนโรภาสอุทิศ	กรรมการ
๖. นายสุธีรจันท์ อุปถัมภ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาพังไกร	กรรมการ
๗. นายการุณ ชูช่วย	ผู้อำนวยการโรงเรียนห่านโพธิ์พิทยาคม	กรรมการ
๘. นายชาญณรงค์ รัตนบุรี	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๙. นางจิรา ชูช่วย	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๐. นายณัฐวุฒิ รัตนอรุณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนคีรีราษฎร์พัฒนา	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางมันทนา รัตนะรัต	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวกฤตพร เกื้อเพชร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวอลิวรรณ สว่างวงศ์ ลูกจ้าง		กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๑

(นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

ประวัติผู้วิจัย

- 1. นายสมบุรณ์ เรืองแก้ว**
วัน เดือน ปีเกิด 6 กรกฎาคม 2506
ประวัติการศึกษา ปริญญาโท สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พ.ศ.2535
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
- 2. นายภาณุวัชร แก้วลำหัด**
วัน เดือน ปีเกิด 5 กุมภาพันธ์ 2504
ประวัติการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ.2536
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
- 3. นางมันทนา รัตนะรัต**
วัน เดือน ปีเกิด 22 สิงหาคม 2511
ประวัติการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2551
สถานที่ทำงาน กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
- 4. นายณัฐวุฒิ รัตนอรุณ**
วัน เดือน ปีเกิด 1 เมษายน 2511
ประวัติการศึกษา ปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พ.ศ.2537
สถานที่ทำงาน โรงเรียนคีรีราชภัฏพัฒนา อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 5. ดร.สันติ นาคี**
วัน เดือน ปีเกิด 7 เมษายน 2506
ประวัติการศึกษา ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พ.ศ.2555
สถานที่ทำงาน โรงเรียนท่านครูญาณวิโรภาสสุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน